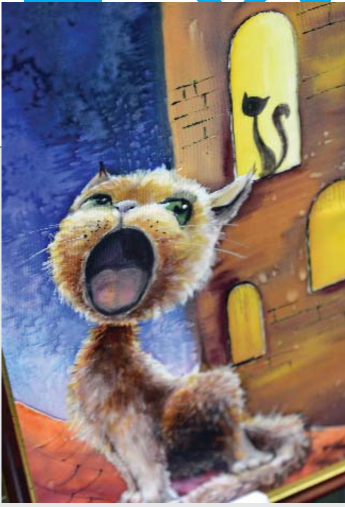

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Мистецтво

10 150 метрів над землею

► СТОР. 12

Актуальне інтерв'ю

Валентина СТРІЛЬКО: «Наше завдання — спонукати державних мужів до прийняття довгострокової програми національно-патріотичного виховання»

► СТОР. 17

Культура

Семен, друг Тараса

► СТОР. 20

№ 37 (5537) СУБОТА, 23 ЛЮТОГО 2013 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

В он-лайні «П'ята графа»

У «Голосі України», а також на його інформаційному порталі golosukraine. com активно обговорюється тема «Чи потрібно поновлювати графу національність?». Як уже повідомлялося, 1 березня ц. р. о 12 годині на сайті газети в режимі он-лайн (прямий ефір) редакція продовжить актуальну полеміку на засіданні круглого столу.

А напередодні, 25 та 28 березня, о 12 годині оглядач газети Іван Іляш розповість читачам про те, що буде предметом дискусії, як вона проходитиме, хто братиме в ній участь тощо.

Свої запитання до ведучого користувачі Інтернету можуть поставити вже сьогодні, надіславши повідомлення на електронну пошту golos. portal@gmail. com (з позначкою «П'ята графа»).

До зустрічі в ефірі, шановні читачі!

Другу сесію Верховної Ради сьомого скликання відкрито

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 22 лютого

Учора парламент нарешті було розблоковано, і парламентарії приступили до роботи. Голова Верховної Ради Володимир Рибак повідомив, що згідно з результатами письмової поіменної реєстрації для участі в засіданні зареєструвалося 346 народних депутатів, та оголосив другу сесію Верховної Ради України сьомого скликання відкритою. Потім у сесійній залі прозвучав Гімн України. Одразу після цього парламентарії ухвалили зміни до Закону «Про Регламент Верховної Ради» та заяву про реалізацію євроінтеграційних прагнень України і укладення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

► СТОР. 2

СЬОГОДНІ — ДЕНЬ ЗАХИСНИКА ВІТЧИЗНИ

Привітання воїнам і ветеранам Збройних Сил, громадянам України

Дорогі співвітчизники!

Прийміть мої щирі вітання з Днем захисника Вітчизни!

Це свято увібрало славні ратні традиції нашого народу, уособлюючи мужність і героїзм багатьох поколінь визволителів нашої матінки-України.

Ми низько схиляємо голову перед пам'яттю тих, хто поклав своє життя на олтар Перемоги, звільнивши рідну землю від фашистських орд. Наша синівська вдячність — її творцям: воїнам Великої Вітчизняної і героям тилу!

І сьогодні, обравши за покликом серця одну з найпочесніших та найважчих професій — заступника Батьківщини, наші доблесні вартові і вдень, і вночі стоять на сторожі територіальної недоторканності Української держави і мирного сну її громадян.

► СТОР. 4

Покликання — обороняти рідну землю

Сьогодні в Україні відзначають День захисника Вітчизни. А напередодні свята Голова Верховної Ради Володимир Рибак, Прем'єр-міністр Микола Азаров, члени уряду та представники громадськості взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника Невідомому солдату, до пам'ятника українському льотчику, тричі Герою Радянського Союзу Івану Кожедубу в парку Слави у Києві.

З нагоди свята у столичному Будинку офіцерів відбулись урочистості, в яких узяли участь ветерани, військовослужбовці, представники влади.

А Президент Віктор Янукович під час учорашнього телепроекту «Діалог з країною» зазначив, що влада постійно працює над посиленням соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни.

► СТОР. 4

КОРОТКО

■ Державна цільова оборонна програма утилізації непридатних боєприпасів звичайного типу на 2008—2017 рр. за результатами 2012 року була виконана на 60% **(www. pravo-kiev. com).**

■ Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни) у січні 2013 року збільшив пасажиропотік у два з половиною разу порівняно із січнем 2012-го — до 102,387 тис. осіб **(«Дело»).**

■ 147 аптек Черкащини відшкодовують вартість лікарських засобів для гіпертоніків, **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ На Львівщині в січні 2013 року вироблено сільгосппродукції на 164 млн. грн. **(Гал-info).**

■ Станом на 22 лютого у Львівській області від переохолодження й обмороження постраждали 122 людини. Про це повідомили в Департаменті охорони здоров'я Львівської ОДА **(ZAXID. NET).**

В Україні зареєстрували смерть від «свинячого грипу» *(УНН)*

Другу сесію Верховної Ради сьомого скликання відкрито

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 22 лютого

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Хоча ще зранку опозиційні сили продовжували блокування, а лідери традиційно пішли на чергові перемовини до кабінету глави парламенту. І саме після цієї наради лідери опозиційних фракцій повідомили, що робота Верховної Ради може бути відновлена вже за декілька годин, якщо голови всіх фракцій таки дійдуть згоди стосовно механізму контролю за персональним голосуванням.

Лідер «Батьківщини» Арсеній Яценюк наголосив, що в ході консультацій опозиція внесла просту, чітку й ефективну пропозицію стосовно процедури голосування. «Якщо народні депутати зафіксують випадки не особистого голосування, то Голова Верховної Ради повинен надати їм слово. Якщо з'ясується, що депутат, карткою якого голосували колеги, відсутній у сесійній залі, то ця картка вилучається. Тоді проект закону повертається на переголосування», — підкреслив А. Яценюк.

У разі, якщо ці пропозиції підтримають, зазначив лідер «Свободи» Олег Тягнибок, то парламент буде розблоковано. За його словами, Верховна Рада може відкрити засідання та проголосувати за постанову про особисте голосування та за заяву про євроінтеграцію, і на цьому засідання може бути закрите.

Зайшовши після переговорів до сесійної зали, лідери опозиційних фракцій повідомили своїх колег про результати. Таким чином, о 12.30 блокувальники зайняли свої місця, а працівники апарату зняли плакати.

«Ми дійшли висновку, що блокування роботи парламенту не може далі продовжуватися. Адже це нам не пробачить народ країни», — сказав В. Рибак. За його словами, під час перемовин були обговорені різні варіанти вдосконалення Регламенту, але більшість з них мали політичне забарвлення. «Можливо, вони мають право на життя, та перед їх запровадженням треба, щоб профільний комітет детально все проаналізував і надав їм системності», — наголосив В. Рибак.

Керівник парламенту зауважив, що чинний Регламент у повному обсязі забезпечує законодавчу діяльність Верховної Ради у відповідності до вимог Конституції. «Нинішню систему голосування у Верховній Раді протестували, і вона працює. Також ми подали заяву фахівцям НАНУ, щоб вони запропонували систему, яка дозволить голосувати тільки особисто. Вони нададуть свої пропозиції, оцінять її вартість, тоді я внесу відповідну постанову, щоб в цьому році за неї проголосувати», — повідомив В. Рибак. Після цього Голова Верховної Ради поставив на голосування законопроект про внесення змін до Закону «Про Регламент Верховної Ради». Необхідність прийняття проекту закону, за його словами, обумовлена потребою вжиття невідкладних заходів організаційно-правового характеру з метою неухильного дотримання народними депутатами конституційного припису щодо особистого голосування. Законопроект передбачає, що, в разі виявлення парламентарієм факту голосування за свого колегу, розгляд питання порядку денного на його вимогу зупиняється. Головуючий на пленарному засіданні встановлює присутність відповідного депутата в залі засідань, а в разі його відсутності доручає лічильній комісії вилучити його картку та передати головуючому, і проводиться повторне голосування. В. Рибак зауважив, що керівники фракцій дуже ретельно обговорили кожне положення цього законопроекту. Тому він поставив цей законопроект на голосування в цілому без обговорення. Отже, «за» проголосували 339 народних обранців (Партія регіонів — 156, «Батьківщина» — 78, «УДАР» — 34, «Свобода» — 33, КПУ — 22, позафракційні — 16).

Далі народні обранці перейшли до голосування за проект заяви про реалізацію євроінтеграційних прагнень України та підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. За ухвалення заяви в цілому проголосували 315 парламентаріїв (Партія регіонів — 149, «Батьківщина» — 83, «УДАР» — 34, «Свобода» — 33, КПУ — 0, позафракційні — 16).

На початку засідання, відповідно до статті 79 Конституції, склав присягу народного депутата Іван Мирний, який обраний 28 жовтня минулого року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі і включений до виборчого списку Партії регіонів.

Сергій МЮЛЕР.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДОСЛІВНО

В інтерв'ю «Голосу України» Перший заступник глави парламенту Ігор Калєтнік наголосив, що загрози розпуску парламенту не було і не може бути.

Перший заступник Голови Верховної Ради Ігор КАЛЄТНІК:

«Наступного тижня народні депутати працюватимуть в округах — як це передбачено в календарному плані. І пленарний тиждень розпочинається з 5 березня. Тобто на сьогоднішніх перемовинах дійшли згоди про те, що чинні норми Регламенту дають змогу якісно та ефективно працювати у Верховній Раді. Всі інші норми, які передбачали видалення із залу на п'ять днів, інші покарання у вигляді ненарахування заробітної плати залишаються, — напрацьовуватиме в подальшому робоча група».

Закон про особисте голосування буде підписано найближчими днями

Голова Верховної Ради Володимир Рибак у понеділок підпише закон про внесення змін до Регламенту щодо особистого голосування. Про це він заявив під час брифінгу. «Я думаю, за декілька днів закон буде підписано Президентом. Я не бачу тут жодних проблем», — сказав він.

Керівник парламенту розповів, що під час перемовин з лідерами фракцій було розглянуто дуже багато організаційних питань. «Ми прийняли тільки один із пунктів, котрий почав виконуватися. Попереду — велика робота, і саме ЗМІ мають контролювати народних обранців під час голосування, — зазначив він. — Я перед кожним засіданням оголошуватиму прізвища народних депутатів, які не зареєструвалися перед засіданням. Їхні картки будуть вилучати. Також ми домовилися, що депутат має обов'язково голосувати «за», «проти» або «утримався». Про це говорять всі нормативні документи».

В. Рибак наголосив, що силових протистоянь в парламенті не буде, так само як і проведення засідань в інших залах. «Буду все робити, щоб у Верховній Раді народні депутати дотримувалися Регламенту. На Погоджувальну раду я підготую першочергові законопроекти. Регламент дозволяє вирішувати всі проблемні питання. Якщо присутні народні обранці голосуватимуть виключно за себе, то парламент впевнено може працювати. Я в це вірю», — сказав він.

Керівник парламенту назвав журналістів переможцями подій, які відбувалися останнім часом у Верховній Раді, і подякував їм за роботу. Адже саме медіа підняли питання особистого голосування.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

Діяльність громадських організацій сприяє поліпшенню взаємин між народами

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак у п'ятницю провів зустріч з віце-президентом Світового вірменського благодійного союзу Вазгеном ЯКУБЯНОМ (на знімку).

Вітаючи гостей, Голова Верховної Ради України наголосив, що успішне переобрання 18 лютого цього року Президента Вірменії Сержа Саргсяна відкриє нову сторінку у взаємовідносинах між Україною і Вірменією. Учасники зустрічі обговорили питання культурно-гуманітарного та торговельно-економічного співробітництва між Україною і Вірменією. Зокрема, В. Рибак висловив упевненість у тому, що підписана в лютому цього року програма двосторонньої співпраці у сфері культури на 2013—2017 роки сприятиме подальшій успішній взаємодії на цих теренах. Керівник українського парламенту високо оцінив вклад 300 тисяч вірмен, які проживають в Україні, в економічне, культурне та політичне життя нашої країни, зазначивши, що вони є невід'ємною частиною нашого суспільства.

За словами В. Рибака, між Україною і Вірменією «традиційно склалися гарні, дружні стосунки, які можна надалі розвивати і покращувати як через ефективне функціонування міжпарламентських груп дружби, так і завдяки діяльності громадських організацій та благодійних фондів». «Ваша місія допоможе тісніше співпрацювати з вірменським народом у всьому світі», — сказав він.

Вазген ЯКУБЯН

У свою чергу, В. Якубян зазначив, що діяльність благодійного союзу має сприяти як вірменам в Україні, так і українцям загалом.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Зміцнювати співпрацю із закордонними українцями

Заступник Голови Верховної Ради Руслан Кошулинський провів робочу зустріч з керівництвом Української всесвітньої координаційної ради. **За повідомленням прес-служби заступника глави парламенту,** учасники зустрічі обговорили широке коло питань, що сприятимуть забезпеченню гідного рівня співпраці із закордонними українцями та підтримці українських громад. Окрему увагу було приділено питанню практичного наповнення та фінансування у 2013 році Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2015 року, затвердженої Кабінетом Міністрів 18 липня 2012 року.

Також Р. Кошулинський обговорив з керівництвом Української всесвітньої координаційної ради форми співпраці організацій закордонних українців з українським парламентом та вдосконалення національного законодавства в частині захисту як закордонних українців, так і громадян України — трудових мігрантів. «Високий рівень неврегульованої трудової міграції, соціальна та правова незахищеність громадян України, які працюють за кордоном, та членів їхніх сімей вимагають нагального законодавчого врегулювання», — наголосив він.

Заступник голови парламенту висловив сподівання, що такі зустрічі «сприятимуть конструктивному діалогу та реальному поетапному розв'язанню щоденних викликів, які постають перед закордонним українством».

На перемовинах дійшли згоди про те, що чинні норми Регламенту дають змогу якісно та ефективно працювати

Діалог про наболіле в прямому ефірі

Учора Президент України Віктор Янукович з нагоди третьої річниці перебування на посаді глави держави взяв участь у телепроекті «Діалог з країною». Президент у прямому ефірі впродовж чотирьох годин відповідав на запитання громадян під час включень із різних куточків України, що транслювалося на всіх загальнонаціональних теле- та радіоканалах.

Кожен бажаючий мав змогу поставити особисте запитання главі держави. До урядового кол-центру зателефонували понад дві з половиною тисяч українців. На першому місці серед запитань були проблеми пенсійного забезпечення, соціального захисту, правосуддя та комунального господарства. Під час включень із регіонів люди також порушували питання створення нових робочих місць, запровадження страхової медицини, фінансування перинатальних центрів, переходу на контрактну армію, забезпечення житлом, посилення власного видобутку газу, економії енергетичних ресурсів та інші. Після кожного звернення глава держави давав відповідні доручення керівникам центральних та місцевих органів влади.

Як вижити за 906 гривень?

Діалог був відвертим. «Як можна вижити в Україні з пенсією в 906 гривень, пропрацювавши все життя?» — запитала в Президента пенсіонерка. Віктор Янукович дав доручення насамперед розібратися, чи законно цій жінці призначено таку малу пенсію, і з'ясувати, якої соціальної допомоги вона потребує. І наголосив на важливості постійного підвищення соціальних стандартів, зростання заробітних плат та створення нових робочих місць.

«Наші люди заслуговують на те, щоб усі соціальні стандарти постійно зростали. І ми над цим питанням працюємо, — запевнив глава держави. — У 2012 році ми підняли заробітні плати і пенсії приблизно на 15%. Якщо ми кожен рік будемо піднімати на 15% соціальні стандарти, ми матиме успіх».

Ціна на газ не зростатиме

В. Янукович висловився за оптимальне використання вітчизняної газотранспортної системи та передачу її в оренду. «Таким чином, щоб орендної плати вистачало на утримання цієї ГТС, щоб розділити відповідальність по утриманню цієї ГТС. І, безумовно, отримати гарантії прокачування відповідних обсягів газу», — сказав Президент. За його словами, всі деталі такої угоди повинні бути чітко виписані. Глава держави сподівається, що таке рішення буде прийнято у першому півріччі нинішнього року.

Президент також висловився за продовження роботи над диверсифікацією джерел постачання енергоносіїв і, зокрема, газу. Адже нині Україна платить найвищу у світі ціну за газ — близько 530 доларів США за тисячу кубометрів. Хоча наша держава з року в рік скорочує обсяги споживання газу — з 41 мільярда кубометрів до майже 20. Водночас зростає видобуток власного газу. Незабаром розпочнеться будівництво трьох заводів з виробництва синтетичного газу — переробки вугілля на газ. Окрім того, знайдено шляхи постачання газу з інших країн.

Водночас глава держави висловив сподівання, що Україні вдасться знайти компромісне рішення з Росією щодо зниження ціни на газ, який постачається з Росії. «Україні та Росії реально відновити нормальні відносини в газовій сфері», — переконаний В. Янукович.

Ще одна обіцянка від Президента — підвищення ціни на газ не буде. «Ціну на газ ми ні для населення, ні для промисловості підвищувати не будемо. Сьогодні наше населення платить, я б сказав так, реальні ціни, які склалися на нашому ринку», — зазначив він.

«Євро–2020» може пройти і в нас

Україна подаватиме до УЄФА заявку для проведення Євро-2020 в одному з міст України, щоб використати спортивну інфраструктуру, побудовану до Євро-2012, — заявив Президент України Віктор Янукович. Як відомо, фінальна стадія Євро-2020 пройде в 13 містах по всій Європі. В Україні на проведення матчів Євро-2020 претендують Київ і Донецьк.

В. Янукович також запропонував провести Олімпіаду-2022 у Словаччині, Польщі та Україні, об'єднавши зусилля трьох країн Карпатського регіону.

Медична реформа невідворотна

Після запитань щодо медичної реформи, зокрема роботи служби «швидкої допомоги», глава держави наголосив на потребі впроваджувати страхову медицину, що дасть змогу поліпшити якість медичних послуг та підвищити рівень заробітних плат медиків. «Треба кардинально змінювати ситуацію в медичній галузі й переходити на страхову систему медичну, і ми будемо це робити», — сказав В. Янукович. На переконання Президента, медична реформа має здійснюватися поетапно, як це і відбувається нині. Зокрема, розпочато з відкриття нових перинатальних центрів, в яких створюються належні умови для допомоги майбутнім матерям, породіллям та новонародженим. Торік було відкрито вісім перинатальних центрів. Серед перших кроків і вдосконалення системи надання екстреної медичної допомоги. Планку піднято високо — за новими стандартами «швидка» має прибути на виклик у місті за 10 хвилин, у сільській місцевості — за 20 хвилин. Це, звісно, умовний орієнтир, але до якого треба прагнути, відзначив Президент. Торік було придбано близько 300 нових автомобілів «швидкої», що теж сприятиме поліпшенню якості надання невідкладної медичної допомоги. В. Янукович також пообіцяв, що цьогоріч відбудеться зростання заробітної плати працівникам бюджетної сфери, в тому числі й медикам.

Забезпечать житлом

Під час телемосту з будинком сімейного типу на Львівщині, де виховується 10 прийомних дітей, порушили питання про забезпечення житлом. Адже після повноліття сиротам жити нема де. Президент запевнив, що найближчим часом буде започатковано програму щодо забезпечення дітей-сиріт житлом після досягнення 18 років.

«Ця програма обов'язково найближчим часом буде започаткована і окремим рядком увійде до бюджету. Ми встановимо такий облік у державі, де кожна дитина-сирота, яка досягла 18 років, уже матиме право на отримання житла», — пообіцяв В. Янукович. А в тому випадку, якщо прийомні батьки самотужки збудуватимуть усі необхідні умови для дітей, держава надасть компенсацію.

Не говорити, а робити

Перед початком телепроекту Президентові повідомили, що Верховну Раду розблоковано. В. Янукович назвав цю новину «радісною і дуже важливою для розвитку країни».

Відповідаючи на запитання про ставлення до опозиції, глава держави зауважив, що в розвинених країнах світу немає такої екстремістської політики з боку опозиції.

«Такого немає в тому суспільстві, до якого ми прагнемо, — сказав В. Янукович. — Я нормально ставлюся до всіх, і до опозиції, але нам треба думати про людей. Не може парламент не працювати. Коли є криза, треба мати такі механізми, щоб швидко реагувати. Нехай змагаються сьогодні політики, хто не скаже популістські речі, а хто краще зробить для людей. Така дискусія сьогодні є актуальною».

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Андрія МОСІЄНКА (прес-служба Президента України).

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Незастраховані спортсмени до змагань не допускатимуться?

У Комітеті Верховної Ради з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму триває підготовка до повторного другого читання проекту закону про внесення доповнення до статті 40 Закону «Про фізичну культуру і спорт» (щодо страхування учасників змагань) (реєстр. № 0950).

Документом, зокрема, пропонується не допускати до змагань незастрахованих спортсменів. Водночас страхування їх життя та здоров'я пропонується проводити за рахунок організаторів або самих спортсменів, за винятком спортсменів вищої категорії, які мають бути застраховані за рахунок державного бюджету. Згідно із законопроектом, відповідальність за допуск до змагань незастрахованих спортсменів, у тому числі у разі отримання травми та заподіяння шкоди здоров'ю, має покладатися на організаторів змагань. Документ містить також пропозицію, відповідно до якої спортивні результати, отримані незастрахованими спортсменами, не можуть бути враховані при підбитті підсумків змагань та присвоєнні спортивних розрядів і звань.

На думку членів комітету, щодо цього питання «склалася неоднозначна ситуація». Погоджуючись із тим, що отримання тяжкої травми становить істотну загрозу життю і здоров'ю незастрахованих спортсменів, народні депутати взяли до уваги і те, що фінансування видатків на страхування «є проблематичним». Водночас парламентарії переконані: «Необхідно визначити діапазон вартості страхування та його зв'язок зі ступенем небезпечності для життя та здоров'я спортсменів змагань із різних видів спорту».

Під час обговорення зазначалося також, що деякі керівники спортивних федерацій висловлюють сумнів щодо доцільності прийняття законопроекту в запропонованій редакції, оскільки це може призвести до суттєвого зростання вартості проведення спортивних змагань.

За підсумками обговорення народні депутати дійшли згоди про необхідність проведення слухань у комітеті: «Вдосконалення законодавчого забезпечення страхування життя та здоров'я спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях». Під час них, власне, й планується заслухати представників провідних спортивних організацій, страхових компаній, науковців, інших фахівців спортивної галузі для вироблення збалансованих пропозицій до цього законопроекту.

За повідомленням інформуправління апарату Верховної Ради.

ФОТОФАКТ

Учасники XIV шахового турніру «Парламентська партія-2013», народні депутати минулих скликань Олександр Масенко (III, IV скликань, ліворуч) Олександр Чубатенко (III скликання) під час турніру, який традиційно проходить у Верховній Раді України з 1996 року.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Власенко подав заяву про скасування його адвокатського свідоцтва

До парламенту надійшло подання, підписане народним депутатом Володимиром Мисиком (фракція Партії регіонів), у якому він просить Голову Верховної Ради звернутися до Вищого адміністративного суду України із позовом про позбавлення депутатських повноважень народного обранця Сергія Власенка (фракція «Батьківщина»). Про це під час брифінгу повідомив сам С. Власенко, зазначивши, що це мотивується тим, що він суміщає депутатську діяльність з адвокатською.

Водночас С. Власенко нагадав, що як захисник Юлії Тимошенко він був допущений до всіх справ не як адвокат, а як захисник, котрий діє на підставі довіреності юридичної особи партії ВО «Батьківщина» і як народний депутат. «Таким чином з моменту прийняття присяги народного депутата я не здійснював адвокатської діяльності. Тому про жодне сумісництво мова йти не може, — підкреслив він. — Однак, розуміючи політичний і замовний характер цього подання та не виключаючи рішення парламентського Регламентного комітету і Вищого адміністративного суду, я вчора подав заяву до Ради адвокатів України з проханням скасувати моє адвокатське свідоцтво».

С. Власенко зазначив, що це позбавить його права бути захисником Тимошенко та зніме навіть теоретичну можливість всіх політичних інсинуацій з цього приводу. «Згідно з підпунктом 1 частини 3 статті 32 Закону «Про адвокатуру і адвокатську діяльність» право на заняття адвокатською діяльністю припиняється з дня подання заяви. Тому будь-які підстави порушувати питання про сумісництво відсутні», — сказав парламентарій.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

САМОВРЯДУВАННЯ

3 березня — вибори до Закарпатської обласної ради у п'яти округах

У п'ятьох округах Закарпаття — місті Мукачевому, Мукачівському, Ужгородському, Іршавському, Виноградівському районах — наступної неділі, третього березня, відбудуться вибори депутатів обласної ради. Попередні обранці восени стали народними депутатами.

— Зареєстровано 132 кандидати, — розповідає голова обласної виборчої комісії Віталій Куштан. — Кошти виділені сесією облради. Ніяких перепон немає. Процес триває в нормальному руслі.

Звичайно, інтрига зберігається: а хто ж поповнить лави обранців? Адже це може в певних ситуаціях досить суттєво впливати і на розстановку сил — провладних або опозиційних — у депутатському корпусі, і на лобіювання партійних інтересів. Тож кожна уже сформована фракція воліла б мати більше мандатів — у такий спосіб можна дуже впливати на певні процеси, які відбуваються в області, — особливо на розподіл коштів бюджету.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Новий автомобіль на базі «ГАЗ 3309» для перевезення ув'язнених отримано для Сокирянської виправної колонії № 67 у Чернівецькій області. Його виготовлено підприємством Північної виправної колонії в Херсонській області, інформує наш власкор Сергій СУЛИМА

Виконком Кіровоградської міської ради має намір підвищити вартість проїзду в комунальному транспорті. Квиток у автобусах коштуватиме 2 грн., у тролейбусах — 1,5 грн., передає наш власкор Петро МЕЛЬНИК

Сьогодні - День захисника Вітчизни

Воїнам і ветеранам Збройних Сил, громадянам України

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Впевнений, що зусилля, спрямовані на збереження миру і спокою на теренах України, забезпечення надійного заслону перед загрозами національним інтересам, здобули в суспільстві заслужене визнання.

Цього дня, за народною традицією, заведено поздоровляти всіх чоловіків незалежно від того, на військовій вони службі чи ні. Адже з давніхдавен покликання справжнього Чоловіка — закрити собою перед обличчям небезпеки жінку, дитину, старого. Захистити, незважаючи ні на що, часом ризикуючи власним життям!

Від імені Верховної Ради України та себе особисто зичу вам, дорогі друзі, козацького здоров'я, благополуччя, душевної гармонії, злагоди вашим родинам. Нехай доля оберігає вас і допомагає у здійсненні вашого благородного обов'язку заради безхмарного неба над нашою миролюбною Вітчизною!

Володимир РИБАК,
Голова Верховної Ради України.

Покликання — обороняти рідну землю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Усі програми, які спрямовані на підтримку учасників, ветеранів Великої Вітчизняної війни, — завжди будуть в державі розвиватися. Ми кожного року будемо додавати до того, що ми зробили», — сказав він.

Глава держави також наголосив, що Україна на гідному рівні відзначить 70-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні. «Це та дата, яку ми повинні відсвяткувати на високому рівні. Тому найближчим часом я підпишу відповідні документи. Буде створено організаційний комітет», — повідомив В. Янукович.

Фото **Олександра КЛИМЕНКА.**

Голова Верховної Ради Володимир Рибак, Прем'єр-міністр Микола Азаров взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника Невідомому солдату.

ЗІ СВЯТОМ!

Ігор Калєтнік (Перший заступник Голови Верховної Ради):

— Сердечно вітаю чоловіків з Днем захисника Вітчизни — святом військової доблесті, чоловічої честі, мужності та героїзму. В цей святковий день бажаю вам гарного настрою, козацького здоров'я, родинного тепла та благополуччя.

Захищати Батьківщину, дім і родину — почесний обов'язок кожного чоловіка. Сьогодні ми живемо мирно — любимо, мріємо, працюємо для кращого життя. Хотілося б побажати чоловікам, щоб вам ніколи не довелося взяти в руки зброю. Щоб подвиги ваші були тільки трудовими або «сімейними». І щоб ніхто не наважувався зазіхати на спокій ваших дружин, дітей і матерів. Бажаю вам міцного здоров'я, невичерпної життєвої енергії та надійного родинного тилу!

Анатолій Кінах (фракція Партії регіонів, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони):

— Попри зміну часів і політичних систем, нині

23 лютого, як і кілька десятиліть тому, асоціюється, насамперед, з мужністю та стійкістю людського характеру, силою духу та відданістю Батьківщині. В пам'яті сьогоднішніх і майбутніх нащадків назавжди збережуться подвиги багатьох поколінь воїнів-захисників, їх безмежна відданість справі, любов до рідної землі, мужність та героїзм.

Ми виросли з цим святом, дорослішали й мужніли, беручи за приклад історію свого народу та його найкращих представників. Це свято воїнів, які захищають спокій наших домівок, лицарів, здатних завжди підставити своє сильне плече. Вони довели усьому світу, що лише любов до Батьківщини, готовність до самопожертви, вірність військовій присязі є запорукою миру, спокою і щасливого майбутнього на рідній землі.

Вітаю всіх ветеранів армії, які віддано та чесно захищали нашу Батьківщину, усіх трудівників тилу. Мир і щастя — усім солдатам, які в будь-які часи вірно і чесно несли і несуть свою нелегку службу! Щиро зичу всім вам міцного здоров'я, довгих років мирного життя й добробуту! Щастя вам та вашим близьким!

Ірина Геращенко (фракція «УДАР»):

— Я дуже спокійно ставлюся до 23 лютого. Мені не зовсім зрозуміла природа цього свята. Особливо, коли його відзначають ті, хто не служив в лавах Збройних сил. У нас є День Української армії — 6 грудня. Це важлива дата для тих, хто причетний до Збройних Сил незалежної України. Але, звичайно, є чимало людей, для яких 23 лютого — ще за радянської традиції день чоловіків. Звісно, для кого це свято — нехай відзначають. Я побажала б — і не лише 23 лютого — нашим чоловікам гідності. Це та якість, якої часто не вистачає. А ще — чесності, мужності та шляхетності. Це ті якості, які формують справжнього чоловіка. Дуже хочеться, щоб їх в Україні було якнайбільше. Особливо в українській політиці.

Ірина Сех (фракція ВО «Свобода», голова Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи):

— 23 лютого для мене і для моїх рідних не є святом. Я не вітаю цього дня ні свого чоловіка, ні колег чи родичів, і вони не ображаються, бо поділяють мої погляди. Вважаю, є багато інших нагод, щоб привітати представників сильної статі. Зрештою, не треба шукати особливих дат, аби сказати нашим чоловікам, які вони для нас важливі, а також перепросити їх за те, що іноді в щоденній метушні нам бракує часу для теплих слів, для вияву турботи та почуттів. У житті є речі важливі і є другорядні. І серед найважливіших, найперших — це людина, яка поруч з тобою. Тому не шукаймо приводів...

Війни і покоління різні, а місія одна

Сьогодні — свято справжніх чоловіків. Усіх тих, хто захищав і захищає свою батьківщину. І хоча в метриці Збройних Сил України значиться інша дата народження, 23 лютого залишився в нашому житті, об'єднавши захисників Батьківщини всіх поколінь, воєн і армій. От тільки з роками, зміною ідеологій і реалій нині захисник Батьківщини — це не просто солдат. Адже захищати батьківщину можна й потрібно не тільки зі зброєю в руках...

А у військовому відомстві цей день відзначили традиційною презентацією «Білої книги-2012. Збройні Сили України». Це підсумковий аналіз розвитку й технічного озброєння нашої армії за минулий рік. За словами першого заступника міністра оборони Олександра Олійника, завершено розробку концептуальних документів — основи оборонного планування в нашій країні. Йдеться про Стратегію національної безпеки і Воєнну доктрину, Стратегічний оборонний бюлетень, Концепцію реформування і розвитку ЗС України на 2012—2017 рр.

— Виріс рівень оснащеності Збройних Сил. Зокрема, кількість літаків збільшилася в півтора рази, оновлено технічну готовність половини бойових кораблів і катерів, — сказав заступник міністра.

Представник МО зазначив: завдяки збільшенню фінансування (на потреби оборони торік виділили 2,1 млрд. грн.) вдалося здійснити модернізацію техніки й озброєння, на якіснішому рівні провести бойову підготовку особового складу і підняти грошове забезпечення людям у погонах.

Утім, не тільки військовослужбовці ЗС України охороняють наш мир і спокій. І в Державній спеціальній службі транспорту несуть службу справжні захисники Батьківщини й патріоти. В цьому наш фотокореспондент Андрій Нестеренко переконався, побувавши у в/ч 8 Чернігівського навчального центру. Воїни-залізничники зі зброєю в руках відбивали атаки диверсійних груп, демонструючи навички рукопашного бою. А в класі водолазів — поринали у водну безодню. І все-таки головні бойові завдання цих хлопців пов'язані з транспортом.

Вони швидко усувають будь-які перешкоди і неполадки на залізничному полотні, вміло кермують спецтехнікою, водять машини. А ще транспортники в погонах будують і ремонтують об'єкти інфраструктури, забезпечують безпеку на дорогах, і можуть навіть швидко навести залізничний міст через ріку.

Ольга ВІТЕР.
Фото **Андрія НЕСТЕРЕНКА.**

Кількість літаків збільшилася в півтора разу, оновлено технічну готовність половини бойових кораблів і катерів

Роль Декларації про державний суверенітет у становленні народовладдя

Непрості процеси формування конституційних засад

Структурування і функціонування суспільства спонукають повернутися до витоків сьогочасних здобутків і прорахунків. Державність, у свою чергу, як виразник, представник і захисник інтересів усіх громадян незалежно від віросповідання, походження, національної приналежності, майнового стану так само має ґрунтуватися на зрозумілих і всеосяжних правових засадах.

Якщо розглядати новітній поступ соборної, незалежної України, то варто виокремити перший основоположний документ — Декларацію про державний суверенітет.

Як рухався наш модерний конституціоналізм?

Таке запитання редакція поставила автору статей із цієї тематики Олександру Коцюбі, народному депутату XII скликання, голові постійної Комісії Верховної Ради України з питань законодавства і законності, члену Президії Верховної Ради України, Конституційної комісії Верховної Ради України 1990—1994 років, члену-кореспонденту Національної академії правових наук України, заслуженому юристу України. Для діалогу наш автор подав роздуми для виступу на річних зборах Асоціації народних депутатів України 23 січня 2013 року.

Звернення виборця

Право кожного виборця — вимагати від Президента України у здійснюваних ним заходах правової реформи виконати волю народу, яка закріплена в Декларації про державний суверенітет України: ***«Декларація є основою нової Конституції України»***. За принципом верховенства права це повинно стати головною метою Конституційної Асамблеї в усій складовій правової реформи.

Питання діяльності асамблеї має і етичні виміри взаємоповаги різних гілок влади — законодавчої, виконавчої і судової, і професійне правове співвідношення рівної відповідальності всіх гілок влади перед народом України за публічність і демократичність узгодження дій, котрі стосуються конституційної діяльності, насамперед, законодавчої, а відповідно виконавчої та судової гілок влади.

Безсумнівно, Президент України є гарантом чинної Конституції України, тобто гарантом забезпечення її неухильного виконання і захисту прав та свобод усіх учасників конституційних правовідносин. В Україні також є конституційна юрисдикція та її конституційна етика, що мала б виявитися в мотивованих висновках Конституційного Суду України.

Споконвіків значимість, осмислення і визначення конституційної компетентності та її реалізація з метою конституційного регулювання — це справа всього народу України як ***єдиного джерела влади в країні***. Тому саме народ і має підтвердити вже ним визначені в 1990—1994 роках напрями конституційного розвитку стосовно співвідношення громадянського суспільства і держави та забезпечення прав, свобод і обов'язків громадян.

Тобто йдеться про: 1) забезпечення конституційного права народу України, фактично об'єднаного в громадянське суспільство, завершення його статусу, знищеного скасуванням попередніми «вождями» III розділу проекту Конституції — Громадянське суспільство і держава; 2) захист права народу, сформульованого у восьми главах цього розділу під час обговорення народом проекту Конституції України в 1992—1994 роках; 3) створення демократичних умов для вільного волевиявлення та прийняття народом України мотивованого рішення.

Історичні підстави і мотиви для звернення

Народовладдя є історичним явищем, притаманним античній Київській Русі первинно з виборними владою, князями і судочинством. Історія українського суспільства це відображає, особливо за часів козацтва України.

Справжнє *правове* відродження народовладдя розпочато в Україні 1989 року публікацією та обговоренням проекту альтернативного закону України про народовладдя, норми якого закріпила Верховна Рада УРСР XI скликання в законі України про вибори (1989-й). Це *перший етап* відродження.

Другий етап — активна діяльність громадян і прогресивних сил для організації та проведення справді демократичних виборів у березні 1990 року, які здійснювалися без майнових цензів, хабарів і корупційного супроводу.

Третій етап — 16 липня 1990 року, коли конституційною більшістю в 357 голосів Верховна Рада УРСР XII скликання закріпила Декларацію про державний суверенітет України та II розділ — НАРОДОВЛАДДЯ (Декларація... К. 1990, с. 4; книга «Декларація про державний суверенітет України. Історія прийняття, документи, свідчення». Ж. «Рута». 2010, с. 13—14).

Четвертий етап — публікація та обговорення проекту нової Конституції України як виконання волевиявлення народу, закріпленого положенням, що ***«Декларація є основою нової Конституції України»***. Цей проект базувався на декларації та містив розділ III «Громадянське суспільство і держава».

У ювілейній книзі 2010 року про декларацію опубліковано звернення Президента до читачів і народу, де, зокрема, зазначено:

а) «Ухвалення Декларації про державний суверенітет України було яскравим ***проявом волі українців до незалежності»*** *(с. 5);*

б) ***«Декларація ґрунтувалася на попередньому досвіді державотворення,*** *який сформував у суспільстві своєрідну «пам'ять державності», — традиціях Київської Русі, Козацької держави, Української Народної Республіки, Української Держави, Західноукраїнської Народної Республіки, Української Радянської Соціалістичної Республіки, Карпатської України, Державного Центру УНР в екзилі» (там само);*

в) «Відходила в минуле ціла епоха, і українській політичній еліті необхідно було визначитися з вибором нового шляху розвитку... це орієнтація на демократію, вільний вибір політичного майбутнього, ***безумовне і повноцінне забезпечення прав і свобод кожного громадянина»;***

г) «Декларація стала ***програмним, стратегічним і державотворчим документом,*** *із прийняттям якого розпочався процес кардинального реформування всіх сфер* ***українського суспільства»;***

д) «...Декларація виконала важливу функцію — стала своєчасним і дієвим механізмом формування ***основ політико-правових перетворень*** *та інституалізації України як суверенної демократичної держави»;*

е) «Для нас ***сьогодні надзвичайно важливим є продовжувати роботу щодо реалізації визначених декларацією завдань*** *із творення демократичного* ***суспільства, правової держави...*** *соціального і духовного розвитку народу України» (там само с. 5—6).*

Сказане Президентом України в зверненні посилює історичне значення, роль та оцінку декларації у необхідності її реалізації в нормах Конституції України і законах для розвитку справді важливих сфер життя України на основі цього історичного документа.

Водночас на цьому тлі чітко проступила і головна причина того, чому декларацію за президентства Кравчука і Кучми було знівельовано в формуванні проекту нової Конституції, а потім узагалі виключено з Преамбули її проекту і розгляду Верховної Ради України. Це небажання надавати владу народу, а державу і чиновників переводити під його контроль.

Тому і знищено розділ третій про статус громадянського суспільства. Тут є безпосередня причетність Кравчука як Президента країни і голови тодішньої Конституційної комісії Верховної Ради. Після прийняття нової Конституції України 28 червня 1996 року Мороз і Кучма підписали нормативно-правові документи без наявності посилання в Преамбулі на декларацію, а також без знищеного третього розділу — Громадянське суспільство і держава.

Що передувало цим подіям?

Необхідно назвати такі факти: **1)** розвал Чорноморського пароплавства; **2)** антиконституційний незаконний розпуск та припинення повноважень Верховної Ради УРСР XII скликання; **3)** незаконне перенесення ***Дня незалежності України з 16 липня 1990 року*** на 24 серпня 1991 року; **4)** протиправність таких дій призвела до вакханалії з віднесенням Декларації про державний суверенітет до юридично невизначеного періоду в історії України; **5)** поставлена під сумнів не тільки чинність Конституції України зі змінами та доповненнями на основі декларації; **6)** поза межами декларації і Конституції залишилися закони про економічну самостійність України, Збройні Сили України, правоохоронні органи (міліцію, прокуратуру, службу безпеки); **7)** внесено невизначеність у рішення судової влади та застосування законів України щодо судової влади, прийнятих або уведених в дію з наданням юридичної сили до 24 серпня 1991 року; **8)** виявилося неефективним застосування укладених міжнародних договорів, наприклад, ратифікованого парламентами обох країн із обміном вірчими грамотами договору з Росією від 17 листопада 1990 року, що безпосередньо стосувався території і кордонів України. Аналогічною цьому виявилася ситуація з островом Тузла; **9)** поставлено на межу позаюрисдикційного стану здійснені операції із земельними ресурсами згідно з Земельним кодексом України від 17 грудня 1990 року; **10)** є сумнівним для застосування Закону України про місцеве самоврядування від 07 грудня 1990 року і сучасний стан його розвитку; **11)** ще нестійкому народовладдю і громадянському суспільству України перший виклик було зроблено спробами замовчування та ігнорування декларації. У невизначене становище поставлено міжнародні відносини діяльності України з 16 липня 1990 року по 24 серпня 1991 року, включаючи фактичне і юридичне визнання юридичних фактів про незалежність України; **12)** негативно склалися обставини і виникли труднощі щодо захисту грошових вкладів громадян України в сумі майже 130 млрд. доларів США; **13)** безвідповідальність і зловживання призвели до незаконних дозволів на передання або розпродаж військового майна та збройного арсеналу України; **14)** загалом допущена в Україні плутанина з економічним законодавством, що призвело значною мірою і до фактичного економічного падіння України та появи «кравчучок» у європейському просторі (мабуть, найвиразніша особиста заслуга Кравчука в економічному «прориві» України).

Підсумки до діяльності Конституційної Асамблеї

Перший. На річних зборах Асоціації народних депутатів України в січні 2013 року виступили два учасники діяльності Конституційної Асамблеї. Першим узяв слово В. Крижанівський. Він лише чесно назвав себе аматором у конституціоналізмі, але інженер-будівельник за освітою громив Маляренка В. Т., доктора юридичних наук, професора права за його виступ на Конституційній Асамблеї.

Солідно й виважено виступив інший член Конституційної Асамблеї — Крючков Г. К., який логічно поставив питання про низький рівень роботи асамблеї і невизначені її завдання. Публічно поділився він і «таємницями» організації її роботи.

Другий. Декларація поки що не була і не є предметом розгляду на Конституційній Асамблеї. Судячи з виступів і бесід з іншими членами асамблей, вона може і не стати об'єктом досліджень та обговорень.

Третій. Враховуючи волевиявлення народу України про прийняття декларації і сказане Президентом України В. Януковичем у щирому зверненні до читачів, цей історичний документ має стати предметом творчого розгляду на Конституційній Асамблеї.

Четвертий. Декларація про державний суверенітет України — це не абстракції.

Декларація є конкретним історичної ваги і значення документом, який містить положення про цивілізоване формування ***громадянського суспільства, правової держави*** та реалізацію й захист ***прав і свобод громадян.*** З цією метою в декларації закріплено системне становлення перспектив розвитку України з чіткою ***класифікацією конституційної розбудови незалежності України:***

А. Преамбула містить закріплені у ній конституційні засади: ***а) виражаючи волю народу України; б) прагнучи створити демократичне суспільство; в) виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини; г) шануючи національні права всіх народів; д) дбаючи про повноцінний політичний, соціальний і духовний розвиток народу України; е) визнаючи необхідність побудови правової держави; є) маючи на меті утвердження суверенітету і самоврядування народу України.***

Б. У декларації сформульовані та закріплені положення в таких розділах:

I. Самовизначення української нації.

II. Народовладдя.

III. Державна влада.

IV. Громадянство України.

V. Територіальне верховенство.

VI. Економічна самостійність.

VII. Екологічна безпека.

VIII. Культурний розвиток.

IX. Зовнішня і внутрішня безпека.

X. Міжнародні відносини.

***

Підсумковий розділ

У передостанньому, десятому, розділі чітко закріплено і такі важливі конституційні положення: ***а) Україна вступає в правові відносини як суб'єкт міжнародного права; б) бере участь у діяльності міжнародних організацій в обсязі, необхідному для ефективного забезпечення національних інтересів республіки; в) виступає рівноправним учасником міжнародного спілкування; г) безпосередньо бере участь у загальноєвропейському процесі та європейських структурах; д) визнає перевагу загальнолюдських цінностей над класовими, пріоритет загальновизнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньодержавного права.***

В. У підсумковому розділі історичного документа новітнього етапу розвитку України закріплено: ***«Декларація є основою для нової Конституції, законів України і визначає позиції республіки при укладенні міжнародних угод».***

Г. Пропонується здійснити історико-правові порівняння епох, наприклад:

1. Вітчизняного досвіду:

а) історичного значення «Руської Правди» та її ролі в Литовських статутах, договору між Україною та Росією 1654 року, прийняття Конституції Пилипа Орлика в 1710 році, намагання царської самодержавної імперської Росії зламати закріплену в ній волю козацтва України.

б) пізнання і використання досвіду особливого періоду з 1728-го по 1807 рік, у якому царський режим проводив правову реформу в Україні, але не зламав волі козацтва і всього народу. Самодержавство так і не внесло в сенат Росії на розгляд «Права, за якими судиться малоросійський народ».

в) історичної ролі «Прав...», які формально залишилися проектом, але є важливим предметом досліджень і пізнання для розвитку сучасних правових реформ, оскільки тодішня Україна постійно застосовувала їх у практиці управління суспільством та в судочинстві за своїми звичаями і традиціями.

2. Міжнародного досвіду, зокрема:

а) історичного прикладу США. Декларація 1776-го стала основою прийнятої протягом трьох років Конституції Сполучених Штатів, що з незначними поправками діє і досі.

б) не менш яскравого прикладу і з Декларацією Франції 1779 року, яка теж покладена в основу Конституцій Франції і стала змістом та зразком поваги до волевиявлення французького народу, включаючи і вибори 2012-го.

в) і цілком сучасного європейського прикладу світового значення. Ним є Конституція для Європи, або Лісабонський конституційний договір 2008 року, який, на певних умовах, відкритий підписанням і для України.

В його основі теж лежать здобуті народами деклараційні надбання, що визнані людством і є базовими для Всезагальної декларації з прав людини від 10 грудня 1948 року.

3. Вищезазначене є логічною підставою для з'ясування причин та умов невиконання колишніми державними керівниками України вимог декларації від 16 липня 1990 року, яка є правовою **«основою нової Конституції України»** як результату волі абсолютної більшості народу.

Олександр КОЦЮБА.

Податківці Буковини цього року вилучили підакцизного «фальсифікату» майже на 0,5 мільйона гривень. (зокрема, 80 декалітрів спирту, 30 тонн пально–мастильних матеріалів, 8,6 тисячі пачок цигарок). У січні за цими фактами порушено вісім кримінальних справ, *інформує наш власкор Сергій Сулима*

Понад мільйон гривень фінансових порушень виявила під час ревізії Чорнобаївської райдержадміністрації Державна фінінспекція у Черкаській області. Посадових осіб РДА притягнуто до адмінвідповідальності, *передає наш власкор Лідія Титаренко*

Ніхто не може бути суддею у власній справі. Чому ж Вищий господарський може?

Дуже багато захоплених хвалебних відгуків і характеристик від юристів адміністрації Президента, Мін'юсту, парламентського Комітету з питань правосуддя пролунало на адресу чергової (за 20 років незалежності) судової реформи, яку цього разу реалізовано в неспроможному (на мій погляд) законі про судоустрій і статус суддів та процесуальному законодавстві. Однак щойно положення реформи, реалізовані, наприклад, у Господарському процесуальному кодексі України (а за аналогією — і в інших процесуальних кодексах) почали застосовуватися, стали помітні явні недоліки реформи, найімовірніше, умисного характеру.

Реформа з корупційною лазівкою

Річ у тім, що в законодавстві, яке регулює питання організації й діяльності правосуддя, як у жодному іншому, є можливість закладати корупційні схеми, механізми одержання чиновниками хабара за свої рішення в самому законі. Яскравим прикладом такого корупційного закону є Господарський процесуальний кодекс України (ГПК), де питання про перегляд судових рішень господарських судів Верховним Судом України зарегульовано так, що стороні господарського спору, щоб домогтися оскарження рішення Вищого господарського суду у Верховному Суді України, нічого не залишається, окрім як або одержати відмову, або дати хабар за допуски.

Ось так регулює Господарський процесуальний кодекс України питання про оскарження судових рішень Вищого господарського суду у Верховний Суд України.

Прикладом є ст. 111-19 (ГПК), яка встановлює, що заяву про перегляд судових рішень господарських судів треба подавати у Верховний Суд України через Вищий господарський суд України. У цьому й полягає підступна спритна корупційна пастка, що містить можливість у Вищому господарському суді торгувати допусками скарг до Верховного Суду України. Міркуйте самі, шановний читачу: сторона програла спір у Вищому господарському суді, але не згодна з рішенням, оскаржить це рішення у Верховний Суд України, а питання про допуск її скарги до Верховного Суду вирішує той Вищий господарський суд, з рішенням якого вона не згодна. Хіба це не порушення правосудного принципу, відомого ще юристам давнини, котрий і полягає в тому, що ніхто не може бути суддею у власній справі?

Тривала процедура розгляду скарги — на руку рейдерам

Тепер погляньмо, як юридично «за кодексом» обставлена ця корупційна пастка, котрою мають можливість широко користуватися у Вищому господарському суді України. Згідно зі ст. 111-20 Вищим господарським судом України здійснюється перевірка відповідності заяви про перегляд судових рішень господарських судів вимогам ГПК. Її проводить суддя-доповідач, визначений автоматизованою системою документообігу суду протягом трьох днів. Запам'ятаємо ці строки: день на подання заяви, день на реєстрацію й день на передання судді-доповідачу. Але якщо в заяві були недоліки, її повертають заявнику з призначенням строку їх усунення, й тільки після цього вона потрапляє в колегію в складі п'яти суддів Вищого господарського суду, яка протягом 15 днів ухвалює рішення по суті: допустити або не допустити скаргу у Верховний Суд України (ст. 111-21). Далі, згідно зі ст. 111-21, визначення про допуск справи до виробництва або відмову в допуску протягом п'яти днів з моменту винесення визначення направляється або у Верховний Суд України, або заявникові про відмову в допуску. Після цього, згідно зі ст. 111-22, справа реєструється у Верховному Суді України, і суддя-доповідач у триденний строк виносить постанову про відкриття провадження у справі. Суддя-доповідач протягом 15 днів із дня відкриття провадження у справі здійснює її підготовку до розгляду Верховним Судом України. У процесі його підготовки суддя-доповідач серед інших вирішує питання про зупинення виконання відповідних судових рішень, тобто тих, що оскаржуються. А тепер замисліться, читачу, скільки часу минуло з дня ухвалення рішення Вищого господарського суду України: загалом близько місяця. Поки триває процедура оформлення й розгляду скарги в різних інстанціях, рейдери, одержавши на руки рішення суду, постараються його негайно виконати. І розглядати справу у Верховному Суді можуть уже навздогін виконаному судовому рішенню. Адже вирішення питання про зупинення виконання відповідних судових рішень суддя-доповідач виносить більш як через двадцять днів подорожі скарги коридорами Вищого господарського суду.

Кому вигідне це тягуче поневіряння скарги судовими кабінетами? Корупціонерам, тільки корупціонерам-суддям, які у зв'язку з етапами розгляду скарги одержують можливість зірвати її надходження у Верховний Суд на будь-якому відрізку відведеного процесуальним законом часу. Враховуючи те, що закон про судоустрій і статус суддів не вирішив радикально питання про їхнє звільнення від опіки голів судів, то немає сумнівів, що ***всю корупційну систему оскарження рішень вищих спеціалізованих судів у Верховний Суд України тримають під своїм пильним вигідним контролем голови вищих спеціалізованих судів***. Узагалі весь контроль влади за судами здійснюється через голів судів. Адже за кожним влада не вженеться, а через голову зручно контролювати всіх суддів і весь судовий процес. Буває, що під час розгляду справи кілька разів міняють колегії суддів, якщо трапляються незговірливі. Зверніть увагу: ***влада вперто не бажає вводити виборність голів судів — тільки призначення, бо за виборності контроль над судами може бути втрачено.***

Гіпотеза може перетворитися на теорію, а потім на практику

Я навмисно не наводжу конкретні факти, а окреслюю лише гіпотези корупційних можливостей суддів вищих спеціалізованих судів, виходячи з тексту процесуального закону господарських судів. Однак ми знаємо, що гіпотеза за певних умов неминуче перетворюється на теорію, а потім на практику, внаслідок якої з'являються загальновідомі судді-колядники, не здатні пояснити, звідки в них у кабінетах і квартирах мільйони різної валюти.

Думаю, що одна з корупційних годівниць, закладених навмисно в процесуальному законі, — це процедура подання скарги у Верховний Суд України через вищі спеціалізовані суди, які самі ухвалюють рішення щодо справи по суті й самі ж вирішують: допустити чи відмовити скаржнику у Верховний Суд України. Мене вражає таке нахабне, відверто цинічне прописування корупційної схеми в процесуальному законі авторами судової реформи, що виступають за кожної зручної нагоди за боротьбу з корупцією. І злодій кричить: «Тримайте злодія!» При цьому елементарне право оскарження відмови в допуску в законі не передбачено.

Автори судової реформи перетворили вищі спеціалізовані суди на істину в останній інстанції, яка твердить: «Рішення остаточне й оскарженню не підлягає», забуваючи, що це неприпустимо в демократичному правосудді.

Постає запитання: то що ж тепер робити? Думаю, терміново вносити поправки в процесуальні кодекси, де передбачити оскарження відмови в допуску у Верховний Суд України. Звичайно, радикальним заходом було б повернення Верховному Суду всіх повноважень вищого судового органу країни, які він мав до цієї безграмотної корупційної судової реформи. Але будьмо реалістами: сьогодні можна терміново внести в парламент за депутатською законодавчою ініціативою поправки, наприклад, у Господарський процесуальний кодекс України, де передбачити право оскарження у Верховному Суді України в разі відмови в допуску передання скарги у Верховний Суд Вищим господарським судом. Крім цього, передбачити процедуру прийняття й розгляду скарги у Верховному Суді України. Такі заходи розірвуть корупційний ланцюжок, зупинять корупційний механізм, закладений у самому процесуальному законі. Адже Вищий господарський суд розглядає позови на десятки й сотні мільйонів гривень, і залишати долю цих мільйонів на розсуд суб'єктивних думок окремих суддів суспільство не має морального права, а законодавець узагалі зобов'язаний закривати будь-яку корупційну діру в чинному законодавстві.

Було б дуже похвально й гідно поваги, якби ті народні депутати, котрі голосували за цю невдалу безграмотну судову реформу, виявили відповідальність і моральну готовність через законодавчу ініціативу терміново виправити процесуальний закон і не дати корупціонерам жирувати на долях людей і бізнесу. Не можна допустити, щоб прадавній принцип: ніхто не може бути суддею у власній справі — так цинічно нехтувався в українському законодавстві і через це ставав джерелом наживи корупційних чиновників.

Хочете боротися з корупцією — виправте закони.

Василь СІРЕНКО,
член Конституційної асамблеї, доктор юридичних наук, професор, народний депутат третього та четвертого скликань парламенту, безпартійний.

Напівлегальні парковки продовжують вибивати гроші з автомобілістів

СВАВІЛЛЯ

Небажання водія автомобіля виконувати незаконні вимоги працівників необладнаної автопарковки в центрі Дніпропетровська й оплачувати ненадані послуги може запросто завершитися фізичним насильством. Про це в медіа-центрі «Дніпро Пост» розповіли постраждалі й активісти громадських організацій.

За словами водія Віталія Проценка, днями він спробував в'їхати на парковку біля центрального ринку «Озерка». «Це була необладнана парковка зі шлагбаумом, замість термінала стояв паркомат, в якому не було купюроприймача. Купити талон мені запропонували на місці, — згадує Віталій. — Коли я відмовився й попросив відкрити шлагбаум (тому що парковка обладнана не належним чином, що не дає права стягувати за неї гроші й тим паче передавати їх невідомим особам), паркувальник сказав, що викликає міліцію, однак викликав невідомих людей без форми. Незабаром під'їхав автомобіль Subaru Forester і почав сигналити, щоб я від'їхав. Коли я заявив, що ми чекаємо міліцію, водій напав на мене: вдарив коліном у живіт, вкинув мене в мій же автомобіль».

Коментуючи цю ситуацію, активіст громадського руху ЗОВ В'ячеслав Поєздник зазначив, що на сьогоднішній день у Дніпропетровську немає жодного паркомата й жодної платної парковки. Усі ті пристрої, які стоять на міських парковках для збирання грошей, насправді паркоматами не є. У постанові Кабінету Міністрів є чітке визначення паркомата — це пристрій, який приймає картки й готівку. Лише в разі дотримання цих двох умов він називається паркоматом. Спеціальні платіжні картки мають бути багаторазовими, на відміну від тих одноразових, які продають нині на наших парковках. Також, за законом, на парковці повинен стояти один паркомат на 20 паркомісць.

— Що стосується ринку «Озерка», то там обладнано в'їзні термінали. Ви купуєте в паркувальника картку, він її підносить до термінала й піднімається шлагбаум. Насправді парковка повинна бути обладнана інакше, — вважає В'ячеслав Поєздник. — Має бути просто в'їзний термінал, де водій натискає на кнопку й отримує талончик із зафіксованим на ньому часом в'їзду на парковку. На виїзді стоїть інший термінал, уже з касиром, який звіряє час в'їзду-виїзду й бере гроші за цей проміжок часу. Потім ви вставляєте цей самий талончик у виїзний термінал і виїжджаєте. На бейджах працівників парковки написано «Контролер парковки», але ніяк не «Касир парковки», тобто людина не має права вимагати гроші. Багаторазові картки придбати поки що ніде не можна.

Активісти громадської організації вже спрямовували з цього приводу запити в ДАІ. Відсутність реакції влади й загострення ситуації з парковками змусило їх готувати документи для звернення до прокуратури.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

ДОВІДКА

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України №1342 від 3 грудня 2009 року із внесеними доповненнями, такої людини, як паркувальник, не повинно бути взагалі. Є обслуговуючий персонал парковки, який може перевірити хіба що наявність людини в машині, дивлячись через лобове скло. Жодних грошей ці працівники брати не можуть.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Край покірних кріпаків

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

У потуранні торгівлі людьми правозахисники Херсонщини звинувачують... працівників міліції. Вони вважають досить дивним і підозрілим той факт, що у Скадовському районі області шість десятків громадян сусідньої держави жили в нелюдських умовах і гарували на рабовласника, а правоохоронці знали про це і навіть пальцем не ворухнули, щоби їх визволити, аж доки до з'ясування обставин не долучилася відома міжнародна організація «Ла Страда».

Паспорти рабів зберігали... вартові порядку

Ось зміст виступу на прес-конференції у Херсоні голови правління громадської організації «Успішна жінка» Анжели Литвиненко:

— Понад рік тому група громадян Молдови приїхала на заробітки до Скадовського району Херсонщини, де місцевий підприємець запропонував їм працювати на вирощуванні тютюну за 5—9 тисяч гривень на місяць. Трьома автобусами гастарбайтерів підвезли просто до тамтешнього райвідділу міліції і зібрали паспорти. Після цього вони опинилися у колишньому зерносховищі біля села Таврія, перетвореному на барак із земляною підлогою і без будь-яких вигод. Він не був навіть розділений на жіночу та чоловічу половину — спали всі разом на нарах, закритих завісками, причому двадцять жінок змушені були ще й надавати сексуальні послуги сорока чоловікам. Ніяких грошей людям не платили взагалі, їхній робочий день починався о шостій ранку і закінчувався вночі. Одна з жінок від такого життя тяжко захворіла і два місяці майже не могла пересуватися. Їй не надавали жодної медичної допомоги: рабовласник-підприємець просто перевів нещасну на «легшу» роботу, що зводилася до миття посуду за шістьма десятками душ. За кілька місяців після повернення вона померла на батьківщині. Ще одна, 25-річна, жінка в бараку завагітніла й під час роботи у полі попросила селян повідомити батьків про те, в яку халепу вона потрапила. Совісні селяни виконали прохання, і батьки вагітної звернулися до організації «Ла Страда» в Молдові. Звідти прохання вжити заходів до звільнення рабині передали до «Ла Страда Україна», а вже українські правозахисники звернулися з листом до міліції, і тільки після цього раби отримали свободу. Я мала змогу говорити з гастарбайтерами після їхнього звільнення. І почула, що ще в червні до них приїжджала група співробітників Скадовського РВ УМВС разом із прикордонниками,

> **ФАКТ**
>
> ***За даними громадської організації «Успішна жінка», тільки минулого року на Херсонщині жертвами торгівлі людьми стало сімдесят осіб.***

але господар їх попередив: «Кажіть, що умовами задоволені й усе у вас добре, інакше грошей не отримаєте». Раби, котрі на той час уже дуже змарніли, підкорилися, сказали, як їм звеліли, й міліція спокійно поїхала.

За словами А. Литвиненко, на суді свідок з числа спеціалістів міліцейської служби міграції та реєстрації фізичних осіб зізналася, що весь цей час паспорти громадян Молдови перебували в їхньому підрозділі, хоча дозволу на роботу в Україні власники цих паспортів не мали. «Така байдужість і потурання рабовласникам не повинні залишатися безкарними. Добиваючись покарання винних, наші юристи були й на особистому прийомі в начальника УМВС Херсонщини генерал-майора Валерія Литвина, і підготували звернення до Генеральної прокуратури України. А що стосується вагітної рабині, то за станом здоров'я їй було неможливо одразу повернутися додому. Майбутня мати ще місяць лежала в Херсонській лікарні ім. Афанасія і Ольги Тропіних і там народила дівчинку. І мати, і донечка були дуже слабкі — лікарям довелося докласти чимало зусиль, щоб зміцнити їхнє самопочуття», — підсумувала вона.

В управлінні МВС Херсонщини виступ Анжели Литвиненко не коментують. Мабуть, тема вже вичерпана: сектор із зв'язків з громадськістю УМВС свого часу надавав місцевим журналістам інформацію про звільнення рабів. Проте у ній не було жодних пояснень, чому скадовські правоохоронці майже рік «не помічали» факту утримання у неволі великої групи іноземців, та й посилання на «Ла Страда» не фігурували. Читачі зрозуміли так, що розкриття злочину — заслуга винятково міліції. Цікаво, ордени з медалями за це вже пороздавали?

По досвід до дядька Тома

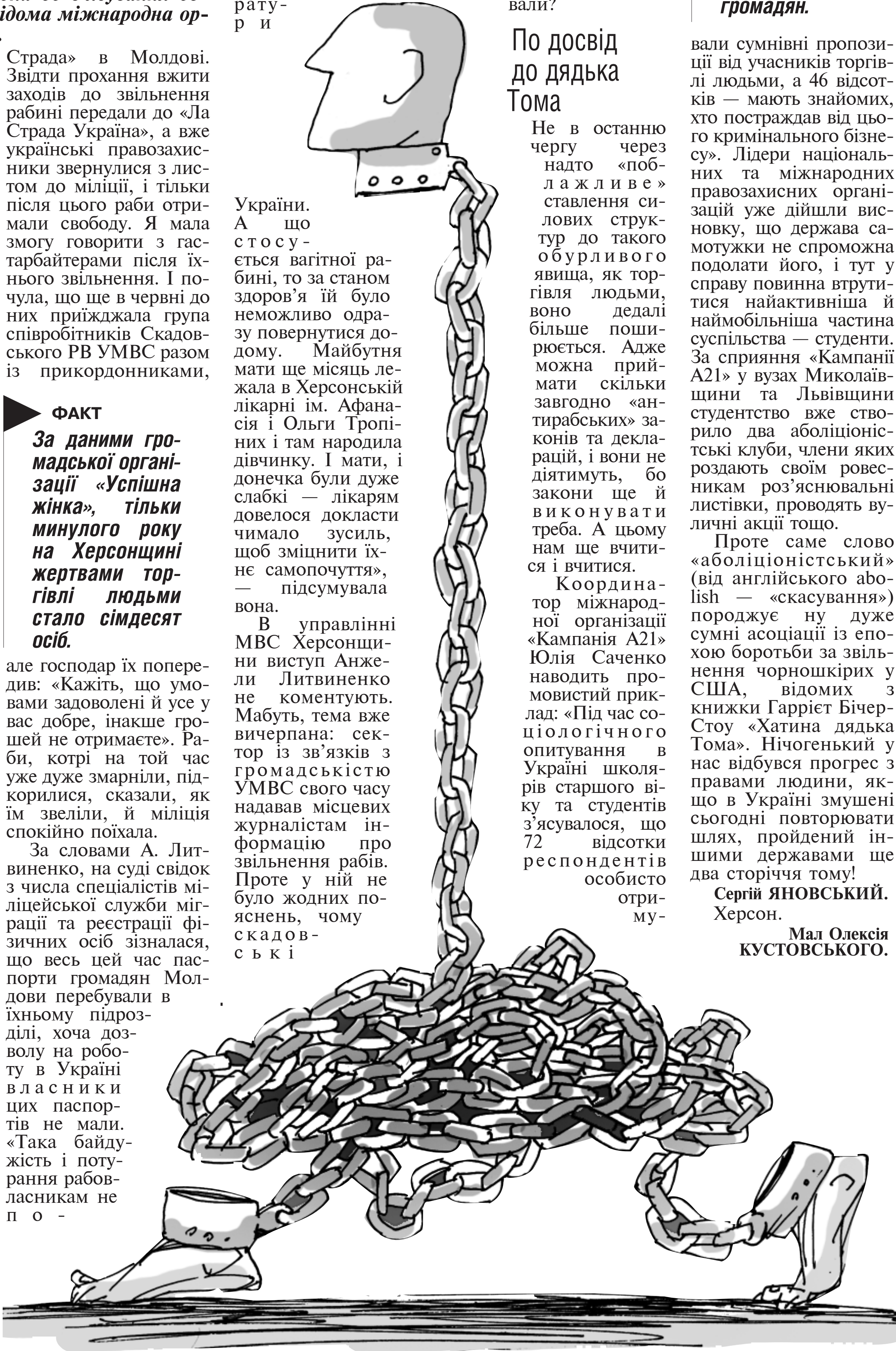
Не в останню чергу через надто «поблажливе» ставлення силових структур до такого обурливого явища, як торгівля людьми, воно дедалі більше поширюється. Адже можна приймати скільки завгодно «антирабських» законів та декларацій, і вони не діятимуть, бо закони ще й виконувати треба. А цьому нам ще вчитися і вчитися.

> **ФАКТ**
>
> ***За оцінками Міжнародної організації з міграції, в Україні від різних форм сучасного рабства постраждали 120 тисяч громадян.***

Координатор міжнародної організації «Кампанія А21» Юлія Саченко наводить промовистий приклад: «Під час соціологічного опитування в Україні школярів старшого віку та студентів з'ясувалося, що 72 відсотки респондентів особисто отримували сумнівні пропозиції від учасників торгівлі людьми, а 46 відсотків — мають знайомих, хто постраждав від цього кримінального бізнесу». Лідери національних та міжнародних правозахисних організацій уже дійшли висновку, що держава самотужки не спроможна подолати його, і тут у справу повинна втрутитися найактивніша й наймобільніша частина суспільства — студенти. За сприяння «Кампанії А21» у вузах Миколаївщини та Львівщини студентство вже створило два аболіціоністські клуби, члени яких роздають своїм ровесникам роз'яснювальні листівки, проводять вуличні акції тощо.

Проте саме слово «аболіціоністський» (від англійського abolish — «скасування») породжує ну дуже сумні асоціації із епохою боротьби за звільнення чорношкірих у США, відомі з книжки Гаррієт Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома». Нічогенький у нас відбувся прогрес з правами людини, якщо в Україні змушені сьогодні повторювати шлях, пройдений іншими державами ще два сторіччя тому!

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Мал Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Збільшилася кількість умисних убивств

Як повідомила прес-служба прокуратури Миколаївської області, профілактика, розкриття та розслідування умисних убивств і тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, стали темою спільного засідання колегії Прокуратури Миколаївської області та УМВС України в Миколаївській області.

За словами прокурора області Володимира Гальцова, незважаючи на заходи, що їх торік вживали правоохоронні органи для уповільнення зростання злочинності, ситуація у регіоні залишається напруженою. Так, у 2012 році в області на чверть збільшилась кількість умисних убивств, розкрито тільки одне. Із убивств попередніх років розкрито лише п'ять.

Окремо доповідач наголосив на громадській безпеці. Досить часто тяжкі злочини (на кшталт убивства студентки в парку в Ленінському районі міста Миколаєва) відбуваються там, де відсутній контроль за громадським порядком. Володимир Гальцов звернув увагу на доцільність ширшого застосування технічних засобів — камер відеоспостереження у велелюдних місцях. Перегляд відеозаписів може бути важливим фактором при розкритті злочинів.

> ***В обласному центрі уже встановлено 30 відеокамер, та їх потрібно значно більше.***

Що стосується обладнання у міських парках і скверах ще 30, правоохоронці направили клопотання на ім'я миколаївського міського голови.

Прокурор нагадав присутнім, що існують дві групи осіб, схильних до скоєння злочинів, насамперед вбивств. Це громадяни, які зловживають алкоголем та ведуть асоціальний спосіб життя, а також особи, котрі повернулися з місць позбавлення волі. Тому більше уваги потрібно приділяти профілактиці правопорушень.

Начальник УМВС України в Миколаївській області Валентин Парсенюк назвав минулий рік складним для правоохоронних органів країни, зважаючи на такі події, як Євро-2012, вибори до Верховної Ради України, введення нового КПК, низка резонансних злочинів (яких, за його словами, торік на Миколаївщині було розкрито 146, а також більше вдалося розкрити квартирних крадіжок, вимагань, фактів незаконного заволодіння автотранспортом). Для підвищення ефективності прокурорсько-слідчої діяльності єдиним рішенням спільних колегій було визначено конкретні заходи.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...спритну шахрайку позбавлено волі на чотири роки

Прокуратурою Закарпатської області підтримано державне обвинувачення у кримінальній справі стосовно жінки, яка, разом з двома співучасниками, по-шахрайськи заволоділа помешканнями малозабезпечених ужгородців. Ужгородський міськрайонний суд засудив шахрайку до чотирьох років позбавлення волі, а її поплічників — до двох років кожного.

Улітку 2007 року 36-річна жінка, раніше вже неодноразово судима, в тому числі за крадіжку, організувала злочинну групу, щоб незаконно заволодіти помешканнями малозабезпечених ужгородців. Причому шахраї знаходили громадян, які зловживають спиртним, малограмотних, інвалідів зору чи слуху. «Клієнтами» шахрайської групи ставали переважно ті, хто мав проблеми з кредитами чи непогашену заборгованість з комунальних платежів, тощо. Довірливим ужгородцям вона обіцяла все владнати. Казала, що їхні квартири будуть обміняні на інші, з отриманням доплати. Відтак знаходила їм інші помешкання, які тимчасово винаймала терміном на три місяці, та переселяла їх туди, відібравши всі документи на квартири.

Дізнавалися, що їх ошукано, нещасні після того, як реальні власники орендованих квартир виселяли їх після того, як минули три місяці, за котрі спритна жіночка заплатила наперед. За такою схемою шахраям удалося продати п'ять квартир в Ужгороді. Отримані кошти ділилися між усіма членами організованої злочинної групи, стверджують у прокуратурі.

В суді жінка, яка має на утриманні трьох неповнолітніх дітей, щиро розкаялася та визнала свою вину. Зважаючи на це, суд застосував ст. 69 КПК і призначив покарання: чотири роки позбавлення волі.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

...прокуратура всерйоз береться за... податківців

Прокуратура Сумської області здійснює досудове розслідування в кримінальних процесах за фактом зловживання службовим становищем посадовими особами Державних податкових інспекцій Сум і Конотопа. В результаті незаконних дій, допущених під час перевірок дотримання вимог податкового законодавства суб'єктами господарювання — ПАТ «Сумихімпром», ТОВ ІТЦ «Сумиавтогаз» та ТОВ «Запчастина», державний і місцеві бюджети недорахувалися 80(!) мільйонів гривень.

Нагадаємо, нещодавно про можливі порушення, пов'язані з багатомільйонними відшкодуваннями митарями ПДВ, заявив народний депутат Олег Медуниця. Утім, податківці відхилили ці звинувачення.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

...«помічники народного депутата» зібрали десятки тисяч гривень на вікна

На Чернігівщину заявилися шахраї, які представлялися помічниками одного з народних депутатів України. Аферисти укладали договори із сільчанами на встановлення металопластикових вікон за пільговою ціною. Узявши аванс, шахраї, як то мовиться, накивали п'ятами. А крайнім у цій ситуації виявився депутат, який про цю аферу уже дізнався від потерпілих. Нині правоохоронці розшукують зловмисників.

Прес-служба народного обранця закликала жителів області бути обережнішими і не давати гроші незнайомцям.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 37 (5537)
СУБОТА, 23 ЛЮТОГО 2013

Модернізація правоохоронної діяльності реформа в Україні: новітні

Президент України Віктор Янукович під час виступів на пленарній сесії «Розвиток стратегічної інфраструктури» та неформальному засіданні світових економічних лідерів «Закладення підвалин для відродження Європи», які відбувалися 24 січня цього року в рамках Всесвітнього економічного форуму в Давосі, наголосив на необхідності подолання кризи та створення гнучких механізмів, які допомагали б реагувати на ці виклики. Ключ до формування таких механізмів міститься в реалізації масштабних правових реформ, започаткованих в Україні в 2010—2013 роках, та напрацюванні ефективного державно-правового інструментарію для протистояння світовій економічній кризі. Лише подолавши виклики економічної кризи, Україна має високі шанси утвердитися як один із регіональних європейських лідерів.

Геостратегічне місце

Визначальним є те, що відомі зарубіжні політики та експерти сучасності відводять Україні важливе геостратегічне місце в Об'єднаній Європі нині й на майбутнє. Так, знаний у всьому світі американський експерт у сфері геополітики З. Бжезінський у своїй останній роботі «Стратегічне бачення: Америка і криза глобальної влади» (2010 р.), роблячи прогноз на 2025 рік, пише:

«Рухаючись на Захід, Росія буде змушена примиритися з Україною (а то й зробити це від самого початку), тому колективний дорадчий орган (можливо, це буде спочатку Рада Європи) переміститься до Києва (давньої столиці Київської Русі, що тисячу років тому мала королівські стосунки з Європою)».

До зазначених перспектив України можна ставитися по-різному, але вже з 1 січня 2013 року наша держава, вперше за свою історію, почала головувати в Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Цього ж року очікується підписання угоди про асоціацію між Європою та ЄС. Продовжують зміцнюватися торговельно-економічні відносини України з державами—учасницями СНД, насамперед із Російською Федерацією.

Утім, наведений вище політико-футурологічний прогноз З. Бжезінського навряд чи буде здійснений без подальшої розбудови всіх сторін суспільного життя України і, зокрема, соціальної і правової сфер, економіки, політики та міжнародних відносин. За таких умов Україна сформується як сильна, модерна, демократична країна. Адже, як справедливо стверджує інший відомий мислитель сучасності Ф. Фукуяма, рівень розвитку держави, можливо, й не впливає на розвиток демократії, але в разі низького рівня розвитку країни вірогідним є скочування її до авторитаризму. Саме тому, на думку Ф. Фукуями, останніми роками прийнято вважати, що «демократія є, власне, як об'єктом розвитку, так і засобом економічного зростання». При цьому сильна держава стає такою за визначенням виключно за умови потенційної спроможності захищати нею свої демократичні цінності та ідеали, сприяти їх поширенню в суспільстві.

Аналіз закономірних зв'язків, що визначають процес розвитку держави, які базуються на ідеалах утвердження демократії та верховенства права, у XXI столітті можливий лише за умови ефективного функціонування системи забезпечення державної безпеки та оборони, а також утвердження правопорядку в країні. В Україні ці умови розвитку державності пов'язують насамперед із правоохоронною діяльністю та системою органів державної влади, уповноважених на її здійснення.

Нині ні в кого не викликає сумніву потреба в модернізації засад правоохоронної діяльності, передусім на конституційному рівні. Про це свідчить й активна робота у складі Конституційної Асамблеї, створеної Указом Президента України від 17 травня 2012 року №328, Комісії з питань правоохоронної діяльності на чолі з академіком В. Тацієм. Зокрема, на сьогодні вже завершується формування комісією пропозицій до проекту Концепції змін до Конституції України щодо модернізації правоохоронної діяльності та оптимізації наявної в нашій країні системи правоохоронних органів.

Нами також попередньо обґрунтовувалися шляхи і напрями модернізації конституційних основ правоохоронної діяльності в контексті роботи Конституційної Асамблеї. Зокрема, в частині чіткого конституювання завдань і функцій органів охорони правопорядку (правоохоронних органів) у механізмі сучасної Української держави, узгодження діяльності цих органів із закріпленою в Основному Законі системою забезпечення національної безпеки і оборони України тощо.

Принцип поділу влад

Утім, не меншу гостроту на сьогодні зберігає й проблема синхронізації конституційної модернізації правоохоронної діяльності з адміністративно-правовою реформою, яка з 2010 року триває в Україні. Адже правоохоронна діяльність, будучи самостійною функцією кожної держави, як правило, здійснюється системою суб'єктів, які не утворюють окрему гілку влади, а належать до системи органів виконавчої влади. Не є винятком і Україна, де стаття 6 Основного Закону закріплює принцип поділу влад на законодавчу, виконавчу та судову гілки, а органи охорони правопорядку, методом виключення, не можуть бути віднесені до жодної іншої з гілок влади, окрім виконавчої.

Відповідно до статті 116 Конституції України, забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності держави, здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби із злочинністю покладається на Кабінет Міністрів України (пункти 1 і 7). Водночас Конституція України не визначає питань у сфері національної безпеки та оборони держави, вирішення яких не належало б до повноважень Кабінету Міністрів України.

До того ж Конституція України не містить жодних положень, які б встановлювали, що діяльність у сфері національної безпеки та оборони держави може проводитися поза системою органів виконавчої влади. На користь цього свідчать такі положення Основного Закону: а) державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (стаття 6). Інших гілок влади, до яких могли б належати Служба безпеки, Служба зовнішньої розвідки та Управління державної охорони, Конституцією України не передбачено; б) Кабінет Міністрів України у своїй діяльності керується указами Президента України (частина третя статті 113), виконує акти Президента України (пункт 1 статті 116), а також видає в межах своєї компетенції постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання (частина перша статті 117). Це означає, що існує чітка ієрархія в системі державної влади: Президент України—Кабінет Міністрів—центральні та місцеві органи виконавчої влади; в) координаційним органом з питань національної безпеки і оборони при Президентові України є Рада національної безпеки і оборони (частина перша статті 107). При цьому Конституцією не встановлено винятків для Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки та Управління державної охорони, для яких Рада національної безпеки і оборони також є координаційним органом.

Конституцією України визначено межі повноважень Ради національної безпеки і оборони як координаційного органу, а саме: вона координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони (частина друга статті 107). Отже, діяльність у сфері національної безпеки та оборони держави проводиться виключно в межах системи органів виконавчої влади. До складу Ради національної безпеки і оборони України за посадою входять Прем'єр-міністр України, міністр оборони, Голова Служби безпеки, міністр внутрішніх справ, міністр закордонних справ (частина п'ята статті 107). Як бачимо, Голову Служби безпеки внесено до зазначеного переліку фактично як одного з керівників центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ).

Отже, вдосконалення системи органів охорони правопорядку та їх функцій не може відбуватися поза процесом модернізації системи органів державної виконавчої влади.

А реформування правоохоронної діяльності є важливим напрямом адміністративно-правової реформи. Натомість за понад 21 рік незалежності адміністративно-правові реформи в Україні не отримували свого логічного завершення й часто мали результати прямо протилежні від очікуваних — збільшенням кількості органів державної виконавчої влади, дублюванням їх функцій, архаїчністю форм і методів державного управління в сфері здійснення державної виконавчої влади, збільшенням кількості держслужбовців і витратами із державного бюджету на їх утримання. Причини цього сягають своїми витоками ще радянських часів.

Як відомо, у колишньому СРСР принцип поділу влади нехтувався на користь симбіозу державного та партійного апаратів. Разом з тим виконавча влада виокремлювалася в розгалужену систему різноманітних міністерств і відомств на чолі з Радою Міністрів СРСР. При цьому армія, держбезпека та міліція мали статус органів виконавчої влади. Схожі системи органів державної виконавчої влади діяли й у союзних республіках, у тому числі й Українській РСР. Щоправда, КДБ, із відомих причин, підпорядковувався безпосередньо Раді Міністрів СРСР.

Після проголошення незалежності в 1991 році Україна успадкувала від Радянського Союзу громіздку систему органів виконавчої влади, до якої входили майже всі органи держави, що не належали до законодавчої та судової влади, а також до органів місцевого самоврядування. Тривалий час, навіть після прийняття Конституції України в 1996 році, система державних органів виконавчої влади, особливо на центральному рівні, зберігала інерцію попереднього розвитку й примножувалась великою кількістю комітетів, служб, агенцій тощо. Положення Конституції України 1996 року про виконавчу владу деталізувалися в цей період лише Загальним положенням про міністерство, інший центральний орган виконавчої влади в Україні, затвердженим Указом Президента від 12 березня 1996 року №179. Тоді ж формується тенденція щодо розширення системи суб'єктів правоохоронної діяльності з одночасним наділенням їх статусом військових формувань.

Водночас основні функції охорони правопорядку в державі, від початку незалежності України, досить ефективно здійснювала міліція. Варто згадати хоча б про її ефективну діяльність в боротьбі з організованими злочинними угрупованнями, які на початку 90-х років минулого століття фактично паралізували розвиток вітчизняної економіки, посилили напруження в суспільстві та загрожували українській державності. Детальний аналіз діяльності таких організованих злочинних угруповань мною викладено в монографії «Профілактика економічної злочинності в Україні: концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління»4. Натомість правовий статус міліції не отримав свого унормування в Конституції України, що загалом перешкоджало створенню ефективних механізмів соціального та правового захисту працівників органів внутрішніх справ.

Реформування системи

Із часом назріла потреба в реформуванні системи державних органів виконавчої влади в Україні. На вимоги часу в Україні у 1998 році було розроблено Концепцію адміністративної реформи, яка мала на меті приведення системи органів виконавчої влади у відповідність до положень Конституції України та оптимізацію діяльності всіх складових цієї системи. Указом Президента від 13 березня 1999 року №250 «Про зміни в системі центральних органів виконавчої влади» встановлювалось, що до центральних органів виконавчої влади в Україні належать 18 міністерств, 21 державний комітет і 51 інший центральний орган виконавчої влади. Водночас цей Указ не повною мірою розв'язав проблеми ефективності організації та діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні. Тому в цей період видаються інші укази Президента України. Так, від 15 грудня 1999 року №1572 «Про систему центральних органів виконавчої влади», №1573 «Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади», №1574 «Про склад Кабінету Міністрів України». Зокрема, Указом Президента України від 15 грудня 1999 року №1573 «Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади» кількість центральних органів виконавчої влади була значно скорочена. До прикладу: на 1 січня 2003 року кількість міністерств була скорочена до 16.

Тогочасна адміністративна реформа мала системний і тривалий характер та не обмежувалась оптимізацією системи і чисельності державних органів виконавчої влади. Автори реформи залучали позитивний зарубіжний досвід, прагнучи забезпечити добре відому в державах Європи «інституційну пам'ять» міністерства та відомства, відділити політичну діяльність від державного управління, а політиків від державних службовців. Так, Указом Президента України від 29 травня 2001 року «Про чергові заходи щодо подальшого здійснення адміністративної реформи в Україні» було запроваджено посади державних секретарів міністерств і ліквідовано інститут перших заступників і заступників міністрів. Але ця адміністративна новація виявилась передчасною і невдовзі інститут державних секретарів було скасовано.

Загалом адміністративна реформа, започаткована в 1998 році, залишилась незавершеною. До того ж її предметом не стали правоохоронна діяльність й оптимізація системи органів охорони правопорядку. Невдовзі система державних органів виконавчої влади, передусім міністерства і відомства, продовжила активно самовідтворюватися. На початок XXI століття їх кількість сягнула близько сотні.

Наступна спроба реформувати систему державних органів виконавчої влади була започаткована Указом Президента України від 15 квітня 2005 року №655 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 березня 2005 року «Про засади реформування системи центральних органів виконавчої влади» та Програму розвитку державної служби на 2005—2010 роки» та прийняттям Закону «Про Кабінет Міністрів України» у 2007-му і 2008 році, та на практиці виявилася неефективною. Реформування органів державної виконавчої влади вкотре призвело до їх надмірного розширення. Зокрема, в 2005—2010 роках, незважаючи на фінансово-економічну кризу в Україні та дефіцит державного бюджету, кількість міністерств та інших центральних органів виконавчої влади й урядових органів сягнула понад 110.

Після Рішення Конституційного Суду України від 30 вересня 2010 року №20-рп щодо визнання неконституційним закону України №2222-IV та відновлення чинності Конституції України в редакції від 28 червня 1996 року відбувається посилення повноважень Президента України у сфері виконавчої влади. Зокрема, Президент України набув повноважень щодо призначення за згодою Верховної Ради України Прем'єр-міністра України і призначення за поданням останнього членів уряду, керівників інших центральних органів виконавчої влади, голів місцевих адміністрацій. Глава держави також отримав дискретне повноваження утворювати, реорганізовувати та ліквідовувати за поданням Прем'єр-міністра міністерства та інші центральні органи виконавчої влади.

Реалізуючи свої конституційні повноваження, Президент України започаткував системні зміни в державі, зокрема: масштабну довгоочікувану адміністративно-правову реформу. Першим кроком на шляху її реалізації був Указ Президента України від 9 грудня 2010 року №1085 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». З метою оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, усунення дублювання їх повноважень, забезпечення скорочення чисельності управлінського апарату та витрат на його утримання, підвищення ефективності державного управління Президент України утворив, ліквідував і перейменував міністерства й інші центральні органи

Принцип поділу влади нехтувався на користь симбіозу державного та партійного апаратів

та адміністративно–правова виклики і перспективи

виконавчої влади, істотно скоротивши їх кількість. Із 20 міністерств було утворено 16, а урядові органи — ліквідовано взагалі. Віце-прем'єр-міністри України, кількість яких скоротилася до 4, очолили профільні міністерства.

Оптимізація чисельності та структури міністерств і ЦОВВ не стали самоціллю адміністративної реформи. Указом Президента України від 9 грудня 2010 року №1085 була сформована новітня європейська філософія державного управління для України. Її зміст виявився насамперед в утворенні таких видів ЦОВВ, як міністерства, служби, агентства й інспекції, затвердженні нової схеми організації та взаємодії центральних органів виконавчої влади, відокремленні політичних посад від державної служби шляхом віднесення міністрів та їх перших заступників до політичних посад і запровадження посади заступника міністра — керівника апарату та ін.

24 грудня 2010 року Президент України ухвалив Указ №1199 «Деякі питання організації роботи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади», яким було затверджено типові положення міністерств і центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується членами уряду. Указ Президента України від 6 квітня 2011 року №370 «Питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» уточнив систему центральних органів виконавчої влади, узгодив її із завданнями і викликами, що постали перед виконавчою владою в Україні на сучасному етапі державотворення.

Своє продовження на законодавчому рівні адміністративно-правова реформа отримала в законах України «Про Кабінет Міністрів України» від 7 жовтня 2010 року, «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року, «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 17 березня 2011 року, «Про державну службу» від 17 листопада 2011 року, який набуває чинності з 1 січня 2013 року та ін.

Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року визначив організацію, повноваження та порядок діяльності центральних органів виконавчої влади в Україні. Закон, зокрема, встановив систему центральних органів виконавчої влади в Україні, представлену міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади. Він також передбачив покладення на міністерство завдань щодо забезпечення формування та реалізації державної політики в одній чи кількох сферах, забезпечення нормативно-правового регулювання; внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президента України та Кабінету Міністрів України тощо.

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 17 листопада 2011 року передбачив ліквідацію урядових органів, а також урядових комітетів, що оптимізувало роботу як уряду, так і системи державних органів виконавчої влади загалом. Здобутки адміністративної реформи сприяли створенню ефективних механізмів протидії кризовим явищам, актуальним і для України, і для всього світу загалом.

Переосмислення здобутків

Продовження адміністративної реформи в Україні на сьогодні поєднується з критичним переосмисленням її здобутків і прорахунків. Це підтверджує, зокрема, і зміст нещодавнього Указу Президента України від 24 грудня 2012 року №726 «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади». Ним було внесено зміни в схему центральних органів державної виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідних членів уряду України. Зокрема, вони зачепили й так званий «силовий блок» системи центральних органів виконавчої влади. Так, реорганізувавши Державну митну службу України та Державну податкову службу України, Президент України утворив Міністерство доходів і зборів України. Також було ліквідовано Міністерство надзвичайних ситуацій України, замість якого створена Державна служба України з надзвичайних ситуацій. Ці та інші кроки в напрямі продовження адміністративної реформи в Україні сприяють, на наш погляд, і послідовній модернізації системи забезпечення національної безпеки і оборони, вдосконаленню охорони правопорядку з їх одночасною демілітаризацією.

Видається, що подальший успіх адміністративної реформи не може відбутися без модернізації правоохоронної діяльності та вдосконалення правового статусу органів внутрішніх справ, які залишаються центральною ланкою системи забезпечення охорони правопорядку в Україні.

Робота над концепцією реформування правоохоронних органів, започаткована восени 2012 року Президентом України Віктором Януковичем, нині здійснюється Головним управлінням з питань діяльності правоохоронних органів адміністрації Президента України, профільним комітетом Верховної Ради України, Міністерством внутрішніх справ України та його відповідними підрозділами. Не стоїть осторонь цих питань і Національна академія внутрішніх справ. Певні напрацювання здійснюються нашими науковцями. Зокрема, у 2010 році ними був підготовлений науковий проект Концепції реформи органів кримінальної юстиції України, яка отримала позитивні відгуки під час її обговорення на засіданні круглого столу за участю науковців, практичних працівників правоохоронних органів, політичних діячів та урядовців. Очевидно, що невдовзі наріжні положення концепції можуть бути представлені на розгляд пересічних громадян.

Найбільш перспективними напрямами модернізації органів внутрішніх справ в Україні, на наш погляд, нині є:

— трансформація Міністерства внутрішніх справ України у головний центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері захисту прав і свобод людини, інтересів людини та суспільства від злочинних посягань, охорони правопорядку, протидії нелегальній міграції та в інших сферах, визначених Президентом України, проведення якої покладено на Кабінет Міністрів України.

Міністерство внутрішніх справ України має й надалі утверджуватися як «мозковий центр», генератор нових підходів до формування та здійснення внутрішньої політики держави у сфері охорони правопорядку. Міністерство приречене перетворитися з головного органу управління міліцією на головний центральний орган виконавчої влади у сфері охорони правопорядку, розширити свою предметну компетенцію, зробити більші акценти на координацію діяльності всіх інших суб'єктів охорони правопорядку;

— розширення предметної компетенції та системи органів внутрішніх справ, що передбачає не лише перейменування міліції в поліцію (національну поліцію), а й розмежування поліційних та інших функцій органів внутрішніх справ у сфері забезпечення охорони правопорядку. Окрім поліції, до сфери координації та спрямування міністра внутрішніх справ України мають відноситися такі центральні органи виконавчої влади, як а) державна прикордонна служба; б) державна міграційна служба; в) державна служба внутрішнього правопорядку; г) державна рятувальна служба.

Сама ж поліція підлягає організаційно-структурній диференціації за основними завданнями, функціями і сферами діяльності. Зазначена позиція вже сьогодні відпрацьовується керівництвом МВС України. Зокрема, ми підтримуємо позицію заступника міністра внутрішніх справ України С. Черних про перспективність виокремлення в складі національної поліції кримінальної поліції, поліції цивільної безпеки, фінансової поліції, транспортної поліції та спеціальної поліції, а в перспективі — й створення державного слідчого комітету. Відповідні види поліції в організаційно-правовому форматі можуть виступати як самостійними центральними органами виконавчої влади, так і самостійними підрозділами у складі національної поліції (державної служби поліції) як єдиного центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра внутрішніх справ України.

— створення місцевої поліції або міліції місцевого самоврядування. Зокрема, перспективним і таким, що сприяє розвитку місцевого самоврядування в Україні, вбачається запровадження інституту місцевої міліції, що утворюється сільською, селищною, міською радою за погодженням із Міністерством внутрішніх справ або його управліннями на місцях. При цьому місцева міліція має бути підпорядкована та підзвітна відповідним органам місцевого самоврядування та підконтрольна Міністерству внутрішніх справ.

Найприйнятнішим напрямом запровадження місцевої міліціє було б ухвалення окремого законодавчого акта, який визначив би завдання і функції місцевої міліції та врегулював процедуру запровадження на відповідній території міліції місцевого самоврядування, порядок погодження цього рішення органами виконавчої влади, вимоги до кандидатів на посади у складі місцевої міліції, їх права та обов'язки, гарантії соціального і правового захисту відповідної категорії міліціонерів. Водночас можливим напрямом запровадження інституту місцевої міліції може бути і внесення комплексних змін до чинних законів України, зокрема до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про міліцію», «Про місцеві державні адміністрації», а також до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Бюджетного кодексу України, інших актів чинного законодавства.

Потреба у створенні місцевої міліції очевидна, але відповідь на запитання про законодавчі шляхи й організаційно-правові форми її запровадження вимагає серйозного теоретико-методологічного обґрунтування.

Забезпечення нацбезпеки і оборони

Реформовані органи охорони правопорядку, на наше переконання, мають посісти гідне місце в системі суб'єктів забезпечення національної безпеки і оборони України та забезпечення правопорядку в державі. Концепція цієї системи обґрунтовувалася нами попередньо, але може бути модернізована наступним чином.

По-перше, стратегічна ланка — вище керівництво та органи управління і координації в сфері національної безпеки і оборони України, забезпечення правопорядку в державі: Президент України, Рада національної безпеки і оборони України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України. Їх призначення полягає в програмуванні, координації та контролі в сфері національної безпеки і оборони, забезпеченні охорони правопорядку в державі.

По-друге, суб'єкти, уповноважені безпосередньо здійснювати оборону України. На сьогодні, йдеться передусім про Збройні Сили України. Інші військові формування (Державна спеціальна служба транспорту та ін.) мають на перспективу ввійти до складу Збройних Сил України як самостійні з'єднання (родів) військ і зміцнити оборонний потенціал України або ж відмовитися від статусу військового формування, модернізувавши його в такий, що відповідає реальним завданням і функціям центрального органу виконавчої влади.

По-третє, спецслужби України: органи розвідки (Служба зовнішньої розвідки) і контррозвідки, які підпорядковуються Президентові України — Служба безпеки України, Управління державної охорони. У свою чергу Управління державної охорони в перспективі може трансформуватися в структурний підрозділ Служби безпеки України або ж стати центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом у складі Міністерства внутрішніх справ України, як це, до прикладу, є у Франції.

По-четверте, це органи охорони правопорядку в системі органів виконавчої влади:

— міліція (державна служба поліції), в разі реформування органів внутрішніх справ і виокремлення самостійного центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра внутрішніх справ України із розгалуженими поліційними функціями;

— державна служба внутрішнього правопорядку (національна гвардія), в разі реформування органів внутрішніх справ і трансформації Внутрішніх військ у центральний орган виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра внутрішніх справ України з функціями забезпечення внутрішнього правопорядку — охорони стратегічних об'єктів;

— державна прикордонна служба у статусі центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра внутрішніх справ України;

— державна служба військового правопорядку (військова поліція) у статусі центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра оборони України;

— державна рятувальна служба у статусі центрального органу виконавчої влади у сфері спрямування та координації міністра внутрішніх справ. (На сьогодні Державна служби України з надзвичайних ситуацій перебуває в сфері спрямування та координації міністра оборони України, що обумовлюється наявністю в неї ознак військового формування. Утім, за своїми функціями вона співзвучна із завданнями, які стоять перед органами внутрішніх справ і, на перспективу, може бути реформована в ЦОВВ, діяльність якого координує МВС України).

Статус військових формувань, в їх теперішньому конституційному сенсі, доцільно зберегти виключно за Збройними Силами. Органи охорони правопорядку, як і органи державної безпеки, за визначенням не повинні набувати статусу військового формування та формуватися з числа військовослужбовців.

Адже частина четверта статті 17 Конституції України містить пряму заборону використання Збройних Сил України та інших військових формувань для обмеження прав і свобод громадян. А органи охорони правопорядку та органи державної безпеки, здійснюючи свої функції, наділені повноваженнями щодо обмеження прав і свобод громадян в установленому порядку.

Проблема соціального захисту військовослужбовців, службовців органів державної безпеки та органів охорони правопорядку, а також членів їх сімей не є предметом конституційно-правового регулювання й повинна розв'язуватися на рівні спеціальних законів. Тобто частину п'яту статті 17 Конституції України слід викласти в іншій редакції, яка передбачатиме, що соціальний захист громадян, які перебувають на військовій службі, забезпечують державну безпеку та охорону правопорядку, визначається законом.

Успішна модернізація основ правоохоронної діяльності та вдосконалення правового статусу органів охорони правопорядку, насамперед органів внутрішніх справ, залежить від її корелювання з адміністративною та конституційною реформами в Україні. Щодо останньої слід нагадати про правотворчий потенціал Конституційної Асамблеї у сфері модернізації правоохоронної діяльності.

Ураховуючи те, що Конституційна Асамблея, будучи спеціальним допоміжним органом при Президентові України, утвореним з метою підготовки законопроекту чи низки законопроектів про внесення змін до Основного Закону, репрезентує в особі своїх членів — відомих науковців, правозахисників, громадських, політичних і державних діячів — широкі верстви населення, можна стверджувати, що Асамблея не лише розглядає окремі питання конституційної модернізації, а по суті формує новітню доктрину вітчизняного державотворення та правотворення. Важливо щоб до цих процесів, відмовившись від надмірної політизації конституційного процесу, долучилися з новими конструктивними ідеями й представники парламентської опозиції.

Що ж до втілення напрацювань Конституційної Асамблеї, зокрема майбутніх законопроектів у правотворчу та правозастосовну практику, в тому числі й щодо модернізації конституційних основ правоохоронної діяльності, то зміни до Конституції України мають прийматися в такий спосіб, що не викликатиме жодних сумнівів у легітимності конституційної модернізації ні в Україні, ні поза її межами. Відповідна процедура чітко внормована в розділі XIII Конституції України. Натомість питання про проведення конституційного референдуму залежатиме від характеру запропонованих змін до Основного Закону. Тим паче що після прийняття 6 листопада 2012 року Закону України «Про всеукраїнський референдум» у нашій державі сформовано легітимні правові інструменти для прийняття (затвердження) окремих змін до Основного Закону на всеукраїнському референдумі.

Валентин КОВАЛЕНКО,
доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, член Конституційної Асамблеї.

Солдати любили командира. А він полюбляв порядок

ЗІ СТАРИХ АЛЬБОМІВ

Ці унікальні фотознімки приніс до корпункту полтавець Володимир Самійленко. Він знайшов їх в архіві свого діда Павла Івановича, на жаль, давно покійного. Він на війні був артилеристом. Знімки справді унікальні: радянські солдати — в німецьких касках!

Чому і як це сталося? Хто ці воїни? Довелося провести неабияку пошукову роботу, щоб з'ясувати. Так-от, на знімках — бійці 144-го гвардійського стрілецького полку 49-ї гвардійської стрілецької дивізії. За спогадами ветерана цієї дивізії В. Войцеховича, в перші дні після Перемоги командування полку, що стояв тоді в районі Лінца, вирішило провести стройовий огляд. За формою одягу всі мали бути в касках, однак у багатьох солдатів і навіть у офіцерів їх не було: за свідченням самих артилеристів, на фронті вони їх майже не використовували, тому про втрату не дуже шкодували. А тут — огляд!..

І командир полку Андрій Лубенченко дозволив використовувати німецькі каски, яких залишилося на полях боїв вдосталь. Їх почистили, пофарбували, нанесли зірки. Оскільки полк стояв у досить безлюдному місці, то солдатів у такому вигляді ніхто сторонній не бачив. Після цього німецькі каски в полку більше ніде й ніколи не використовували. А від вищестоящого начальства командування полку одержало-таки прочухана.

Стройовий огляд 144-го стрілецького полку.

Гвардії полковник Андрій Григорович Лубенченко, судячи з розповідей про нього, був цікавою людиною. Можна сказати більше — оригіналом. Він тонко відчував стан своїх бійців і навіть у фронтових умовах використовував методи, як сказали б тепер, психологічного розвантаження. Коли обстановка дозволяла, Лубенченко знімав, бувало, цілий взвод чи роту з передової і виводив у тил, даючи можливість кілька днів, а інколи й тиждень відпочити. Робилося це урочисто, влаштовували навіть так званий святковий обід для «відпочиваючих». Солдати любили свого командира. А він полюбляв скрізь і в усьому порядок і дисципліну, щоб солдати завжди були підтягнуті, мали бойовий вигляд. Випадок з німецькими касками, схоже, теж з цієї «опери»: якщо належить у касках — значить, у касках! Нема наших — бери їхні... Чітка дисципліна і організованість робили свою справу: в полку Лубенченка завжди були найменші в дивізії втрати!

Андрій Лубенченко народився 1901 року в Ровеньках Луганської області. За деякими даними, у 1937 році був репресований. На фронті — з перших днів війни. Пройшов шлях від командира взводу до командира полку: 144-м гвардійським командував з вересня 1943 року по липень 1946-го. Нагороджений орденами Великої Вітчизняної війни II ступеня, Червоної Зірки, двома орденами Червоного Прапора...

На знімку, який нам удалося розшукати, А. Лубенченко разом з бойовими побратимами — заступником командира полку Г. Баландою та заступником з господарської частини Г. Шантилом. На жаль, більше про них нічого не відомо. Ймовірно, вони теж з України чи навіть земляки Лубенченка. Тож, можливо, нам допоможуть у цьому читачі.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Фото з архіву Володимира САМІЙЛЕНКА.

Командир полку А. Лубенченко (в центрі) зі своїми заступниками.

Утікав у солом'яних личаках...

ЕКСПОНАТИ МИНУЛОГО

Як урятуватися від сильного морозу? З цією проблемою зіткнувся німецький окупант під час Другої світової війни. Чого тільки не придумували вояки, щоб не задубіти на чужій землі: зігрівалися шнапсом, кожухами, валянками. А ще — солом'яними личаками. І не тільки під час відомої облоги Сталінграда, як зафіксовано на низці воєнних знімків.

Принаймні один із німецьких офіцерів, шлях якого проліг через місто Дубно, був доволі завбачливий щодо «руської погоди». Добряче проморозившись узимку 1942 року, він постійно мав у своєму похідному багажі солом'яні личаки. Доволі об'ємні, але добротні. Одягав їх німецький офіцер аж до 1944 року, коли квартирував у Дубно. Ірена Шмігельська, хазяйка цієї квартири, інколи навіть дозволяла собі насміхатися з німця: мовляв, він у такому взутті — кумедний, тим паче, що тутешня зима — не сибірська. Утім, вояка знав своє: тільки-но морозець суворішає — личаки вже на його чоботях.

Хтозна, можливо, німець користувався б ними й у повоєнний час, якби не раптовий напад радянської піхоти, через що він змушений був стрімголов утікати. Тут уже було не до личаків — головне: урятуватися, вижити!

Коли поблизу оселі І. Шмігельської стали на постій радянські танкісти, вона їм запропонувала оте залишене солом'яне взуття. У відповідь почула жарт: «Якщо взуємо ці лапті, то німчака в них точно не доженемо. Краще віддайте дітям у школу, нехай знають правду, хто в чому воював».

Тепер із личаками вийшло саме так, як і пророкували танкісти. Щоправда, потрапило це взуття не до школи, а до музею. Майже через 70 років після описаних воєнних подій воно стало одним з експонатів виставки, присвяченої Другій світовій війні, яку нещодавно відкрито в палаці Любомирських Державного історико-культурного заповідника міста Дубно. Як зазначає музейний доглядач заповідника Юлія Мацюк, під час екскурсій теперішній люд, споглядаючи солом'яні личаки, часто не може відразу збагнути, що це — взуття «від морозу».

Євген ЦИМБАЛЮК,

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА та воєнних років.

Музейний доглядач Державного історико-культурного заповідника міста Дубно Юлія Мацюк із незвичним експонатом — солом'яними личаками, яким уже понад 70 років.

Ось так у війну німці боролися з морозами — за допомогою личаків.

НОВА КНИГА

Те, що можна читати без брому

На любові до Батьківщини, а не на ненависті до ворогів вибудована книжка «Кров — свята» Володимира Шовкошитного, яку презентовано у пресцентрі «Закарпаття». Роман, зокрема, розповідає про формування та діяльність УПА.

«Кров — свята» написана на основі унікальних архівних документів та розповідей очевидців. Як зазначив редактор видання — письменник Станіслав Бондаренко: «Найперше роман цікавий та унікальний тим, що розповідає про хлопців, які знайшли своє місце у важкий час. Коли один сатрап воює з іншим, але обида прийшли на твою землю, яке місце в цій війні тобі займати? Як виживати? Як це узгодити зі своєю совістю? Володимир Шовкошитний не просто добре вивчив документи, архіви КДБ та абверу, а й так проник у ту ситуацію, що ніби сам став одним із тих хлопців. І ти сам, читачу, встаєш посеред лісу, береш чи не береш у руки зброю і ніби ізсередини дивишся на цих, здавалося б, простих, але таких дивовижних людей».

Станіслав Бондаренко сказав, що переоцінити книжку важко, і потреба в ній була давно. Бо й понині є багато

упереджень щодо УПА. Мало хто знає, що в перші місяці УПА майже наполовину складалася з неетнічних українців: близько сорока відсотків були росіяни, євреї, білоруси, азербайджанці, узбеки, грузини. Найкращою оцінкою книжки є те, що після презентації в США нащадки учасників повстанських формувань Боровця, Бандери чи Мельника однаково дякували авторові за роман.

У творі Володимир Шовкошитний **(на знімку)** робить спробу «відсторонено» розібратися у причинах і особливостях конфліктів усередині повстанського руху. «Я сам родом із Київщини, тому маю досить відсторонений погляд на ці події. Так, я націоналіст, але не бандерівець, мельниківець чи бульбівець, я — українець. Для мене було важливо зрозуміти взаємовідносини в повстанському середовищі», — каже автор.

Для написання другої книжки дилогії авторові довелося понад 10 років збирати необхідні матеріали: «Тут є свідчення, які більше ніде не зустріти — наприклад, розповіді людей, які вижили із 4800 розстріляних у луцькій тюрмі... Колись Винниченко казав, що нашу історію не можна читати без брому. Я переконаний, що історію пишуть переможці. І хочу, щоб свою історію ми писали самі, історію, яку можна і треба читати з гордістю і без брому. Адже ми — перша нація, яка підняла зброю проти фашизму: тут, у вас, на Закарпатті, у 1939 році українці почали воювати проти фашизму, і це треба знати».

Справді, книжка спонукає до глибоких роздумів насамперед про місце і роль українців у Другій світовій війні та у сучасному світі...

Тетяна КАШУБА,

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото прес-центру «Закарпаття».

Уточнення

У номері «Голосу України» від 25 січня ц. р. в статті Ельвіри Загурської «Сльози змішуються з попелом», вміщеній на 14-й сторінці під рубрикою «Історія», неправильно підписано ілюстрацію до тексту. На знімку не митрополит Василь Липківський, а єпископ УАПЦ Максим Задвірняк.

У полку Лубенченка завжди були найменші в дивізії втрати!

Учора 33 молоді сумські родини (учасники програм будівництва доступного житла і здешевлення вартості іпотечних кредитів) отримали ключі від нових квартир з рук віце–прем'єра Олександра Вілкула та голови Сумської ОДА Юрія Чмиря, *інформує наш власкор Владислав Жмурков*

У січні Придніпровська залізниця перевезла 421,6 тисячі пасажирів–пільговиків. Але місцеві бюджети відшкодували за це перевізнику лише 108,2 тисячі гривень, або 2,9% від нарахованої суми, *інформує наш власкор Володимир Рибальченко*

Збиткові пасажири

Приміський вокзал станції «Донецьк», споруджений перед Євро-2012, і сьогодні чистий, сяючий і... порожній. О дев'ятій ранку черг перед касами немає. А знайти вільне крісло в залі важко лише тому, що місця зайняті громадянами, які сплять, не звертаючи уваги на гучні оголошення і гамір, і поклали ноги у взутті на сидіння. Вигляд деяких із цих пасажирів свідчить про тривалу відсутність удома.

Після оголошення про прибуття електрички на Маріуполь зала дещо порожніє. Маршрут популярний попри те, що поїздка залізницею до приморського міста триває удвічі довше, ніж автобусом. Зате вдвічі дешевше — не останній аргумент для прихильників цього виду транспорту. «Їде, їде!» — пожвавлюється натовп на пероні. На горизонті замаячив бувалий у бувальцях локомотив. На фоні сучасного вокзалу він виглядає бідним родичем.

Усередині вагона виявляється напрочуд тепло. «Зачиняйте двері, зачиняйте!» — гукає жіночка в акуратній спідниці та жакеті, схожа на колишню вчительку. Звуть Надією. Вона продає пиріжки з яблуками і з маком. Пиріжки купують охоче. Тільки мій сусід у формі з написом «Охорона» прискіпується до продавчині: «А тісто без розпушувачів?». «Ти ба, які слова знаєте! — дивується та. — Усе натуральне, не сумнівайтеся! Посуньтеся трохи». Останні слова адресовані пасажирові навпроти, біля якого жінка ставить тацю із пиріжками та починає розкладати гроші по кишеньках фартуха.

Під час поїздки відбувається жвава торгівля пиріжками.

На «вахту» заступає пара — він і вона, років п'ятдесяти. Вона рекламує диво-устілки, антибактеріальні шкарпетки, машинну олію у флакончику з дозатором, шнурки і суперклей на всі випадки життя. Він демонструє терки, якими нарізає моркву спочатку тоненькою смужкою, а потім фігурними кільцями. Хітом програми є насіння томатів якогось суперсорту: скептикам чоловік демонструє помідор у скляній банці.

«Не вірю я їм. Уже колись прогорів на цьому насінні. Купуєш, купуєш, а посієш — і близько немає такого, як на картинці», — бурчить сусіда-скептик. Зі ще одним пасажиром вони заводять розмову про політику. Тим часом вагоном суне продавчиня плетених вовняних шкарпеток і поясів із собачої шерсті. Побачивши фотоапарат, прожогом кидається до дверей. Дивно: чомусь саме журналіст, а не один із двох кондукторів, які обслуговують потяг, викликає у торгівців переляк. Із чого б це?

Вокзал облюбували люди, яким немає де ночувати.

Наступним виявляється реалізатор музичних дисків та відеофільмів. У вступній промові на початку вагона він детально розповідає про якість запису та асортимент. «А ви чули в Донецьку у трамваї чоловіка, який під магнітофон співає пісні Тото Кутуньо? — не вгамовується стиль. — Це геніально, у нього талант!» Після «меломана» настає черга продавця журналів і кросвордів. Потім приходить чоловік років сорока із пом'ятим обличчям. Завсідники електрички стверджують, що той витрачає всю милостиню на випивку, а не на їжу. Подають мало, хоча прохач, схоже, не ображається. Мені час виходити, а супутники їдуть далі. Вагон заповнений дощенту, вільних місць майже немає.

Керівництво залізниці любить поскаржитися на збитковість приміських перевезень. Зокрема, торік магістраль зазнала збитків у 500 мільйонів гривень. Головна причина — велика кількість пільговиків та невідшкодування їхнього проїзду із місцевого бюджету. Та чи можна скаржитися на бідність народу, яка не дає змоги людям їздити в комфортних умовах, приміром, у новенькому потягу «Skoda», де півторагодинна поїздка у другому класі обходиться у 50 гривень? На пасажирів, які подорожують із «кравчучками» і мішками? На те, що в районах навколо обласного центру — безробіття, яке штовхає на пошуки роботи в шахтарській столиці? Наповненість старенької електрички свідчить про те, що традиційний приміський транспорт ще довго буде затребуваним. А значить — у Надії з пиріжками завжди будуть покупці.

Ліна КУЩ.
Донецька обл.
Фото автора.

Із столітнього приміщення — до новеньких класів

Новосілля відсвяткували учні та викладачі Грицівської загальноосвітньої школи, що у Шепетівському районі. На відкриття запросили віце-прем'єр-міністра Костянтина Грищенка. Оглянувши новобудову, він зауважив, що школа відповідає кращим світовим стандартам, з якими він мав змогу ознайомитися під час дипломатичної роботи.

— Серед довгобудів держави цей став першим, який вдалося завершити нинішнього року, — зауважив голова ОДА Василь Ядуха. — Але не останнім. Область докладе всіх зусиль, щоб ще дві такі школи здати у Ярмолинецькому та Старосинявському районах.

Будівництво цієї школи було розпочато понад двадцять років тому. Однак через відсутність фінансування об'єкт перетворився на довгобуд. Відновлення робіт почалося п'ять років тому завдяки активному втручанню народного депутата Сергія Буряка. Тоді поштовхом стало виділення із державного бюджету понад двох мільйонів гривень. Відтак щорічна державна фінансова підтримка допомогла довести справу до кінця. Загалом на добудову школи було виділено понад 24 мільйони гривень. Долучитися до цієї справи довелося також обласному та районним бюджетам, допомагали й місцеві підприємці.

До цього грицівським дітям доводилося навчатися у приміщеннях, що не відповідали не тільки сучасним вимогам, а й санітарним нормам. Тут отримуватимуть знання майже чотириста дітей, частину з яких привозять із трьох навколишніх сіл, а невдовзі до них приєднаються діти ще з трьох. Допоможе цьому новий шкільний автобус, котрий став гарним подарунком на шкільне новосілля.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото автора.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Сирота залишився без даху над головою

Сирота-інвалід з одеської школи-інтернату через службову недбалість чиновників залишився без житла. За цим фактом прокуратурою Суворівського району Одеси розпочато розслідування.

Як з'ясувалося, за розпорядженням райадміністрації у 2004 році 10-літнього інваліда III групи було направлено до школи-інтернату для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. До цього юнак разом зі своєю матір'ю, яка два роки тому померла, був прописаний у будинку на вулиці Соляній. Однак будинок, який тривалий час був нічийним, нещодавно зруйнували. Відповідальними за збереження житла й повернення його дитині після закінчення терміну перебування в школі-інтернаті є посадові особи Суворівської райадміністрації.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Військовий комісар за гроші звільнив від служби

Працівники УБОЗ затримали на Миколаївщині військового комісара, який за хабар у розмірі 500 доларів США, допоміг призовникові не потрапити до армії. Під час слідства встановлено, що 34-річний посадовець вимагав та одержав грошову винагороду за видачу юнакові документів військового обліку про його звільнення від строкової служби. Кримінальне провадження ведеться за ч. 3 статті 368 КК України (одержання хабара). Наразі вирішується питання щодо взяття військового комісара під варту. Йому загрожує покарання у вигляді позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна.

Олександра МЕНТЕЛЬ.
Миколаївська область.

ЦИФРА

8254 малюки

народилося у Львові протягом минулого року. Це на 575 більше, ніж позаторік. Приріст населення становить плюс 2,28 на тисячу осіб. Львів у 2012 році пережив бум народжуваності за останнє десятиліття. Про це повідомив начальник управління охорони здоров'я міської ради Володимир Зуб. Але водночас спостерігається незначний приріст смертності. Торік померло 6546 чоловік, що на 191 особу більше, ніж 2011 року.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Коноплю «реабілітували» селекціонери

У Глухові відбулася Міжнародна конференція з відродження виробництва льону і коноплі. Причому таке виробництво екологічно чисте.

Утілювати теорію в практику почнуть на Сумщині, де сприятливі умови для вирощування луб'яних культур (які використовують для виготовлення тканин). Охороняти поля, як це було раніше, не доведеться. Адже, як повідомляв «Голос України», глухівські вчені першими у світі вивели сорти коноплі, які не містять ані грама наркотичних речовин.

Хабарнику піддали... «пари»

У Роменському районі на Сумщині правоохоронці затримали ще одного чиновника. Ним виявився голова сільської ради, який за передачу із комунальної у приватну власність громадської лазні попросив для себе одинадцять тисяч гривень. У момент отримання грошей до кабінету чиновника зайшли правоохоронці. Хабарника затримали, йому загрожує ув'язнення строком від 8 до 12 років.

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Мажори збили телеоператора

Днями у центрі Чернівців двоє мажорів наїхали машиною на телеоператора, який стояв на зупинці громадського транспорту. А потім його ще й побили. Інцидент трапився у той час, коли співробітники місцевого телеканалу чекали на маршрутку. До них під'їхав «Мерседес», водій якого зупинив машину на тротуарі. «Нам тут можна», — пояснив він журналістам. Тоді й виникла суперечка, яка завершилася бійкою та приїздом міліції. Молодики, які напали на телеоператора, дали свідчення, а після цього їх відпустили. Тепер за хуліганство їм загрожує до чотирьох років обмеження волі.

Сергій СУЛИМА.

На фінансування імунопрофілактики 2013 року передбачено 303 млн. грн. — МОЗ (УНН)

Томатне шахрайство

Кілька років у Херсоні приватна фірма випускала фальсифіковану томатну пасту в півлітровій скляній тарі. Доки ще один місцевий виробник натуральної пасти не зацікавився: чому в конкурента при використанні схожої технології виробництва вартість продукту суттєво нижча.

На держпідприємстві "Миколаївський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації" зробили лабораторний аналіз дивопасти. Частка сухих речовин у ній становила 18 відсотків замість написаних на етикетці. Покупці платили за концентровану томатну пасту, а отримували звичайне пюре, якого під час приготування їжі потрібно значно більше. У перерахунку на тонни готової продукції зиск у фальсифікаторів виходив вельми пристойний.

Після отримання висновку експертів підприємці написали заяву до Антимонопольного комітету. За повідомленням пресслужби територіального відділення АМКУ, виробник фальсифікату визнаний винним у недобросовісній конкуренції та мусить сплатити 8 тисяч гривень штрафу й «відкоригувати» виробничу технологію.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Буква «Ї» — рекордсменка

У Рівному в Міжнародний день рідної мови встановили на майдані Незалежності букву «Ї». Вона потрапила до Книги рекордів України як найбільша за розмірами буква — 3,6 метра. Майстри виготовили її з дерев'яного каркасу та лляної тканини, оздобивши українським національним орнаментом. Літера «Ї» заслужила таку увагу, оскільки вона є виразно українською й унікальною, бо не використовується в жодній іншій мові. Загалом ця буква в друкованому вигляді має уже понад 500 років. А в сучасному значенні літеру вперше вжито у 1874—1875 роках у «Записках Південно-Західного відділення» Російського географічного товариства в Києві.

Євген ЦИМБАЛЮК.

На знімку: біля букви-рекордсменки залюбки фотографуються.

Фото Олександра **ПОЛІЩУКА.**

Чекісти пішли в рукопашну

У Дніпропетровську на базі спортивного комплексу «Мегарон» проходить V Чемпіонат Служби безпеки України з рукопашного бою. У ньому беруть участь 164 співробітника СБУ, які входять до складу 29 команд з усіх регіонів України.

Офіційні організатори спортивного змагання — Федерація рукопашного бою України та Управління Служби Безпеки України. Протягом трьох днів співробітники СБУ демонструють свої навички боротьби з тероризмом і організованою злочинністю. Поєдинки проходять з дозованим контактом без зупинки, для визначення технічних дій. Дозволені практично всі удари, окрім бойових. Рукопашний бій — один з найдинамічніших і найефективніших видів єдиноборств, який об'єднує в собі технічні прийоми карате, айкідо, дзюдо, боксу, таеквондо, самбо, що застосовуються у бою.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото надане прес-службою облради.

Будівництво на Гончара: все те саме, дубль два

Вищий господарський суд України сказав своє слово щодо скандально відомого будівництва житлового комплексу на вулиці Гончара, 17-23 у столиці. Рішення служителів Феміди стало холодним душем для захисників історичної частини Києва, які вже подумки розбирали недобудову в буферній зоні заповідника «Софія Київська». Вища інстанція скасувала рішення Господарського та Апеляційного судів столиці й ухвалила передати справу на новий розгляд до Господарського суду міста Києва. Таким чином, за півкроку до переможного фінішу противники будівництва повернулися на старт.

— Про це рішення ми дізналися вже після того, як пройшло засідання суду і можна сказати випадково, — розповідає Ірина Нікіфорова, активістка громадського руху «Збережи старий Київ». — Ухвалу із зазначенням дати слухання (яке, до речі, відбулося 29 січня) ми отримали власне 29 січня! На суді не було ані представників КМДА, ані Державного агентства земельних ресурсів. Сторона ж забудовників була майже в повному складі.

Уже в понеділок має відбутися засідання Господарського суду. Заява, матеріали, документи — усе ті самі. Колишніми залишаються і порушення. Тільки тепер уже нові судді виноситимуть своє рішення. Ірина Нікіфорова зізнається: за умови, що справу розглядатимуть об'єктивно, вони на 100 відсотків упевнені у своїй перемозі. Головне, щоб озвучену умову було виконано.

Віктор ДЕЙНЕКА.

Прокурор просить для «запорізьких паламарів» 44 роки

У справі про вибух Свято-Покровського храму 28 липня 2010 року розпочалися дебати. Представник обвинувачення Андрій Кметь заявив, що провину підозрюваних доведено повністю. Він попросив у суду визначити їм міру покарання у вигляді позбавлення волі: Сергію Дьоміну — 14 років, Антону Харитонову і Євгену Федорченку — по 15.

Після двогодинної промови прокурора оголосили 10-хвилинну перерву, під час якої відбулася імпровізована прес-конференція обвинувачуваних. С. Демін, який, як і його сусіди, перебуває в СІЗО з початку серпня 2010 року, наголосив, що слідство проходило незаконно: «Ніхто не шукав і не шукає справжніх злочинців, свідчення вибивали з нас».

С. Дьомін розповів, що його били по голові, ребрах, примушували віджиматися у наручниках... Він також назвав прізвища трьох оперативників, які ті свідчення вибивали. Підсудний звернув увагу на те, що практично всі аргументи слідства базуються на експертній оцінці графолога, яка надавала такі висновки й під час розслідування відомої справи «пологівського маніяка». Нагадаємо, що протягом кількох років тоді було засуджено понад десятеро осіб, і коли б не арешт справжнього вбивці та гвалтівника Ткача, то ці люди досі сиділи б за гратами.

Після перерви адвокат Харитонова Юрій Шуляков (саме на те, щоб «прибрати» його з процесу, суд витратив майже два останніх місяці) заявив, що більшість оголошених стороною обвинувачення доказів є безпідставними.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

У Львові відкрилася унікальна виставка екзотичних тварин «Animal Records»: відвідувачам покажуть найнебезпечнішу рибу, найбільшу жабу та найменших мавпочок у світі.

Фото Євгена **КРАВСА.**

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...землі «Цеглівського лісу» повернули державі

Колегія суддів Львівського апеляційного господарського суду (ЛАГС) задовольнила скаргу прокуратури й повернула 66 гектарів землі біля «Цеглівського лісу» у власність держави.

Раніше Ужгородською міжрайонною прокуратурою було встановлено, що розпорядженням керівника району земельні ділянки лісового фонду в урочищі «Цеглівський ліс» передано в тимчасове користування комунальному підприємству, яке у свою чергу передало їх фермерському господарству. Відповідне розпорядження Ужгородської РДА намагалися оскаржити в Господарському суді Закарпатської області. Проте тоді Феміда прокуратурі відмовила.

Потім Ужгородський міжрайонний прокурор Іван Цар подав апеляційну скаргу до ЛАГС. У цьому суді прокуратурою доведено, що зазначені розпорядження голови Ужгородської РДА прийняті з порушенням вимог Земельного, Лісового та Цивільного кодексів України.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

...пригощали домашньою випічкою

У центрі міста, у сквері Козицького, пенсіонерки роздавали перехожим печиво й тістечка.

Благодійну акцію бабусі провели в рамках Тижня добрих вчинків. Допомогли їм у цьому представники благодійного фонду «Подільська громада». Співорганізатор акції Лариса Коропачинська, яка також пропонувала мешканцям міста свої вироби, каже, що пенсіонери — це люди, які готові поділитися з іншими останнім. Не дивно, що більшість з тих, до кого зверталися представники фонду, погодилися взяти участь в акції й приготували для земляків пиріжки, кручерики, пряники. «Тим, хто найбільше хвалив кулінарні здібності господинь, давали ще й рецепти страв», — зазначає Л. Коропачинська.

Під час акції було роздано понад десять кілограмів випічки.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

В Експоцентрі Вінницької торгово-промислової палати в рамках XV Міжрегіональної спеціалізованої виставки «Продіндустрія» відкрилася виставка-продаж «Купуй вінницьке».

Фото Олександра **ЛАПІНА** (Укрінформ).

...відтепер і Любомль із курантами

У Любомлі на дзвіниці найстарішого в місті Свято-Георгіївського храму, збудованого в XIII столітті, встановлено годинник.

Нішу для головного міського хронометра зробили під час відбудови церкви після пожежі 1921 року. Однак задум місцевих прихожан здійснився лише через 90 років. Виготовили куранти на Київському годинниковому заводі. Цікаві вони тим, що сигналізують про час мелодією «Молитви за Україну» Миколи Лисенка («Боже Великий Єдиний, нам Україну храни...»), яка лунає із дзвіниці щогодини, а також відбивають кожну чверть години. Уночі циферблат хронометра підсвічується.

Таким чудовим подарунком жителі Любомля мають завдячувати настоятелю Свято-Георгіївської церкви протоієрею Володимиру Лисому. Він уже понад 20 років очолює релігійну громаду і чимало зробив для того, щоб храм став справжньою окрасою прикордонного міста.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Суд відклав слухання справи «дніпропетровських терористів» до 12 березня (День)

10150 метрів над землею

МИСТЕЦТВО

Цього року арт-галереї «Глобус» виповнюється десять років. За цей час вернісажі тут відвідали десятки тисяч чоловік. Адже вхід до галереї вільний з ранку до вечора. Зали з картинами розташовані у торговому центрі, і досить вдало: після відвідання бутиків і магазинів корисно насолодитися красою й гармонією.

— Рішення про створення галереї ми з дружиною Оксаною прийняли у 2003 році, — каже директор арт-галереї «Глобус» Валерій Бойко. — Нині ми виступаємо у ролі продюсерів українських художників. За десятиліття у нас виставлялося понад п'ятнадцять тисяч робіт 600 художників зі всіх куточків України. І абсолютно безплатно. Навіть не за найкращих часів ми за власний кошт купували полотна і фарби.

З особливою гордістю відзначу, що наша галерея потрапила до світової книги рекордів «Guinness World Records».

Років вісім я виношував ідею відкрити виставку робіт українських художників на борту літака, піднявшись у небо. Торік мрія здійснилася. Разом із ДП «Антонов» за сприяння генерального конструктора Дмитра Ківи і віце-президента Олександра Ківи ми організували повітряну галерею.

У вантажному відділенні найбільшого літака Ан-225 «Мрія» з обох боків установили 40-метрові стенди, де розмістили понад 500 картин 120 художників. І злетіли під хмари... Висоту 10150 метрів зафіксували міжнародні експерти книги рекордів. Такого ще ніде не було.

Нещодавно ми одержали офіційний сертифікат про присвоєння світового рекорду.

Для нас головне призначення живопису — позитивний духовний вплив на людину. За час роботи галереї організовано близько сімдесяти арт-проектів. Роботи українських художників виставлялися у багатьох європейських містах. Завдяки «Глобусу» маловідомі імена посідають високі рейтинги у світі мистецтва.

В одному із залів у нас — студентський куточок, де спудеї художніх вузів представляють свої роботи і вже непогано заробляють.

Нині на стендах галереї виставка «Вісім міст», де свої полотна представили майстри живопису з Харкова, Донецька, Львова, Сімферополя, Хмельницького, Києва та Одеси. «Головне — не зупинятися, — впевнений Валерій Бойко. — Краса врятує світ».

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

На знімку (в центрі): Валерій і Оксана Бойко.

Здоровий спосіб життя — фішка свята Зими

ПОДРОБИЦІ

Тисячі жителів Тернополя взяли участь у святі Зими, яке нещодавно відбулося на льоду і на набережній місцевого ставу. Його організатори поставили собі за мету пропагувати здоровий спосіб життя. Програма справді була насичена великою кількістю змагань та ігор: сучасних і стародавніх.

Найбільш видовищними були виступи фристайлістів і сноубордерів, сотні уболівальників стежили за лижними перегонами послідовників Олени Підгрушної, змаганням ковзанярів, взяттям снігової фортеці... Багато молоді долучилося до старовинної козацької силової гри «лава на лаву». Переможених у ній не було: обидві сторони потиснули собі руки і сфотографувалися на пам'ять. Було чимало охочих підкорити п'ятиметровий обледенілий стовп, на вершечку якого висів приз, але вдалося це одиницям. Другий рік поспіль дістався вершечка Юрій Чудакевич, внизу молодого батька підбадьорював синочок. У торбинці — пляшка медовухи, кільце ковбаси, хліб та гірчиця.

Значно серйозніший приз — німецька бензопила — очікував тих, хто намагався якнайшвидше розпиляти колоду. Учасники свята могли покататися на санях і санчатах, собачих упряжках, на конях, квадроциклах... Сміливіші піднімалися над містом на повітряних кулях, мотопароплані. Навколо Острова Кохання, який, до речі, визнано найромантичнішим місцем закоханих в Україні, справжній парад льодових скульптур: сніговики, козаки, бандуристи, фігури тварин... Над їх створенням фантазували учні усіх шкіл міста, подивитися було на що, а для того, щоб сфотографуватися, треба було ставати в чергу. Рятувальники пригощали усіх охочих кашею і гарячим чаєм. Зі сцени востаннє лунали колядки і вертепні дійства. Тепер треба чекати на них весь рік. А поміж вдягнених по-зимовому учасників свята з'явилася Весна — дівчина у зеленому платті з віночком на голові. Справжня весна не за горами...

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.
Фото автора.

Хто швидше розпиляє колоду?

Тегеран готує ядерний кийок?

Іран розпочав монтаж нових газових центрифуг для збагачення урану в місті Натанзе. Про це повідомили експерти МАГАТЕ, котрі спостерігали за перебігом робіт. За наявними даними, вже встановлено 180 таких пристроїв.

Новина про збільшення масштабів збагачення урану знову викликала стурбованість за кордоном. У США цей крок назвали «провокаційним». 26 лютого в Алмати відбудеться черговий раунд переговорів «шістки» (постійних членів Ради Безпеки ООН плюс Німеччина) з Іраном. До його початку Сполучені Штати пропонують ще більше розширити список санкцій, накладених на Іран, **повідомляє «Євроньюз».**

ФОТОФАКТ

Індуїстські прочани святкують Кумбха-мелу (в перекладі — «свято глечиків»). У священному місці злиття трьох рік — Гангу, Ямуни й містичної Сарасваті — мільйони людей із усього світу проводять обряд обмивання.

Фото News Pictures/ Укрінформ.

Берлусконі хоче бути у владі, але не біля керма

24—25 лютого в Італії відбудуться парламентські вибори, за результатами яких і буде сформовано новий уряд. Нагадаємо, це позачергові вибори після того, як наприкінці грудня колишній прем'єр Маріо Монті подав у відставку.

Соціологічні опитування показують, що найбільше виборці симпатизують коаліції лівих партій на чолі з П'єром Луїджі Берсані. Їх готові підтримати близько 40 відсотків тих, хто візьме участь у голосуванні. Однак непогані шанси на повернення у велику політику є й у правоцентристської коаліції «Народ свободи», яку очолює екс-прем'єр Сільвіо Берлусконі. Він спочатку висунув свою кандидатуру на пост глави уряду, але потім змінив рішення, оголосивши, що в разі перемоги посяде лише посаду міністра економіки. До того ж 76-річний політик вважає, що прем'єрське крісло має зайняти його молодший однопартієць Анджеліно Альфано.

Шанси повернутися у владу є у центристів, яких очолює Маріо Монті, котрий пішов у відставку в грудні. Показово, що сам експрем'єр, маючи статус довічного сенатора, не має права брати участь у виборах, але може проводити передвиборну кампанію і знову стати прем'єром, якщо його коаліція переможе.

За повідомленнями зарубіжних інформагентств.

Рух до підписання Угоди про асоціацію

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Саміт — це черговий і, на наше переконання, важливий крок. Звідси — згадана вами декларація, яка вписується у ширшу польську політику.

Польща шанує самостійні рішення України. У зв'язку з цим ми нічого не зробимо, не можемо і не хочемо робити за Україну.

Натомість, якщо є якась потреба розуміння очікувань, які формулює Європейський Союз, розуміння (з українського боку) способу, як можна краще вибудовувати діалог з ЄС, врешті-решт розуміння, як цей діалог міг би привести Україну до підписання Угоди про асоціацію, ми завжди допомагатимемо нашою підтримкою, експертизою, порадою. Якщо є потреба і зацікавлення української сторони. Але, наголошую, ці дії завжди з українського боку — не з нашого.

— І все-таки, які були потреби України у даному конкретному випадку?

— Думаю, що це досить конкретна відповідь. Це те, чого Україна на сьогодні насправді потребує від Польщі: знання, як діяти в Євросоюзі, щоб добитися підписання Угоди про асоціацію, та як розуміти певні сигнали й умови, що їх висуває ЄС.

— А які реальні можливості офіційної Варшави як адвоката українських євроінтеграційних устремлінь?

— Можливості впливу Польщі, як ви сказали, адвоката України, є похідною рішучості української сторони. Адже не ми маємо наближуватися до ЄС, а Україна. Це треба дуже добре усвідомлювати. Ми можемо лише збільшувати силу імпульсу, який виходить або не виходить з Києва. Це завжди акцентується дуже чітко. Якщо імпульс з Києва неоднозначний або його взагалі немає, ми не діємо, бо керуємось переконанням, що не можемо і не повинні діяти замість української сторони або більше, ніж українська сторона. Якщо був би однозначний, рішучий імпульс з Києва (а мушу з прикрістю ствердити, що такого немає), то ми б, очевидно, доклали більше зусиль та мали б набагато ширше поле маневру для підтримки цього імпульсу.

— Що матиме вагомий вплив на результати саміту?

— Найважливіше сьогодні, що може сказати Україна, коли йдеться про плановані у країні реформи та заходи, здійснювані владою. Європейська сторона досить чітко у висновках Ради ЄС із закордонних справ сформулювала, що має бути виконано для підписання Угоди про асоціацію на саміті Східного партнерства у Вільнюсі та тимчасового (попереднього) застосування деяких її положень. Тепер справа за Україною: що хоче робити, які реформи проводити, наскільки слова будуть підкріплені реальними діями... Бо декларацій, що Україна зацікавлена і хотіла би підписувати, є. І це дуже важливо. Але самі лишень декларації не приведуть до підписання. Мусять бути конкретні правові зміни та політичні дії. Нині українські декларації найважливіші. Саме вони матимуть вирішальний вплив на атмосферу та політичні результати саміту. Бо правових наслідків він не матиме, вони з'являться тоді, коли буде підписано угоду. А це реально можливо на Вільнюському саміті.

Катажина Пелчинська-Наленч.

— Які його результати можна прогнозувати з точки зору Варшави?

— Найважливішим є те, щоб він став кроком до правових урегулювань між Євросоюзом та Україною, як саміт у Брюсселі.

Ми, зі свого боку, на всіх рівнях надавали Україні всі можливі знання, які могли б знадобитися їй у діалозі з ЄС.

Але ще раз наголошую: рішення, декларації, конкретні зобов'язання щодо реформ — за українською стороною.

— Чи плануються на саміті якихось конкретних рішень?

— Подібні заходи — це політичний діалог. Цей саміт не має у планах підписання жодних угод, які були б взаємними правовими зобов'язаннями. Нині ми стоїмо на порозі ймовірного підписання чогось насправді великого, і до цього веде політичний діалог. Не нехтувала б ним, бо він дуже важливий. Можна сказати, що це лишень слова, а можна зауважити, що це розмова, яка має привести до дуже конкретної мети.

— З особливою увагою наші громадяни стежать за візовою політикою ЄС, очікуючи подальших кроків на шляху лібералізації візового руху. Чи можна сподіватися прогресу в цій справі 25 лютого?

— Польща має дуже чітку позицію. Якщо виконані умови (маю на увазі не ті загальнополітичні, що стосуються демократії та інших справ, а конкретні вимоги щодо безвізового руху), то Україна повинна переходити до наступної фази Плану дій щодо лібералізації візового режиму. Щойно вона виконає всі вимоги, зможе розраховувати на повну підтримку Польщі у Брюсселі, щоб цей процес максимально прискорити з боку ЄС. Польща діяла таким чином у випадку Молдови: коли були виконані вимоги першої фази, ми дуже інтенсивно виступали у Брюсселі за те, щоб Молдова перейшла у другу фазу, — так і сталося. Цей приклад наводжу, щоб показати взаємозалежність: будуть виконані вимоги — буде крок з боку Брюсселя. Але на сьогодні Україною правові умови не виконано. А ми ж за неї цього не зробимо...

— Наскільки в Польщі вірять, що Україна виконає вимоги Ради ЄС?

— Це не питання віри — це питання конкретних дій. Ми з великою увагою стежимо за тим, що відбувається в Україні.

Усвідомлюємо, що це важкі умови. Але водночас вважаємо, що це найкращий шлях для України. Адже відсутність реформ спричинить ще більші проблеми. Отже, ці реформи просто необхідні Україні.

Ми тут намагаємось утримуватися від будь-яких емоційних кроків, що базуються на вірі чи зневірі. Дивимось на факти, дивимось на дії, і на підставі оцінок цих дій робимо висновки, чи є воля, чи є готовність.

— Українська влада висловлює впевненість, що Угоду про асоціацію підпишуть на саміті Східного партнерства. Чи поділяють такий оптимізм у Варшаві?

— Оптимістичні настрої — це дуже добре, оскільки вони досить часто пов'язані з волею до дій. Отже, якщо у Києві оптимістично налаштовані, то ми з цього приводу радіємо. Щодо Угоди про асоціацію. Це реально і, безсумнівно, є досяжним для України, але — не гарантовано. Оскільки конкретні кроки, також у правовому вимірі, мусять бути виконані. Проте рішення щодо їх виконання — цілковито у компетенції української влади. З боку ЄС є політична воля, щоб іти у цьому напрямку.

Розмову вів наш власний кореспондент у Польщі Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

ПЛАНЕТА

Чого від саміту чекати

У понеділок у Брюсселі відбудеться саміт Україна—ЄС. У європейській столиці представники офіційного Києва розраховують підписати чотири документи: спільну заяву за результатами саміту, кредитну угоду про виділення макрофінансової допомоги в понад 600 мільйонів євро, меморандум про початок діалогу між Україною та ЄС з питань бізнес-клімату та сьомий спільний звіт щодо виконання меморандуму про взаєморозуміння та співпрацю в енергетичній сфері.

Однак ключовою подією стануть переговори між Президентом України Віктором Януковичем та брюссельською верхівкою — Президентом Європейської Ради Германом Ван Ромпеєм **(на знімку вгорі)** та Президентом Єврокомісії Жозе Мануелем Баррозу **(на знімку внизу)**. Вони визначать, чи готова українська влада виконати дуже непрості вимоги, щоб підписати Угоду про асоціацію цього року. Зокрема, йдеться про необхідність вдосконалити виборче законодавство, розв'язати питання вибіркового правосуддя та здійснити реформи, визначені порядком денним асоціації.

Україна вже заявила про готовність виконати перший і третій пункти. 13 лютого Кабмін ухвалив План першочергових заходів у галузі європейської інтеграції. «Фактично, цей План дій є порядком денним українських реформ, і ці реформи нам потрібні, — прокоментував прийняття документа міністр закордонних справ Леонід Кожара. — Але особливостями цього Плану першочергових заходів є те, що це також реакція українського уряду на висновки Ради міністрів закордонних справ Європейського Союзу».

А ось у справі вибіркового правосуддя ситуація залишається незмінною. Під час нещодавньої прес-конференції Леонід Кожара припустив, що за умов виконання Україною програми реформ, «Угода про асоціацію буде підписана незалежно від того, існують чи ні якісь додаткові питання». Така позиція дивує брюссельських експертів. «Сьогодні чуємо різні версії з боку української влади — від таких, що умов ЄС не існує, до таких, що умови є, але вони несправедливі. Реальність є такою, що ці умови існують, вони затверджені висновками Ради міністрів закордонних справ ЄС. Важко уявити собі ситуацію, коли ЄС закриє очі на їх невиконання і підпише Угоду», — вважає експерт Фонду Карнегі (Брюссель) Ольга Шумило-Тапіола.

З цієї позиції діалог між вищою українською та європейською владою стає надзвичайно актуальним. «Проведення саміту в Брюсселі — важлива подія, з точки зору подолання кризи довіри. Адже зустрічі на найвищому рівні довгий час відкладалися», — нагадав у коментарі для «Голосу України» заступник генерального директора Центру Разумкова Валерій Чалий. Він прогнозує, що в ході перемовин буде сформована дорожня карта від саміту в Брюсселі до саміту Східного партнерства в листопаді у Вільнюсі. «Крім тих чотирьох документів, які будуть підписані, ключовим питанням стане зустріч з Президентом України та очікування від нього чітких сигналів подальших дій. Адже потрібно бути налаштованим не лише підписати Угоду про асоціацію, а й діяти так, щоб одразу після підписання ця Угода не розвалилася», — наголосив Валерій Чалий. А про результати саміту, на його думку, можна буде говорити тоді, коли матимемо факт підписання чи непідписання Угоди про асоціацію.

Тетяна ПАСОВА.

Начальник Західного регіонального управління Держприкордонслужби генерал–лейтенант Артур Горбенко представив підлеглим нового начальника Чернівецького прикордонного загону підполковника Михайла Котова, *інформує наш власкор Сергій СУЛИМА*

Учора вночі через відмову лівого двигуна в аеропорту Сімферополя здійснив аварійну посадку аеробус А–320, що прямував із Криму до Москви *(Укрінформ)*

Шукайте кошти на полігонах!

Сміття після переробки стає прибутковими вторинною продукцією та енергією

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Пластикові пляшки, виявляється, мають пам'ять. Спробуйте зігнути одну таку, відкрутивши попередньо кришку. Бачите, як вона знову повертає собі колишню форму. Навіть язик не повертається назвати таку «розумну» пляшку сміттям. Дехто з дачників пристосувався з них робити бордюри для грядок і всілякі малі архітектурні форми у вигляді тюльпанів. І все-таки це сміття, яке певною мірою отруює нам життя. Але з ним можна боротися. Як? Про це знають у шахтарському місті Ровеньки.

Може стати сировиною...

Взагалі сміття — це проблема будь-якого міста, незалежно від його розмірів і статусу. Авторові матеріалу доводилося бачити смердючі смітники навіть у центрі Кардиффа — столиці Уельсу. Щодо наших міст, то до подібних картин ми вже звикли. Навіть можна сказати, що здебільшого звертаємо увагу, скоріше, на відсутність по місту смітників, ніж на їхню наявність. Саме ця особливість, до речі, впадає в око в Ровеньках. Складається враження, що тут недавно провели санітарні дні. Напрочуд усе чисто. У місті, частина якого — це приватний сектор, розставлено конусоподібні сітки-ящики з використаними ПЕТ-пляшками різного розміру, контейнери з побутовим сміттям *(на знімку)*.

Організатори самі не очікували, що населення правильно зрозуміє задум. Не потрібно було навіть агітаційну й рекламну роботу проводити. Люди здогадалися, чого від них хочуть, і почали правильно користуватися контейнерами. Отож річ, як з'ясувалося, не в санітарних днях, а в правильно обраній стратегії, яка припускає не тільки виховання населення в частині акуратності й порядку, а й розглядає сміття як сировину, на якій заповзятливі громадяни можуть заробити непогані гроші.

Офіційного полігона побутових відходів у Ровеньках ніколи не було. Щоправда, за містом є сміттєзвалище, яке відкрили ще в 60-ті роки минулого століття, але за весь цей час його так і ніде не зареєстрували, не навели лад. Можна лише уявити, на що перетворилося це місце за п'ятдесят років свого існування.

Як розповідає депутат міської ради Олександр Тимошенко, кілька років тому, коли він працював першим заступником міського голови й по службі займався комунальним господарством, йому раз у раз доводилося гасити пожежі на звалищах і «виховувати» бомжів, які мали звичку тут жити й навіть народжувати дітей. Власне кажучи, самі люди й були причиною виникнення пожеж. Вони навмисно підпалювали суху траву, якою заросло сміття, щоб потім було легше збирати для них найцінніше. Практичний досвід, а також набридлива боротьба з пожежами й бомжами спонукали до думки, що для початку в місті треба створити завод із сортування сміття, а потім уже братися за його переробку.

Такий об'єкт було побудовано за п'ять місяців і це розв'язало одразу кілька проблем.

Проста арифметика

Увесь виробничий процес, що відбувається на цьому заводі, можна побачити в будь-якій точці планети. На електронних вагах стоїть комп'ютерна програма, на території розставлено 25 відеокамер, а вся ця система підключена до всесвітньої «павутини». Така вимога часу. Що стосується безпосередньо самого виробництва, то нічого надзвичайного в його специфіці немає. Сміття йде по конвеєру, і за час його руху робітники сортують «товар»: усе окремо — скло, пластик, папір, упаковки. На цій частині виробництва стоять кварцові лампи. Їх вмикають, коли прибирання закінчується, територію вимітають, чистять. За потреби працюють асенізатори. До кінця робочого дня майданчик заводу чистий. Кінцевий продукт — це відсортовані й спаковані контейнери, які відправляють на різні заводи для вторинної переробки.

Керівництво заводу відгукнулося на пропозицію голови облдержадміністрації Володимира Пристюка активніше працювати з пенітенціарною службою в тому плані, щоб дати можливість засудженим заробити гроші. З пенітенціарною службою укладено договір, за яким працевлаштовано понад 20 осіб. Одні сортують сміття, інші працюють із механізмами, причому працюють сумлінно, знаючи про те, що за наявності гарної характеристики з виробництва строк ув'язнення буде скорочено. Та й саме усвідомлення, що ти не сидиш на шиї у держави, а заробляєш гроші на своє забезпечення, якось гріє душу.

— На полігон вивозять тільки залишки після сортування, — пояснює Олександр Тимошенко. — А тепер давайте рахувати. Якщо все міське сміття вивозити на смітник, то в день треба зробити 15—20 ходок, а це рівно 64 км в обидва боки. Тепер уявімо, яка витрата пального при цьому. А для того продукту, що залишається після сортування, досить однієї 40-тонної машини, яка зробить лише одну ходку. Є економія? Є.

> ДО РЕЧІ
>
> ***Папір і картон у заводу забирають полтавські й київські виробники, а от зі своїми — Рубежанським картонно-тарним комбінатом — співпрацю налагодити поки що не вдається.***

І головне — відсортоване й упаковане сміття може принести прибуток. До речі, за нашою обласною екологічною програмою такі сортувальні виробництва рекомендовано створити в кожному регіоні. Сенс є, адже передусім йдеться про поліпшення екології.

Тонна відходів може дати 200 кіловат на годину.

Сміттєсортувальний завод у Ровеньках уже виконав перший етап своєї виробничої програми й тепер розпочинає здійснення другої. З Донецьким інститутом технічної екології планується поставити установку високотемпературного піролізу. Вона дає можливість взагалі відмовитися від полігона, а, крім того, одержати вторинну енергію — і теплову, і електричну. За даними фахівців, вихід з однієї тонни відходів після сортування може дати майже 200 кіловатів на годину. Отримана енергія піде на потребу заводу. Але є ідея навіть оранжерею створити й опалювати її за рахунок відходів. А що? У цьому щось є: сміття й квіти...

І не тільки квіти...

Біля офісу заводу виставлено продукцію, зроблену з відходів, — тротуарна плитка, цегла, труби, огорожі тощо. За формою вони звичайні, а от їхня якість викликає інтерес. На вигляд — важкий бетон, а візьмеш у руки — легкий пластик. Матеріалом для таких виробів стали відходи заводу — пластикові пляшки та інші упаковки, які відправляють у переробку на різні заводи країни й служать важливим компонентом для виробництва таких виробів. До речі, пластикову плитку, виготовлену з додаванням відходів заводу, навіть відправляють до Австрії. Вона виготовлена так, що дає змогу оснастити себе спеціальною підсвіткою і, так званою, «відтайкою». Від тепла, яке подається по спеціальній системі, сніг одразу тане — і тротуар звільняється від криги, стає сухим.

Сміттєсортувальний завод — це приватне виробництво, і воно допомагає міським комунальникам виконувати свої функції. На прохання Олександра Тимошенка харківські вчені підрахували, скільки сміття генерують жителі Ровеньків? Наприклад, міські комунальники вважають, що кожний ровенчанин «виробляє» 1,5 куба сміття на рік, а за розрахунками фахівців виходить, що жителі багатоповерхівок виробляють 2,5 куба сміття на рік, а приватного сектору — 2,1 куба. До речі, якість сміття за останні двадцять років істотно змінилася: воно стало легким, але об'ємним, у ньому багато предметів, які придатні для вторинної переробки. З конвеєрної стрічки вибирають усе, що ще може послужити людині. Дерев'яні відходи, наприклад, ідуть на обігрів домівок незаможних. Отож, крім екологічної мети, завод займається ще й доброчинністю.

— Одне слово, шукайте гроші на смітниках! — напівжартома-напівсерйозно каже Олександр Тимошенко.

Алла АНТІПОВА.
Луганська область.
Фото автора.

> SOS

Ситуація із забрудненням довкілля критична

На Луганщині існує понад 5 тисяч несанкціонованих смітників, а промислові відходи займають більше трьох тисяч гектарів. Усього ж зібрані відходи становлять в області майже півтора мільярда тонн, а на одного жителя регіону припадає 652 тонни різного сміття. З початку року органи прокуратури Луганської області відкрили три кримінальних провадження за фактами забруднення землі відходами із загальною сумою збитків 14,2 млн. грн. Прокурор області Анатолій Мельник змушений визнати, що комісії з питань поводження з нічийними відходами, створені при місцевих органах влади, не повністю виконують покладені на них функції, а на окремих територіях їх навіть немає. «Відсутність контролю з боку відповідних державних органів і органів місцевого самоврядування призводить до зростання кількості стихійних смітників. А найстрашніше, що під сміттям опиняються сільськогосподарські землі, ділянки лісового і водного фондів. Несанкціоновані смітники виявляють і в санітарних зонах питного водопостачання», — повідомив прокурор. З огляду на ситуацію, прокуратура направила свої зусилля на протидію засмічуванню земель.

Коментар начальника держуправління охорони навколишнього природного середовища Луганської облдержадміністрації Олександра АРАПОВА:

— Стан поводження з побутовими відходами на території області продовжує викликати серйозну стурбованість. Сьогодні в області експлуатують 29 полігонів із захоронення твердих побутових відходів, а також понад 160 селищних смітників. Крім того, існують несанкціоновані сміттєзвалища, які виникають у результаті недостатньої організації санітарного очищення, зношеності контейнерного та сміттєперевізного парків. Протягом багатьох років в області вживаються спроби поліпшити ситуацію. Зокрема, з обласного екологічного фонду виділяються кошти на проектування, будівництво полігонів і придбання техніки для збору побутових відходів. З ініціативи нашого управління розроблено й затверджено регіональну програму поводження з твердими побутовими відходами, яка передбачає, зокрема, впровадження інноваційних систем. За цією програмою за період 2009—2012 років уже має завершитися відновлення контейнерного парку — понад 12 тис. одиниць, сміттєперевізного й бункероперевізного парків — 80 і 32 одиниці відповідно, створення восьми сміттєсортувальних комплексів, реконструкція діючих і будівництво нових регіональних полігонів. Загальний обсяг здійсненого на сьогодні фінансування за програмою має становити понад 520 млн. грн. Однак стан справ однозначно свідчить про те, що терміни виконання більшості заходів програми зірвано, значного поліпшення не сталося.

На тлі такої нерадісної картини досвід міста Ровеньки викликає інтерес і схвалення. На жаль, такий сміттєсортувальний завод в області поки що єдиний. Але ми сподіваємося, що в найближчому майбутньому таких виробництв буде більше. В 2012 році за кошти обласного екологічного фонду підготовлено проекти на будівництво сміттєсортувальних комплексів твердих побутових відходів у Луганську й Попасній. Маю зазначити, що такі виробництва давно довели свою ефективність в усьому світі. Приміром, у Німеччині й Швейцарії систему збору відходів доведено майже до досконалості. І при роздільному зборі, так звана, корисна фракція, тобто кількість відходів, які можуть бути перероблені, становить близько 70 відсотків, у деяких американських штатах переробка побутових відходів доходить до 70—80 відсотків від усієї кількості сміття. Ця система значно зменшує кількість відходів, складованих на полігонах. Для розв'язання проблеми із ТПВ розраховувати тільки на бюджетні кошти неможливо. Тому єдиний вихід ми бачимо в об'єднанні зусиль усіх державних структур і місцевої влади в створенні умов для залучення інвесторів у сферу поводження з відходами. Початок цьому вже покладено.

Є ідея створити оранжерею й опалювати її за рахунок відходів

На дзвіниці оселився «Серафим»

Один із подарованих зарубіжними благодійниками дзвонів, що «оселилися» в місті Дубно по-сусідству з католицьким храмом Яна Непомука, отримав ймення «Серафим». Так дубенська громада увічнила світлу пам'ять про мученика та праведника Серафима Кашубу, котрий свого часу проповідував у цьому місті Слово Боже.

Якось у Дубно я почув мелодійний перезвін храмових дзвонів.

— То подають свій голос не просто дзвони, а два Іоанни та Серафим, — пояснив місцевий письменник Микола Пшеничний.

Ідея назвати дзвони іменами папи Івана Павла Другого, католицького святого мученика Яна Непомука та переслідуваного радянською владою священика Серафима Кашуби прижилася в Дубно одразу. Адже в її основі — не тільки пошана величних у християнському світі особистостей, але й своєрідний оберіг для історії рідного краю. І безпосереднім утіленням цього оберегу став саме отець Кашуба.

Таким в історії залишився образ отця Серафима.

Із 1945-го по 1958 рік місцем його служіння був католицький храм у місті Рівному. Ця парафія вважалася єдиною діючою на території Луцької дієцезії, тому отець Серафим, як останній парафіяльний настоятель на Волині, доїжджав до вірян у Дубно, Острог, Сарни... Намагаючись зупинити духовний поступ отця Серафима, у 1958 році тогочасна атеїстична влада заборонила йому виконувати священицькі функції. Він не погодився з таким рішенням: ризикуючи свободою і навіть життям, відвідував віруючих, проповідував їм Євангеліє, уділяв святі таїнства. Переслідуваний владою, усіляко сплаплюжений у пресі, позбавлений права на постійне місце проживання, він став, по суті, мандрівним апостолом. Його шляхи пролягли аж до Казахстану та Сибіру. Та хоч би де бував священик, він завжди проповідував Слово Боже і давав духовні настанови людям. Його чекали також тюремні каземати, але, звільнившись з-під варти, священик знову продовжував свою життєву місію, поки в 1977 році саме під читання часослова не відійшов у вічність.

Дзвін «Серафим» на дзвіниці в місті Дубно.

«Він став усім для всіх» — саме так характеризують його життєвий та духовний подвиг викарбувані на надгробній плиті слова.

Віднині про його духовний подвиг нагадуватиме і дзвінкоголосий дзвін на дзвіниці. Саме на тій, біля якої тоді, щодо якого нині розпочато беатифікаційний процес, у повоєнний час збирав на молитву дубенський люд.

Євген ЦИМБАЛЮК,
краєзнавець.
Рівненська область.
Фото автора та з архіву.

Ветеран вимагає, щоб йому видали посвідчення часів СРСР

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

Інваліду Великої Вітчизняної війни Миколі Федоровичу Хрипунову наступного року виповниться 90. Попри такий поважний вік, ветеран ще хоче побувати в Москві на зустрічі з побратимами у раді ветеранів другої танкової армії. Однак уже кілька років колишній фронтовик виборює це право на безплатний проїзд у судах та інших різних інстанціях.

А річ у тім, що 12 березня 1993 року глави урядів держав—учасниць СНД підписали міжурядову угоду «Про взаємне визнання прав на пільговий проїзд для інвалідів та учасників Великої Вітчизняної війни, а також осіб, прирівняних до них». Вона надала право колишнім фронтовикам проїхати або безплатно, або з половиною оплати на території країн співдружності. Відповідно до статті 7 згаданої угоди підставою для придбання пільгового проїзного квитка є посвідчення та лист талонів на пільговий проїзд, видані відповідними органами колишнього Союзу РСР або урядами за формою, що діяла на 1 січня 1992 року, за місцем постійного проживання особи-пільговика.

Заковика в тому, що багато колишніх фронтовиків, у тому числі й наш читач, почали оформлювати інвалідність ще в середині 1990-х та продовжують і досі.

Микола Хрипунов був уперше поранений у 1944 році в боях під Мінськом, вдруге — 1 травня 1945 року в Берліні. Старі рани особливо далися взнаки в похилому віці.

Інвалід Великої Вітчизняної війни Микола Федорович Хрипунов готує позов до Європейського суду.

Микола Федорович отримав документи про І групу інвалідності аж у 2006 році. Йому та ветеранам з подібним діагнозом видали посвідчення національного зразка. А з ним, на жаль, поїхати до Москви чи Новосибірська туди й назад безплатно не можна. Цей документ чинний лише для пільг в Україні.

Ось тому ветеран, після надсилання великої кількості скарг до Міністерства праці та соціальної політики, почав з ним судитися. Дійшов навіть до Верховного Суду. Планує цього року подати до Європейського.

— У 2006 р. облвійськкомат видав мені тимчасове посвідчення за формою, дійсною на 1. 01.1992 року, і талони до нього на п'ять років, — зазначає ветеран. — Я їздив з ними щороку до Москви. А тоді Кабінет Міністрів у 2009 році це посвідчення скасував... Ось уже чотири роки домагаюся видачі мені та моїм побратимам посвідчення «Удостоверение инвалида войны I группы» за формою, що діяла на 1.01.1992 р.

Автор скарг отримує з усіх інстанцій практично одну стандартну відповідь: нині вони не мають повноважень на видачу бланків посвідчень старого зразка. Про це повідомила й мені одна із чиновниць:

— Хіба це правильно друкувати посвідчення від імені неіснуючої держави СРСР?

Зрештою, Микола Федорович має посвідчення «Участник Великой Отечественной войны» від 21.02.1981 р. Як я дізнався, воно дає право проїзду територією СНД з 50-відсотковою знижкою вартості проїзду один раз на рік (туди і назад). Зрозуміло, це вже щось. Однак колишній фронтовик вважає, що всі інваліди І групи повинні мати однакові права.

— Не для того ми кров проливали, щоб сьогодні з нас знущалися чиновники, — зазначає автор листа до газети.

Ветеран по-своєму має рацію: в Україні залишилося небагато інвалідів І групи, щоб обмежувати їх у пільгах та правах. Крім того, навряд чи 80 відсотків з них мають таке здоров'я, щоб перетинати кордони держав СНД. Уряд, вважаємо, має прислухатися до думки колишнього фронтовика і врегулювати згадану вище проблему справедливим чином. Не треба в Україні ділити інвалідів війни на «раніших» (до 1.01.1992 р.) і «пізніших».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.
Фото автора.

БУВАЛЬЩИНА

Як дід Володь у мотоцикл горілку заливав

Дід Володь Литвин із мого рідного села Матюші Білоцерківського району завжди передплачував тільки ті газети, де я працював. «Для громадського контролю посусідськи», — пояснював він свою прихильність спочатку до «Київської правди», згодом до «Радянської України», а затим до «Голосу України». І справді, варто було мені з'явитися у родинному гнізді, як увечері дід тут як тут. Під пахвою заялозена папка з вирізками моїх публікацій. За вухом незмінний олівець — атрибут столяра. А чому? А як? А звідкіля це випливає? А чому ж негідника не можна одразу так і назвати?

Іноді його зауваження були слушні. Більше того, працюючи над складними публікаціями, ставив себе на місце свого найактивнішого читача: чи зрозуміло написано, чи дохідливо...

Незважаючи на інвалідність, дід Володь був життєлюб, мав веселу вдачу, любив і цінив жарти. Ось одна історія, яку зрежисерував дід.

У першому листі з армії від дідового сина, новоспечений вояка аж в Угорщині згадав, що забув законсервувати свого мотоцикла. Тож просив батька провести регламентні роботи і залити у двигун півлітра мастила.

Спершу лист потрапив до рук діда Володя. І він вирішив перехитрити дружину. Почерк сина і його були дещо схожі, тож у рядку, де йшлося про півлітра мастила, дід дописав, щоб залили ще й півлітра горілки. Хіба ж баби розбираються в техніці?

Дописавши «і півлітра горілки терміново», дід Володь заклеїв конверта й поклав його на видному місці. А сам пішов на риболовлю.

Аж ось біжить до нього дружина: «Володь, Володь! Тут лист надійшов з армії, треба терміново залити у мотоцикл півлітра мастила і горілки! Ось тобі горілка, а мастило сам знайдеш у гаражі...»

Дід, вдруге прочитавши листа, геть знахабнів. «Але ж він просить, щоб я покликав на допомогу Петра Шевченка. А чоловіка треба потім пригостити». І на додаток до «технічних» півлітра він отримав стільки само «калимних» та закуску.

Удвох з Петром Шевченком під добру закуску «заливали» вони мотоцикл до перших півнів. Ось така історія.

Леонід БРОВЧЕНКО.
Колаж Євгена ХИЛЯ.

Науковий фаст–фуд: що почім

Ні для кого не є таємницею, що стати щасливим власником диплома, кандидатської чи докторської дисертацій, не кажучи вже про курсові роботи й наукові статті, нині може мало не кожен. До того ж із кожним роком цей бізнес-проект набирає обертів. Усе, що потрібно зробити майбутньому «вченому», — просто розщедритися. Розцінки дуже різні. Зазвичай вартість дисертації стартує від 5 тисяч гривень; роботи з медичного профілю дорожчі; технічний профіль і дорогий, і, кажуть, представлений нешироко. Це й зрозуміло, адже наукова робота в галузі фізики чи математики потребує чималих зусиль і часу. В Інтернеті пропонують навіть захист кандидатських дисертацій «під ключ»: пакет включає написання рукопису, автореферату, статей та їх публікацію, а також оформлення всіх документів та довідок і безпосередній захист. Тут уже вартість зростає в рази.

Якщо є попит, буде й пропозиція

«Голос України» вирішив дослідити тему. На запит «куплю диплом» в Інтернеті відгукнулися одразу кілька десятків сайтів. Деякі з них переконливо наголошували, що нинішня освіта не завжди відповідає своїм критеріям, а отже, краще мати липову "корочку", а знання здобувати на практиці. Ну що тут заперечиш? Утім, це не єдина причина, чому попит на «липу» з кожним роком зростає.

Проте, як зазначили вже в іншій конторі, телефон якої знайшла в оголошенні, розлкеєному неподалік від офісу редакції, нині дипломи замовляють не так часто. На відміну, приміром, від курсових чи дипломних робіт. А на перше місце тепер виходять кандидатські дисертації.

— Сьогодні спостерігається певна мода на цей науковий продукт, — каже мій співрозмовник Юрій, який побажав не називати свого прізвища. — Навіть не мода, а помітний якийсь соціальний психоз. Люди йдуть за інерцією туди, куди й інші.

Що спонукає? Одних приваблюють гроші. Адже, маючи диплом кандидата наук, його власник може претендувати на певні доплати. Так, державний чиновник, отримавши вчений ступінь, автоматично збільшує свій посадовий оклад: за кандидатську — на 5 відсотків, за докторську — на 10. Варто зазначити, що вчені, які безпосередньо працюють на науковій ниві, приміром, у системі НАНУ, мають 15 відсотків за кандидата наук і 25 — за доктора. І якщо в останньому разі все виправдано, то пояснити, як учений ступінь впливає на виконання службових обов'язків людьми, що працюють зовсім в іншій царині, досить складно.

Утім, як каже Юрій, гроші далеко не першорядна причина, бо здебільшого люди прагнуть престижу. У такий спосіб вони самостверджуються. Дуже вже хочеться, щоб на візитці був ще один не зайвий рядок. Є й інша категорія — комусь кандидатська потрібна для статусу або отримання певної посади. Хоча остання також одна із категорій престижу.

— А якщо є попит — обов'язково буде пропозиція, — резюмує мій візаві.

На моє запитання телефоном ще до однієї фірми: чи не боятися, що правоохоронці легко можуть їх вирахувати, мені відповіли, що завжди можна домовитися.

Отже, можна легко полічити, що із сотні тисяч людей із ступенями власне на науку працюють лише трохи більш як 20 тисяч. Чим займається ще ціла армія увінчаних ступенями, можна лише здогадуватися. Слід також зауважити, що переважна більшість науковців готуються державним коштом.

Одне слово, справу поставлено на потік. А ось які наслідки матиме держава від таких горе-кандидатів, схоже, мало кого хвилює. Бо якби справді хвилювало, то на державному рівні могли б уже давно розробити закон, який унеможливлював би проходження таких дисертацій. Для цього потрібно не так багато. Треба мати спеціальну комп'ютерну програму, яка називалася б щось на зразок «Антиплагіату» і могла б «виловлювати» липові роботи. У розвинених країнах навіть публікація в наукових журналах не пройшла б, не кажучи вже про дисертацію. Бо там якраз і користуються такими програмами. А ще, на думку експертів, має бути рада громадських експертиз, яка б, через програму зокрема, й виловлювала такі речі. Утім, саме ті, хто має стояти на варті, найбільше й грішать липовими дипломами. Тож коло замикається.

До того ж у вже чинних українських законах відсутнє покарання за незаконне здобуття вченого ступеня: і тим, хто продає дисертації, і тим, хто їх купує, покарання не загрожує. Найгірший варіант для покупця ступеня — відмова в затвердженні. Але в середньому із півсотні липових претендентів на кандидата чи доктора наук відсіюють лише одного, констатують експерти.

Корінь зла — в пониженому імунітеті до неправди

Тим часом **директор департаменту атестації кадрів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Віктор Бондаренко** на запитання «Голосу України», як зупинити вал фальшивих наукових праць, і сам поставив запитання: чому сьогодні люди позичають гроші, а потім не повертають? Тож чиновник ще раз підкреслив, що відповідь, найпевніше, лежить у площині моралі. Що ж стосується того, чи достатньо працює його орган на шляху до запобігання фальшивкам, Віктор Дмитрович зауважив, що лише торік було скасовано 17 робіт: із них 14 кандидатських та 3 докторські. До того ж наше законодавство виписано так, каже В. Бондаренко, що жодної кримінальної відповідальності люди не понесли. І в цьому теж є неабияка проблема. Адже за кордоном із фальшивками борються набагато кардинальнішими способами.

Член ВАК академік Анатолій Загородній вважає, що проблема липових корочок стосується не лише наукових ступенів. Усе це віддзеркалює досить природне бажання бути не гіршим, ніж шановані в суспільстві люди. Згадаймо хоча б Мартина Борулю, який намагався отримати підтвердження свого дворянського походження, хоча у практичному плані, крім додаткових витрат, це йому мало що давало. Інша річ, що суспільство має захищати себе від липових фахівців і науковців, як, утім, і від липових діячів будь якого іншого штибу. Бо вони дискредитують справжніх, вони приймають некваліфіковані рішення, гальмують поступ тощо.

Чому ж тоді суспільство не може сказати рішуче «ні» всім тим, хто хоче отримати незаслужене? Відповідь теж очевидна: суспільство не здатне це зробити через глибоку кризу суспільної моралі, так само, як із тієї ж причини воно не здатне подолати корупцію, хабарництво, зловживання службовим становищем.

— Думаю, що корінь зла саме в цьому, бо шлях до кандидатського, тим паче докторського диплома, дуже нелегкий, особливо якщо його долати чесно, каже А. Загородній. Потрібно знайти наукового керівника, вступити до аспірантури, здати кандидатські іспити, опублікувати наукові праці, написати дисертацію, пройти «чистилище» в себе на кафедрі чи на семінарі відділу, переконати експертів від спеціалізованої ради, опонентів, публічно захистити дисертацію на засіданні спеціалізованої ради, і, нарешті, робота має не викликати сумнівів у членів експертної ради (спеціальний орган при Департаменті атестації кадрів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту (МОНмолодьспорту) та атестаційної колегії того ж міністерства. Твердо переконаний, що якби кожна ланка атестаційного процесу працювала з належною вимогливістю, липових дипломів було б набагато менше. Там, де є наукові школи, в яких підтримується не лише науковий рівень, а й висока моральність, принципове ставлення до оцінок наукових результатів, фахівців з липовими дипломами немає. На жаль, така принциповість присутня далеко не завжди.

Учений також вважає, що лише адміністративними заходами проблему не розв'язати. Потрібно ще й підвищення ролі науковців в атестаційному процесі, а сам процес має бути більш прозорий. Наукова спільнота має створити атмосферу нетерпимості як до тих, хто хоче отримати ступінь незаслужено, так і до тих своїх колег, хто їм у цьому «допомагає».

ДОВІДКОВО

За даними Держстату, станом на 2011 рік Україна мала 14 895 докторів наук і 84 979 кандидатів. Із них на науковій ниві трудяться відповідно 4 417 докторів та 16 176 кандидатів наук. До того ж, як повідомили «Голосу України» в НАНУ, в системі академії на сьогодні налічується 2 564 доктори та 7 956 кандидатів наук.

Через плагіат — у відставку

Міністр освіти Німеччини Аннетте Шаван змушена була піти у відставку через те, що її кандидатська дисертація визнана вченою радою Дюссельдорфського університету плагіатом. Сталося це через 33 роки. Рада факультету ухвалила рішення про позбавлення Шаван ступеня кандидата філософських наук, оскільки в дисертації міністра знайдено дуже багато цитат без зазначення джерел, а також не вказано використані нею праці. За відкликання кандидатського ступеня проголосували 12 із 15 членів ради. Поки що Аннетте Шаван готується опротестувати рішення вчених мужів і наголошує, що помилок припустилася через неуважність. Хай там як, а розголос позбавив високопосадовця крісла і серйозно заплямував репутацію. У нас поки що таких прецедентів не було.

Вивіска змінилась, проблема залишилась

Так коментують у науковому середовищі ліквідацію Вищої атестаційної комісії. Тепер, як відомо, її функції виконує відповідне відомство при Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту. Якщо коротко, то нині отримати вчений ступінь «потрібним» людям ще простіше, адже рішення залежатиме не від ученої спільноти, а від міністерських чиновників, кажуть експерти.

Як зазначив у своєму коментарі «Голосу України» **експерт ВАК з 1996 року Валерій Бебик**, після ліквідації Вищої атестаційної комісії при Кабінеті Міністрів України (стара назва ВАК) процес захисту дисертацій був заблокований майже на рік і виникли великі черги здобувачів вчених ступенів у спеціалізованих вчених радах. Тим часом виші, які розраховували на прихід цих випускників на кафедри, теж мали певні проблеми, оскільки процеси ліцензування та акредитації ВНЗ з певних спеціальностей залежать від кількості викладачів, що мають відповідні вчені ступені.

Учений, щоправда, запевнив, що механізми перевірки на плагіат у МОНмолодьспорту існують. Практично більшість дисертацій пропускається через комп'ютерний тест перед тим, як потрапити на експертну раду Вищої атестаційної колегії цього міністерства (нова назва ВАК).

Після висновків експертних рад дисертації йдуть на затвердження колегії міністерства, яка й ухвалює рішення про видачу диплома доктора чи кандидата наук.

Утім, як каже експерт, перевірка на плагіат може здійснюватися не тільки з ініціативи апарату ВАК, але й унаслідок письмового звернення будь-кого з науковців, котрі з якихось причин упевнені, що якась робота має запозичення чужих текстів.

Отже, запобіжники є. Валерій Бебик також розповів, що на його пам'яті були випадки скасування рішень спеціалізованих вчених рад, які створюються на базі ВНЗ чи наукових установ. Після цього зазвичай така спецрада потрапляє до «чорного списку» і в неї виникають серйозні проблеми з перезатвердженням її роботи на новий трирічний термін.

— Проте, як на мене, каже пан Валерій, у цих наукових процедурах є дуже багато бюрократичних перепон. Наприклад, має місце вимога, щоб у складі спецрад було 2/3 штатних докторів наук. Це абсолютно нереально й непотрібно. Достатньо, щоб голова і вчений секретар спецради були штатними працівниками освітньої чи наукової установи. Хіба ж наявність або відсутність запису у трудовій книжці професора впливає на якість дисертації його аспіранта?

Аналогічно є вимога до ВАКівських наукових журналів, щоб у складі редколегії було не менш як 6 штатних докторів наук з відповідного наукового напряму. Усі чудово розуміють, що ці редколегії існують лише на папері. Річ у тім, що ця робота не оплачується, й реально до друку статті готують головний редактор, науковий та літературний редактори і коректор.

Загалом, каже Валерій Бебик, є дуже простий спосіб перевірки дисертацій, які були захищені людьми у владі чи бізнесі. Якщо після захисту такий «науковець» протягом кількох років не опублікував жодної статті в наукових журналах, можна з чистою совістю стверджувати, що він ту роботу не писав.

І ще. У спорті в людини, яка виграла Олімпіаду, а через кілька років була впіймана на допінгу, медаль забирають. Чому б і нам не забирати дипломи в липових докторів і кандидатів наук, які не доводять свою наукову кваліфікацію подальшими книжками, статтями чи патентами?

Марина КРИВДА.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Із 100 тисяч людей із ступенями власне на науку працюють лише трохи більш як 20 тисяч

Валентина СТРІЛЬКО: «Наше завдання — спонукати державних мужів до прийняття довгострокової програми національно–патріотичного виховання»

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Міжнародний благодійний імені Ярослава Мудрого Фонд сприяння розвитку української національної школи протягом 2013 року проводитиме в регіонах всеукраїнські науково-практичні конференції на тему «Українське національне виховання: реалії, тенденції, перспективи». Парламентська газета виступатиме головним інформаційним спонсором патріотичної акції. Про її мету, завдання, а також про те, як вона проходитиме, кореспондент «Голосу України» бесідує із президентом освітнього фонду кандидатом педагогічних наук Валентиною СТРІЛЬКО (на знімку).

— Валентино Василівно, проблемою національно-патріотичного виховання ви займаєтеся з 1980-х років, коли в Гнідинській школі (Бориспільський район) першими в Україні започаткували народознавство. Після цього до вас, директора-новатора, приїжджали по досвід тисячі колег і зарубіжних гостей. Вашою особою і методами формування національної свідомості в школярів тоді зацікавилися і відповідні органи.

— Ініційовані нашим Фондом за підтримки науковців, педагогів, громадських, релігійних організацій та представників Ради Європи всеукраїнські конференції, по суті, — продовження моєї та моїх однодумців багаторічної роботи з українського національно-патріотичного виховання.

— А що спонукало вас на черговий проект, 17-ту програму, в якій зголосилися взяти участь понад 100 небайдужих до проблеми національно-патріотичного виховання співвітчизників, установ, організацій, зарубіжних представників?

— Науково-експертна рада Фонду імені Ярослава Мудрого зробила порівняльний аналіз деяких аспектів освіти України та становища дітей і дійшла такого висновку: 87,7—91% молодих людей залежно від регіону не мають професійної освіти або втратили трудові навички, працюючи не за фахом. За останні 10 років кількість дітей-сиріт та безпритульних, включно з «дітьми вулиці», збільшилася всемеро, учетверо зросла кількість батьків, позбавлених батьківських прав.

У рейтингах міжнародних організацій Україна посідає: 1-ше місце в світі за рівнем дитячого алкоголізму; 1-ше місце в Європі — із захворювання на туберкульоз та СНІД; 5-те місце в світі серед країн із найбільшою кількістю емігрантів; ми 10-ті в світі за кількістю в'язнів на 100 тисяч населення — 334 (70—80 осіб у розвинених країнах).

Особливо непокоїть те, що майже 80 відсотків молоді не вважає Україну своєю державою.

Причиною цих та багатьох інших болючих проблем розвитку є, на нашу думку, відсутність державної програми патріотичного виховання та відповідної законодавчої бази.

Ці невтішні факти і спонукали нас нинішнього року в більшості областей грунтовно обговорити актуальну тему на регіональних науково-практичних конференціях.

— Валентино Василівно, яку мету ви поставили перед собою?

— Визначення, передусім, головних пріоритетів, напрямів у національно-патріотичному вихованні молоді. Ми хочемо обмінятися досвідом, науковими матеріалами й інформацією про відповідні ефективні технології; привернути увагу освітян, науковців, парламентаріїв, керівників державних органів, батьків до зазначеної проблеми; підготувати відповідні пропозиції до республіканських владних структур щодо оновлення нормативно-правового забезпечення реалізації програми патріотичного виховання, яку слід негайно приймати. Тези учасників конференції публікуватимуться у періодичній пресі, в наукових збірниках і в інших виданнях, що будуть надіслані в органи влади, бібліотеки тощо. Наше завдання — спонукати державних мужів до прийняття довгострокової програми виховання національно свідомих патріотів України.

— Де проходитимуть конференції?

— Перша відбудеться 26 лютого на базі Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів. Наступні — в регіонах протягом року. Слід зазначити, що конференції зголосилися провести столичні КНУ ім. Т. Шевченка, НПУ ім. Драгоманова, навчальні заклади Запоріжжя, Дніпропетровська, Закарпаття, Київщини, Рівненщини, Криму, Івано-Франківщини, Львівщини, духовенство Черкащини, Закарпаття, Київщини. Проблемою зацікавлені обговорити чимало громадських організацій, а також українська діаспора.

Я вдячна колегам за готовність підтримати акцію, за розуміння того, що саме національне виховання — це той бальзам, який треба прикладати до ран духовності нашого народу...

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Привітання

До учасників та організаторів всеукраїнських науково-практичних конференцій звернувся Голова Верховної Ради України Володимир РИБАК.

У своєму привітанні він, зокрема, підкреслив, що Україна сьогодні «вкрай потребує високоосвіченого, високоморального, патріотично налаштованого молодого покоління, яке насамперед може виховати педагог. Саме тому проведення... конференцій з проблем виховання патріотизму впродовж 2013 року... є надзвичайно актуальною і важливою подією у становленні небайдужого до долі своєї країни громадянина — патріота...»

Глава парламенту побажав учасникам і організаторам всеукраїнської акції «миру, міцного здоров'я, щастя, вагомих і щедрих здобутків на ниві виховання молодого покоління, яке працюватиме на благо українського народу, в ім'я процвітання нашої Вітчизни».

ДОВІДКОВО

Міжнародний освітній Фонд імені Ярослава Мудрого зареєстровано 1994 року, він має постійний штат працівників та офіс у Києві. За час існування успішно реалізував 16 програм, у тому числі міжнародних.

А ЯК У НИХ?

У Російській Федерації діє державна програма «Патріотичне виховання громадян РФ на 2011—2015 роки», на реалізацію якої передбачено 26 млн. доларів. Програма започаткована ще 2001 року, за її виконання відповідають 16 міністерств і відомств, регіональні органи влади. В сусідів також успішно реалізується постанова уряду «Про військово-патріотичні молодіжні та дитячі об'єднання». З метою зміцнення духовно-моральних основ російського суспільства президент РФ створив у складі своєї адміністрації управління із суспільних проектів, яке, зокрема, контролює виконання програми патріотичного виховання...

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...в Одесі почали готувати астробіологів

Студенти біологічного факультету Одеського національного університету імені Мечникова отримали можливість 2013 року пройти унікальний для ВНЗ України спецкурс із астробіології.

Про це повідомляє пресслужба університету. Майбутнім магістрам розповідатимуть про можливість життя на інших планетах і вплив космосу на жителів Землі.

«Мета курсу — допомогти студентам розширити свою наукову працю, застосовуючи методи астробіології, — повідомив керівник курсу, доцент кафедри астрономії Михайло Рябов. — Усі наукові праці студентів, так чи інакше, стосуються зовнішніх умов, у яких формуються будь-які біологічні системи: вплив Сонця, Місяця, космічної радіації...»

За словами М. Рябова, із січня 2013 року спецкурс, окрім класичних біологів, мають прослухати й студенти-мікробіологи. Учений упевнений: у майбутньому інтеграція астрономічних дисциплін у програму студентів інших спеціальностей — хіміків, істориків, філологів, журналістів — принесе свої плоди. Наприклад, якщо співробітники ЗМІ опанують ази астрономії, то не стануть поширювати різні «космічні жахи».

Спецкурс читатимуть протягом одного семестру. Він передбачає лекції у новій мультимедійній аудиторії біологічного факультету та роботу в обсерваторії університету з телескопом, вивчення зоряного неба. Потім студенти мають скласти залік і написати творчу роботу.

Астробіологія — наукова дисципліна, присвячена пошуку життя за межами Землі й вивченню можливостей його існування в умовах, що відрізняються від земних. Учені-астробіологи досліджують форми життя в екстремальних умовах, поводження біологічних об'єктів у комічних польотах, особливості функціонування людського організму в космосі, займаються пошуком планетних систем в інших зірок, проблемами походження життя на Землі, пошуком позаземного розуму.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото В'ячеслава ТЕНЯКОВА.

Директор — відмінник, учні й школа — теж

ОСВІТА

Спочатку в того, хто хоч би раз побував у Підлісненському навчально-виховному комплексі «Загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів — дошкільний навчальний заклад», з'являється ностальгія за дитинством, змішана з легеньким сумом і слабенькою білою заздрістю. Настільки дбайливо, відповідально й по-батьківському продумані тут усі маленькі й великі питання діяльності закладу. Причому, продумані так, щоб найбільше часу своєї найкращої частини життя діти проживали тут з максимальною користю в якнайкомфортніших умовах. І тоді вони теж — відмінники. І встигають брати участь у безлічі позакласних і позашкільних заходів, і перемагати в різних олімпіадах, і успішно здавати ЗНО. І просто бути щасливими.

Зрозуміло, що все це було б неможливим без старань і підтримки всього шкільного колективу на чолі з директором школи, відмінником освіти України Наталією Чабан. Зусиллями директора, школи, педагогічного та учнівського колективів і батьків, з допомогою сільського голови, районної виконавчої та представницької влади заклад став для дітей другою домівкою.

Уроки тут проходять на найвищому фаховому й методичному рівнях, а свій вільний час учні проводять на заняттях у спортивних та мистецьких гуртках, учнівському лісництві, шкільній теплиці та численних музеях.

Усе це стало можливим також завдяки й тому, що підліснянські освітяни отримали гранти за перемогу в громадських проектах «Через змістовне довкілля до змістовного майбутнього» та «Світ дитинства без насилля». А також проекту громади «Енергозберігаючі заходи в школі с. Підлісне», профінансованого спільно Європейським Союзом, Програмою розвитку ООН в Україні, обласною, районною та сільською радами, обласною та районною державними адміністраціями, ТОВ «Українахліб», фермерськими господарствами В. Довженка та В. Гусака та громадської організації «Підлісненське самоврядування — крок в майбутнє!».

Петро МЕЛЬНИК.

Підлісне.
Олександрівський район.
Кіровоградська область.

Фото автора.

Знайомство гостей з роботою Підлісненського шкільного лісництва завжди викликає захоплення та здивування.

Оформити закордонний паспорт коштує в три рази дешевше, ніж вимагають чиновники

Мешканець Запоріжжя Руслан Ж. у суді довів, що державі, яке платимо за оформлення паспорта для виїзду за кордон, містить у собі всі необхідні платежі, пов'язані з виготовленням і заповненням цього документа.

А історія така. Руслан Ж. намагався одержати закордонний паспорт. Для його оформлення він подав необхідні документи й оплатив держмито в розмірі 170 гривень. При поданні документів в одному з паспортних столів м. Запоріжжя від нього вимагали також оплатити 87,15 грн. за послуги Державної міграційної служби з оформлення і видачі паспорта та 120 грн. — за бланк паспорта. Оплатити ці послуги Руслан відмовився, пославшись на те, що згідно із Законом України «Про порядок виїзду з України й в'їзду в Україну громадян України» і Правилами оформлення і видачі паспорта громадянина України для виїзду за кордон і проїзного документа дитини, їх тимчасової затримки і вилучення (затверджені постановою Кабінету Міністрів України № 231 від 31 березня 1995 року) такі платежі не передбачені.

Слід зазначити, що платежі за різні послуги при оформленні закордонного паспорта доходять до 600 гривень.

Не погодившись із відмовою видати паспорт, Руслан оскаржив це рішення у суді. Суд першої інстанції не задовольнив його позов, натомість суд апеляційної інстанції визнав порушення прав запоріжця і зобов'язав чиновників оформити паспорт за 170 гривень держмита, без будь-яких інших платежів (з постановою Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду за цією справою можна ознайомитися на сайті **golos. com. ua** — розміщене поруч із цією статтею).

Прецедент створено, але в нас у країні судове рішення не є джерелом права, а тому застосовуватимуть його тільки щодо конкретної особи. Для того щоб захистити себе від незаконних поборів з боку чиновників, потрібно бути готовим іти до суду. А ви готові?

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Держава очима дітей

Якою хочуть бачити країну наші діти? Як подолати труднощі, що є в державі? Як виховати у собі риси лідера, навчитися захищати себе? Такі питання були у центрі уваги учасників VI Всеукраїнського дитячого форуму з міжнародною участю «Формула успіху правової держави очима дітей», який відкрився у Тернополі.

В дискусії беруть участь старшокласники з 16 регіонів України, які представляють проекти розбудови демократичної правової держави. Своїми напрацюваннями поділяться також гості з РФ (з Ростова-на-Дону) та Канади. На форумі присутні представники Міністерства науки та освіти України, Міжнародного фонду захисту прав дитини, ЮНЕСКО, місцевої влади. Організовує його вже вшосте голова обласної громадської організації «Голос дитини», директор школи №2 м. Тернополя Інна Іванюк за підтримки Міносвіти, Тернопільської міської ради, головного управління юстиції Тернопільської області.

— У нашій школі діти знайомляться з питаннями прав людини, правової етики вже у першому класі, — розповідає Інна Володимирівна. — Використовуємо для цього додаткові години, гурткову роботу, факультативи. З кожним роком програма ускладнюється. До дев'ятого класу, коли офіційно починає вивчатися предмет «правознавство», діти підходять підготовленими і багато чого знають. У нас по-справжньому діє шкільне самоврядування з усіма структурами, які є у державі, заохочуємо дітей, щоб вони вміли себе захищати, але з повагою ставилися до прав оточуючих.

Протягом року старшокласники захоплено працюють над проектами, які потім виносять на правовий форум. Ми зуміли «заразити» цим багато шкіл України, де також готують такі проекти.

Організатори пообіцяли надіслати напрацювання дитячого форуму Президенту України, Верховній Раді і Кабінету Міністрів.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.
Фото автора.

Дев'ятикласник врятував сусідку від пожежі

Дев'ятикласник полтавської ЗОШ №7 Євген Шуба (на знімку), ризикуючи власним життям, врятував 61-річну жінку. Цими днями героя вшановували в обласному управлінні ДСНС. Його привітали заступник голови облдержадміністрації Борис Галушко та начальник УДСНС Роман Кириленко.

Нині врятована 61-річна Алла Григорівна мешкає разом з хлопцем та його мамою. Її будинок сильно постраждав.

... Того вечора Євген був вдома і раптом відчув, що пахне димом. Оглянув передусім власне помешкання, потім вискочив на вулицю і побачив: зайнявся сусідній будинок. Там жила самотня жінка, яка страждала на захворювання ніг. Хлопець одразу побіг до хати і почав стукати у двері. Вони були зачинені, тож довелося вибити шибку.

На крики юнака ніхто не відповідав. Євген знову повернувся до дверей і лише тепер почув тихий стогін жінки. Він вибив двері і витяг жінку на вулицю. В цей час на галас збіглися сусіди, які й викликали рятувальників та «швидку». А хлопець тим часом уже бігав з відрами води, намагаючись самотужки загасити вогонь. До справи підключилися сусіди, а тут примчали й пожежні, які почали боротьбу з полум'ям. Медики ж забрали сусідку з опіками та Євгена з пораненою рукою до лікарні, де й надали обом кваліфіковану допомогу.

Євген — людина напрочуд скромна, тому свій по-справжньому геройський вчинок не «афішував» навіть серед однокласників. Лише класний керівник, побачивши поранені руки хлопця, спонукала його все розповісти...

Хлопець зізнається, що з раннього дитинства мріяв стати рятувальником, а після цього випадку його бажання лише зміцнилося. Вручивши хлопцеві диплом та цінний подарунок, керівники пообіцяли допомогти здійснити його мрію.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтава.
Фото Володимира ОНІЩЕНКА.

На виставці марок представили унікальний конверт

У Вінниці на обласній філателістичній виставці відбулося урочисте погашення спеціальним штемпелем маркованого конверта, який буде дійсний лише один день.

— Це конверт-символ, який нагадуватиме про сьогоднішню знакову подію, — каже директор Вінницької дирекції «Укрпошти» Наталія Костюк.

Обласна філателістична виставка у місті над Бугом організована вперше за роки незалежності держави. «Останній раз філателісти краю представляли свої експонати у Вінниці ще 25 років тому, — зазначає голова товариства колекціонерів міста Олександр Поляковський. — Не дивно, що виставка викликала інтерес не лише у філателістів нашого регіону. В ній беруть участь також колекціонери з Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської та Чернівецької областей.

Представлені експонати рідкісні й унікальні, стверджує співрозмовник. Розмістили їх в обласному краєзнавчому музеї, де виставка триватиме до 5 березня нинішнього року.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

На справу рук дорослих...

...очима дітей вирішили подивитися в адміністрації Національного заповідника «Херсонес Таврійський». І оголосили конкурс телевізійних проектів «З любов'ю про Херсонес», брати участь у якому можуть школярі — учні середніх і старших класів. Генеральний директор заповідника Леонід Жунько так пояснив надзавдання конкурсу: «Дуже хочеться подивитися на музей очима дітей і побачити те, що вислизає від погляду дорослої людини. Певен, це допоможе нам не тільки в плануванні культурно-масових заходів, а й у формуванні нових експозицій. Об'єктив відеокамери в нашому випадку — сполучна ланка між дорослими знавцями і юними шанувальниками вітчизняної історії». І пообіцяв всебічно сприяти творчому пошуку юних творців: «Для учасників конкурсу ми відкриємо не тільки діючі експозиції, а й фонди, реставраційну майстерню, науковий архів, покажемо «кухню» археологічних розкопок».

У спеціально розробленому положенні про конкурс переможцям творчого змагання обіцяні постійні пропуски на територію заповідника й абонементи на вистави в Античному театрі.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

На Чернігівщині вже оштрафовано 822 курці

В Україні із 1133 закладів, перевірених на наявність порушень норм закону, що обмежує куріння в кафе, барах, ресторанах, у 76 і далі не забороняли використовувати цигарки. Про це повідомив 21 лютого на прес-конференції у Чернігові представник коаліції громадських організацій та ініціатив «За вільну від тютюнового диму Україну» Сергій Гончар. Водночас у місті на Десні проведений моніторинг 70 закладів ресторанного господарства показав, що тут перевіряючі не зафіксували згаданих порушень. Проте, за повідомленням правоохоронців Бориса Коновченка, Наталії Човпило, з початку року на Придесенні складено 822 адміністративні протоколи на курців у недозволених місцях, 308 — у Чернігові. Учасники прес-конференції відзначили, що вступ у дію з 16 грудня 2012 року Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення окремих положень про обмеження місць куріння тютюнових виробів» загалом позитивно впливає і впливатиме у подальшому на зменшення поширення потягу до куріння у підлітків, юні, щороку продовжить життя кільканадцяти тисяч людей.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.
Фото автора.

Щоб захистити себе від незаконних поборів потрібно бути готовим іти до суду. А ви готові?

Солдати любили командира. А він полюбляв порядок

ЗІ СТАРИХ АЛЬБОМІВ

Ці унікальні фотознімки приніс до корпункту полтавець Володимир Самійленко. Він знайшов їх в архіві свого діда Павла Івановича, на жаль, давно покійного. Він на війні був артилеристом. Знімки справді унікальні: радянські солдати — в німецьких касках!

Чому і як це сталося? Хто ці воїни? Довелося провести неабияку пошукову роботу, щоб з'ясувати. Так-от, на знімках — бійці 144-го гвардійського стрілецького полку 49-ї гвардійської стрілецької дивізії. За спогадами ветерана цієї дивізії В. Войцеховича, в перші дні після Перемоги командування полку, що стояв тоді в районі Лінца, вирішило провести стройовий огляд. За формою одягу всі мали бути в касках, однак у багатьох солдатів і навіть офіцерів їх не було: за свідченням самих артилеристів, на фронті вони їх майже не використовували, тому про втрату не дуже шкодували. А тут — огляд!..

І командир полку Андрій Лубенченко дозволив використовувати німецькі каски, яких залишилося на полях боїв вдосталь. Їх почистили, пофарбували, нанесли зірки. Оскільки полк стояв у досить безлюдному місці, то солдатів у такому вигляді ніхто сторонній не бачив. Після цього німецькі каски в полку більше ніде й ніколи не використовували. А від вищестоящого начальства командування полку одержало-таки прочухана.

Гвардії полковник Андрій Григорович Лубенченко, судячи з розповідей про нього, був цікавою людиною. Можна сказати більше — оригіналом. Він тонко відчував стан своїх бійців і навіть у фронтових умовах використовував методи, як сказали б тепер, психологічного розвантаження. Коли обстановка дозволяла, Лубенченко знімав, бувало, цілий взвод чи роту з передової і виводив у тил, даючи можливість кілька днів, а інколи й тиждень відпочити. Робилося це урочисто, влаштовували навіть так званий святковий обід для «відпочиваючих». Солдати любили свого командира. А він полюбляв скрізь і в усьому порядок і дисципліну, щоб солдати завжди були підтягнуті, мали бойовий вигляд. Випадок з німецькими касками, схоже, теж з цієї «опери»: якщо належить у касках — значить, у касках! Нема наших — бери їхні... Чітка дисципліна і організованість робили свою справу: в полку Лубенченка завжди були найменші в дивізії втрати!

Стройовий огляд 144-го стрілецького полку.

Андрій Лубенченко народився 1901 року в Ровеньках Луганської області. За деякими даними, у 1937 році був репресований. На фронті — з перших днів війни. Пройшов шлях від командира взводу до командира полку: 144-м гвардійським командував з вересня 1943 року по липень 1946-го. Нагороджений орденами Великої Вітчизняної війни II ступеня, Червоної Зірки, двома орденами Червоного Прапора...

На знімку, який нам удалося розшукати, А. Лубенченко разом з бойовими побратимами — заступником командира полку Г. Баландою та заступником з господарської частини Г. Шантилом. На жаль, більше про них нічого не відомо. Ймовірно, вони теж з України чи навіть земляки Лубенченка. Тож, можливо, нам допоможуть у цьому читачі.

Командир полку А. Лубенченко (в центрі) зі своїми заступниками.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Фото з архіву Володимира САМІЙЛЕНКА.

Утікав у солом'яних личаках...

ЕКСПОНАТИ МИНУЛОГО

Як урятуватися від сильного морозу? З цією проблемою зіткнувся німецький окупант під час Другої світової війни. Чого тільки не придумували вояки, щоб не задубіти на чужій землі: зігрівалися шнапсом, кожухами, валянками. А ще — солом'яними личаками. І не тільки під час відомої облоги Сталінграда, як зафіксовано на низці воєнних знімків.

Принаймні один із німецьких офіцерів, шлях якого проліг через місто Дубно, був доволі завбачливий щодо «руської погоди». Добряче проморозившись узимку 1942 року, він постійно мав у своєму похідному багажі солом'яні личаки. Доволі об'ємні, але добротні. Одягав їх німецький офіцер аж до 1944 року, коли квартирував у Дубно. Ірена Шмігельська, хазяйка цієї квартири, інколи навіть дозволяла собі насміхатися з німця: мовляв, він у такому взутті — кумедний, тим паче, що тутешня зима — не сибірська. Утім, вояка знав своє: тільки-но морозець суворішає — личаки вже на його чоботях.

Хтозна, можливо, німець користувався б ними й у повоєнний час, якби не раптовий напад радянської піхоти, через що він змушений був стрімголов утікати. Тут уже було не до личаків — головне: урятуватися, вижити!

Коли поблизу оселі І. Шмігельської стали на постій радянські танкісти, вона їм запропонувала оте залишене солом'яне взуття. У відповідь почула жарт: «Якщо взуємо ці лапті, то німчака в них точно не доженемо. Краще віддайте дітям у школу, нехай знають правду, хто в чому воював».

Тепер із личаками вийшло саме так, як і пророкували танкісти. Щоправда, потрапило це взуття не до школи, а до музею. Майже через 70 років після описаних воєнних подій воно стало одним з експонатів виставки, присвяченої Другій світовій війні, яку нещодавно відкрито в палаці Любомирських Державного історико-культурного заповідника міста Дубно. Як зазначає музейний доглядач заповідника Юлія Мацюк, під час екскурсій теперішній люд, споглядаючи солом'яні личаки, часто не може відразу збагнути, що це — взуття «від морозу».

Музейний доглядач Державного історико-культурного заповідника міста Дубно Юлія Мацюк із незвичним експонатом — солом'яними личаками, яким уже понад 70 років.

Ось так у війну німці боролися з морозами — за допомогою личаків.

Євген ЦИМБАЛЮК,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото Євгена ЦИМБАЛЮКА та воєнних років.

НОВА КНИГА

Те, що можна читати без брому

На любові до Батьківщини, а не на ненависті до ворогів вибудована книжка «Кров — свята» Володимира Шовкошитного, яку презентовано у прес-центрі «Закарпаття». Роман, зокрема, розповідає про формування та діяльність УПА.

«Кров — свята» написана на основі унікальних архівних документів та розповідей очевидців. Як зазначив редактор видання — письменник Станіслав Бондаренко: «Найперше роман цікавий та унікальний тим, що розповідає про хлопців, які знайшли своє місце у важкий час. Коли один сатрап воює з іншим, але обидва прийшли на твою землю, яке місце в цій війні тобі займати? Як виживати? Як це узгодити зі своєю совістю? Володимир Шовкошитний не просто добре вивчив документи, архіви КДБ та абверу, а й так проник у ту ситуацію, що ніби сам став одним із тих хлопців. І ти сам, читачу, встаєш посеред лісу, береш чи не береш у руки зброю і ніби ізсередини дивишся на цих, здавалося б, простих, але таких дивовижних людей».

Станіслав Бондаренко сказав, що переоцінити книжку важко, і потреба в ній була давно. Бо й понині є багато

упереджень щодо УПА. Мало хто знає, що в перші місяці УПА майже наполовину складалася з неетнічних українців: близько сорока відсотків були росіяни, євреї, білоруси, азербайджанці, узбеки, грузини. Найкращою оцінкою книжки є те, що після презентації в США нащадки учасників повстанських формувань Боровця, Бандери чи Мельника однаково дякували авторові за роман.

У творі Володимир Шовкошитний **(на знімку)** робить спробу «відсторонено» розібратися у причинах і особливостях конфліктів усередині повстанського руху. «Я сам родом із Київщини, тому маю досить відсторонений погляд на ці події. Так, я націоналіст, але не бандерівець, мельниківець чи бульбівець, я — українець. Для мене було важливо зрозуміти взаємовідносини в повстанському середовищі», — каже автор.

Для написання другої книжки дилогії авторові довелося понад 10 років збирати необхідні матеріали: «Тут є свідчення, які більше ніде не зустріти — наприклад, розповіді людей, які вижили із 4800 розстріляних у луцькій тюрмі... Колись Винниченко казав, що нашу історію не можна читати без брому. Я переконаний, що історію пишуть переможці. І хочу, щоб свою історію ми писали самі, історію, яку можна і треба читати з гордістю і без брому. Адже ми — перша нація, яка підняла зброю проти фашизму: тут, у вас, на Закарпатті, у 1939 році українці почали воювати проти фашизму, і це треба знати».

Справді, книжка спонукає до глибоких роздумів насамперед про місце і роль українців у Другій світовій війні та у сучасному світі...

Тетяна КАШУБА,
Василь НИТКА.
Ужгород.
Фото прес-центру «Закарпаття».

Уточнення

У номері «Голосу України» від 25 січня ц. р. в статті Ельвіри Загурської «Сльози змішуються з попелом», вміщеній на 14-й сторінці під рубрикою «Історія», неправильно підписано ілюстрацію до тексту. На знімку не митрополит Василь Липківський, а єпископ УАПЦ Максим Задвірняк.

У полку Лубенченка завжди були найменші в дивізії втрати!

Сьогодні Київський музично-драматичний театр «Романс» святкує своє 20-ліття

28 лютого в столичному Центральному державному архіві-музеї літератури і мистецтва відбудеться презентація «Щоденників» Олександра ДОВЖЕНКА, що побачили світ у видавництві «Фоліо»

Семен, друг Тараса

Минуло 200 років від дня народження видатного українського композитора, оперного співака Семена Гулака-Артемовського.

Автор першої української опери «Запорожець за Дунаєм» Семен Степанович Гулак-Артемовський народився 1813 року в Городищі, в мальовничому куточку — між горами Кучугурами і річкою Вільшанкою.

Рід Гулаків походив від козацького генерального обозного Івана Гулака, що служив у гетьмана Петра Дорошенка. Патрикій Гулак оселився в містечку Городище наприкінці XVII століття. Володів невеличким хутором Гулаківщина (36 десятин). Хутір успадкував його син Петро, священик церкви Покрови Божої Матері. У нього було троє синів: Василь, Степан і Петро. Двоє прийняли духовний сан. А молодший — Петро Петрович — педагог, поет-байкар, ректор Харківського університету. Між іншим, у сім'ї Гулаків-Артемовських змалку жив Євдоким Шевченко — двоюрідний брат Кобзаря.

Семен Гулак-Артемовський навчався в Київському духовному повітовому училищі та семінарії. Співав у хорі Софійського собору, а пізніше, коли сформувався прекрасний баритон, перейшов у хор Михайлівського Золотоверхого монастиря. У 1838 році до Києва приїхав російський композитор Михайло Глинка. Він відбирав талановитих юнаків для придворної капели і був вражений чудовим голосом Гулака-Артемовського. Глинка зайнявся його музичною освітою. Дав кілька концертів, щоб зібрати кошти на навчання талановитого хлопця. Той потрапив до Парижа, потім на стажування до Італії. Там прожив п'ять років, виступав у Флорентійській опері.

Повернувшись до Петербурга, влаштувався до Маріїнського театру. Як соліст імператорської опери 22 роки виступав на сцені. Михайло Глинка довірив своєму учневі партію в опері «Руслан і Людмила». Тарас Шевченко писав друзям: «Тепер через день дають «Руслана і Людмилу». І відзначав Артемовського в ролі Руслана.

А потім він створив першу українську оперу, в якій головними героями стали запорожці. Сам написав лібрето та музику до «Запорожця за Дунаєм».

Прем'єра відбулася 14 квітня 1863 року в Маріїнському театрі Петербурга. Наступного — у Великому театрі в Москві. Партію Карася співав сам композитор. В Україні постановку опери не дозволяли майже 20 років (тут її вперше поставив у 1884-му Марко Кропивницький).

Особлива сторінка його життя — дружба з ровесником і земляком Тарасом Шевченком. Познайомилися вони 1838 року в Петербурзі й відтоді не поривали побратимських взаємин. Є припущення, що у вересні 1843-го поет гостював у Городищі в матері Гулака-Артемовського. Свою пісню «Стоїть явір над водою» Семен Степанович присвятив Тарасові Шевченку.

Його таланти

Гулак-Артемовський був обдарованим композитором, співаком, драматургом, а ще мав талант художника. Займався мініатюрним живописом на слоновій кістці. А в 1854 році Академія наук видала «Статистико-географічну таблицю міст Російської імперії», складену ним. Тоді в Петербурзі не було водогону, воду розвозили у діжках. Наш земляк розробив і подав на розгляд уряду ідею міського водопостачання. Проект, простий і дешевий, отримав схвальні відгуки. Але залишився на папері.

Співак покинув сцену на 51-му році життя через професійне захворювання. Почав втрачати голос. Переїхав до Москви — на батьківщину дружини. Захопився нетрадиційною медициною — став народним цілителем.

Помер 5 квітня 1873 року. Довго його могила на Ваганьківському цвинтарі була занедбана. Лише у 1952-му старанням артистів Московського музичного театру імені Станіславського та Немировича-Данченка на ній встановили пам'ятник.

Родинне дерево

Величезну роботу зі збереження пам'яті Семена Гулака-Артемовського здійснює його праправнучка Ольга Шляхова, що мешкає в Городищі. Навіть у свої 85 років не припиняє дослідницької діяльності. Відкритий три роки тому музей композитора — теж заслуга Ольги Олексіївни, вона не раз зверталася з клопотаннями до різних інстанцій.

— У Городищі колись був музей Гулака-Артемовського, створений його нащадком, нині покійним краєзнавцем Георгієм Ковалем, — розповідає Ольга Шляхова. — Музей відкрили 4 вересня 1966 року в кінотеатрі «Жовтень». Там зберігалося майже 10 тисяч експонатів! Багато унікальних, антикварних. Їх надіслали з Харкова, Києва, Москви, Варшави, Парижа, Нью-Йорка, Торонто... Але в дев'яностих роках музей перестав існувати. Безцінні експонати десь віддали на зберігання або просто розгубили, розікрали. Бронзове погруддя композитора (119 кг), яке виготовили за 28 тисяч карбованців, вандали вкрали і здали на металобрухт. Добре, що власник заготпункту віддав пам'ятник до міліції. Я рада, що тепер музей відновлено, потихеньку поповнюється експонатами. Його облаштували в колишньому приміщенні райсуду. Будівлю на 10 років узяли в оренду в судової адміністрації. Серед експонатів — родинне дерево Гулаків-Артемовських, яке я впорядковувала кілька років. Прослідковуємо родовід від XVII століття. Тут близько 230 імен! У Семена Степановича було дві дочки, що померли дітьми. Рід продовжувався по лінії його братів. Приємно, що з 2002-го є районна премія імені Гулака-Артемовського. Цього року міський загальноосвітній школі № 1 присвоєно ім'я видатного земляка.

Скульптор Галина Кальченко біля пам'ятника. 1971 рік.

Окраса Городища — пам'ятник Семену Гулаку-Артемовському. Урочисто відкрили його на центральній вулиці Миру в 1971 році. Ініціатором був краєзнавець Георгій Коваль. Він вибив дозвіл на спорудження монумента в міністерствах та партійних кабінетах. А на відкриття пам'ятника самого дослідника навіть не запросили.

Висота скульптурної композиції — 7,5 метра. Внизу на постаменті — Одарка та Карась — безсмертні герої «Запорожця за Дунаєм». Верхню частину пам'ятника вінчає погруддя митця. Авторка — видатна українська скульпторка Галина Кальченко. Щороку, навесні, під час проведення в Городищі обласного фольклорно-етнографічного фестивалю «Садок вишневий коло хати», до підніжжя монумента лягають живі квіти. Усіх гостей Городища неодмінно ведуть познайомитися з «батьком першої української опери». Городищани дуже пишаються, що вони — його земляки.

Володимир ЧОС.

Черкаська область.

Підготувала Лідія ТИТАРЕНКО.

Фото з архіву Володимира ЧОСА.

Гобеленова палітра

Кращі зразки сучасного текстилю хмельниччани бачать нечасто, адже професійних художників, які займаються гобеленами, не так і багато. Івано-франківець Богдан Губаль подарував таку нагоду — показав свої роботи в Хмельницькому обласному художньому музеї. Раніше він уже знайомив подолян зі своїм мистецтвом. Це було півтора десятиліття тому, тож устигло вирости ціле покоління, яке чи не вперше змогло побачити справжній гобелен. Та й сам художник істотно поповнив свій доробок, майже тридцять робіт на виставці — праця останнього десятиліття.

У нього до півтисячі витканих власноруч гобеленів. Автор каже, що ескізів майбутніх робіт у нього значно більше, просто не все вдається охопити, бо ткацтво — досить клопітне заняття. Народні традиції цього мистецтва знайомі йому змалку, проте сам за верстат сів, коли працював над проектом інтер'єру для одного з театрів. Одним із основних елементів декору в ньому був тканий гобелен. Оскільки об'єкт потрібно було здати якнайскоріше, а майстрів, які змогли б утілити ескіз у життя, швидко не знайшлось, довелося зробити все самому. Відтоді вже тридцять п'ять літ це мистецтво для художника найулюбленіше. Усе, що зробив, устиг показати на тридцяти персональних та ста тридцяти міжнародних і всеукраїнських виставках.

Одним із найуспішніших проектів вважає участь у створенні альбому, що представив кращі роботи майстрів українського декоративного мистецтва кінця минулого століття. Разом із альбомом Богдан Губаль презентував і свої роботи у Парижі на виставці, що проходила під егідою ЮНЕСКО. Чим найбільше вражають гобелени художника? Однозначно не скажеш. Основне, мабуть, — це пошук різноманіття — у кольорі, формі, стилі.

— Одне — зробити ескіз, інше — втілити його, — розповідає художник. — Дуже часто не ти ведеш нитку, а вона змушує йти за собою.

Навіть підбір кольору у ткацтві — непроста річ. Губаль сам фарбує нитки, намагаючись брати переважно природні барвники. Щоб створити особливу глибину кольору, ніколи не змішує фарби, а наносить кілька кольорів на одну й ту саму нитку.

А для того, щоб досягти ламаних ліній на малюнку, та ще й так званих розірваних форм самого гобелена, довелось забути про традиційний бабусин ткацький верстат. На жаль, його можливості обмежені й не дозволяють втілити авторські задуми. Потрібна досконаліша техніка. Хоч і вона не змінює традиційну техніку ткацтва, що потребує чималого терпіння та уваги.

Зосередження вимагають авторські гобелени і від глядача. В них практично немає традиційних геометричних рисунків. Навпаки, чітко видно любов до абстракції, коли разом із нитками переплітаються лінії, сюжети, кольори та образи. Саме завдяки цьому Богданові Губалю вдалось перетворити традиційний гобелен на сучасний артоб'єкт і зацікавити вибагливого глядача.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

На знімку: на відкритті виставки гобеленів у Хмельницькому обласному художньому музеї Богдан Губаль представив і свій підручник «Композиція в дизайні». **Фото автора.**

Батько-отаман американського флоту

Посольство США в Україні допомагатиме херсонцям у створенні музею пам'яті «батька американського флоту», чия доля тісно переплелася з містом на Дніпрі. Мало кому відомо, що капітан шлюпів «Рейнджер» та «Провіденс» Джон Пол Джонс (1747—1792), славний своїми рейдами під час війни за незалежність США, відстоював Херсон у російсько-турецьку війну. Прийнятий Катериною II на російську службу в чині контр-адмірала, він очолив ескадру і 1788-го спільно з Чорноморським козацьким флотом завдав поразки турецьким суднам у запеклих боях у Дніпровському лимані.

Херсонці донині бережуть пам'ять про флотоводця: влітку минулого року обласний муздрамтеатр підготував виставу-інсталяцію «Як Пола Джонса в козаки посвячували» (така історія у війську кошового Сидора Білого та отамана Антона Головатого справді була). А на базі міської гімназії № 6 відкрилася тематична експозиція Джона Пола Джонса, яку влада міста збирається розширити до музею. Радник Посольства США Ерік Джонсон оглянув виставку і пообіцяв попрохати заокеанських любителів військової історії допомогти з експонатами. А вже до наступного Дня міста обласний муздрамтеатр планує на Дніпрі біля міської набережної реконструкцію згадуваного переможного бою з турецькими кораблями, каже генеральний директор театру Олександр Книга.

Поки що важко визначитися, як одягнути актора, котрий гратиме командира ескадри. Адже після посвячення в козаки (під іменем Павла) Джону Полу Джонсу подарували козацькі шаровари, чоботи, люльку, турецьку шаблю та пояс із пістолями. Отак ексцентричний адмірал і ходив у бій. Але сучасним глядачам важко буде зрозуміти, хто з козаків на палубах — «американець» і чому він не відрізняється від чубатих січовиків.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

«І не все весна поверне до прекрасного життя»

Василь Кузан* (на знімку) *— поет від Бога. Тонкий лірик. Майстер жіночого образу. Пісняр. Цими днями святкує золотий ювілей. Народився 25 лютого 1963 року в знаменитому давнім замком селі Довге на Закарпатті, що розкинулося на берегах річки Боржави, вздовж яких виросли великі художники, письменники, мовознавці-академіки, співаки... В рідному селі проживає й нині. Автор чотирнадцяти книжок і понад ста текстів пісень, які виконують Валентина Степова, Іван Попович, Степан Гіга, Петро Матій, Микола Свидюк та інші артисти. Серед них і Тетяна Кузан — дружина поета, яка пише музику на його слова, виконує пісні (а народилася в один день із чоловіком).

Працює Василь Кузан і в журналістиці та літературознавстві. Дипломант міжнародного конкурсу «Гранослов-93», лауреат обласної літературно-мистецької премії імені Федора Потушняка. Пісні на слова Кузана ставали переможцями фестивалів «Шлягер року» та «Пісня року». Найвідоміші: «Золото Карпат», «Мамин вальс», «А мені так треба небагато», «Рапсодія», «Троянди для тебе»... Поезію В. Кузана перекладено польською, словацькою (вийшли окремі книжки), російською, угорською, німецькою, англійською мовами.

Сьогодні пропонуємо добірку Кузанових віршів — сподіваємося, вони забринять у серці читача ліричною струною й хоча б на мить спонукатимуть поміркувати про велич любові...

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото з архіву поета.

Цілуй мене негайно

А роки летять, мов кулі,
Менше вже кують зозулі —
Скоро тіла насолоду
Старість висмокче до дна.

Скоро зморшками пооре
Наші душі, наші мрії,
Наші весни, мов повії,
З іншими підуть у ніч.

Скоро згаснуть наші ранки,
Стануть шторами
фіранки,
Зорі — краплями вина.

Тож цілуй мене негайно,
Хай нам буде нині файно,
Хай кохання не мина.

* * *

Впала перша позолота
На покров сумних дерев,
Доросли осінні квіти
До любові королев,
І плоди у дозріванні
Досягли до майбуття —
Стало в світі всього
більше,
Лиш поменшало життя.

Не пульсує сік у скронях
Зачарованих беріз,
Йдуть бурхливою ходою
В море ріки, повні сліз.
День спроквола
посміхнеться,
Та частіше — невпопад.
Всипле смутку повні жмені
Нам під ноги листопад.

І пройде мороз між нами,
І прилипне до спини,
Як листок до мокрих вікон
Чи сніжинка до стіни.
І впадуть в зимову сплячку
І думки, і почуття...
І не все весна поверне
До прекрасного життя.

* * *

Відцвітає повінь літа
Гріє ніздрі запах трав,
Посивілий трохи вітер
При дорозі тихо став
Відпочити. Стиглі роси
Сиплють холод кришталю
Попід ноги. Ранок босий
Наступає на стерню
Аж у мозок коле. Полем
Миші днів біжать. Їжак
Наколов на голки кола
Ті, що по воді... Душа
Вже готова рахувати
І курчат, і сльози втрат.
Попід небом клапті вати
Сіють спокоєм. Не в такт
Витанцьовує самотньо
На порозі жовтий лист —
Пророкує ранню осінь...
І такий тужливий свист
Заповзає в пори шкіри,
Мов гадюка у нору.
Трохи щастя, трохи віри
Ще до осені нарву.

Як із хаосу виникає гармонія

Останнім часом у житті Галини Гаврик трапляються різні приємні неймовірності. Чотири роки тому вона раптом почала малювати, а сьогодні вже отримала можливість виставити свої роботи в Луганському обласному музеї ім. Артема. Отак — через чотири роки вже персональна виставка. Спочатку над її захопленням рідні трохи кепкували. Син Сергій, полковник міліції, коли приїжджав у гості до Лисичанська і розглядав роботи матері, казав щось на зразок: «Ти б краще онуками займалась». Але далі почав придивлятись до сюжетів, розуміти їх і замислюватись. А може, у матері справді на схилі літ відкрився талант? Щоб самому собі відповісти на це запитання, показав кілька робіт луганським фахівцям. Спосіб художнього мислення автора їх зацікавив.

За фахом Галина Павлівна вчитель біології, а зараз уже на пенсії. Художньої освіти не має і малювати ніколи не вчилась, хоча графікою цікавилась. Особливо шанує сучасних українських художників Андрія Чебикіна та Василя Лопату. Чотири роки тому сама спробувала малювати, і то дивним чином. Ніби щось їй підказало, як це робити. Спочатку заплющила очі і олівцем хаотично наносила лінії на аркуш паперу. Коли потім побачила суцільні кола і перетини, подумала, що це нагадує малюнок зовсім маленької дитини. Вдивляючись у той хаос, Галина Павлівна раптом побачила образи: це квітка, а це обличчя дівчини — ось великі очі, рука з довгими пальцями, а це — кумедне цуценя... Вона й тепер так малює. Розслабленою рукою із заплющеними очима креслить на папері спонтанні лінії та зигзаги, потім вдивляється в них, визначається з композицією і виокремлює головне. Додає до вибраного образу кілька ліній або стирає зайве, а потім обробляє все різними техніками. Манера обробки — досить чітка, контрастна, водночас дещо по-дитячому наївна, видає учнівство. Експерти кажуть, що це нагадує спогляданя тріщин чи плям, які раптом породжують знайомі образи і предмети. Чудернацькі зображення з'являються з допомогою графітного та італійського олівців, кулькової ручки з чорною пастою, туші, іноді акварелі. Отакий нехитрий набір. Про способи малювання Галина Гаврик дізнається з книжок, дещо їй підказує лисичанська художниця Людмила Мохналь, а щодо образів — то художньої фантазії Галині Павлівні не позичати.

— Її уява утворює коло тем, до яких входять фантастичні, казкові герої, жанрові картинки з сімейними сюжетами, емоційні і часто деформовані обличчя людей, — розповідає завідувачка науково-просвітницького відділу обласного художнього музею ім. Артема Вікторія Шелехова. — Тло залишається незаповненим, чистим. Лише в деяких випадках Галині Гаврик вдається розповісти історію, осмислити ідею повністю. Гротеск і динаміка істотно вирізняють її творчість серед інших самодіяльних майстрів. Контрастність кольорів, світла і тіні, напруженість ліній штриховки додають роботам дещо трагічного звучання, виражають прозаїчність буття, яка освітлюється лише сімейними цінностями, короткочасними радощами.

На персональній виставці «Радість життя» — близько 60 графічних робіт художниці. Минулого року головним управлінням праці та соціального захисту населення облдержадміністрації, Луганським обласним відділенням Фонду соціального захисту інвалідів Галина Павлівна Гаврик визнана найкращою у номінації «За активну діяльність у галузі культури і мистецтв».

Алла АНТІПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

2013-й — рік Василя Симоненка

На Полтавщині 2013-й оголошено роком українського поета, журналіста і громадського діяча Василя Симоненка. Це ініціювали асоціація «Громадянське суспільство» й обласне відділення міжнародної організації «Жіноча громада».

Василь Симоненко народився на Полтавщині в селі Біївці Лубенського району, а 13 грудня виповниться 50 років від дня смерті видатного сина України. Тож першим із цьогорічних заходів, присвячених пам'яті видатного земляка, стало урочисте засідання круглого столу, яке відбулося у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Пам'ять поета вшанували хвилиною мовчання — слухали його голос.

Урочистий круглий стіл завершився Симоненковим «Виростеш ти, сину...» Пісня прозвучала у виконанні дуету Надії Головко та Віри Міценко -солісток «Полтавських піснярів», акомпанували скрипаль Юрій Бернацький та керівник хору композитор Дмитро Топтун.

У заяві учасники урочистого круглого столу наголосили на необхідності створити організаційний комітет — із представників влади й громадськості, — щоб протягом 2013 року віддати належну шану Василеві Симоненку на рідній йому Полтавщині та посприяти увічненню пам'яті поета на черкаській землі, де він знайшов останній спочинок.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Аматор — професіоналам

Центральний державний електронний архів України звернувся до кам'янчанки Ірини Пустиннікової з пропозицією періодичного копіювання та здійснення державного зберігання копій сайту «Замки і храми України», автором якого вона є. Архівісти обґрунтовують своє прохання значною історичною цінністю інформації, розміщеної на сайті Ірини. До речі, вона — не професійний історик, а вчитель іноземної мови. Опинившись без роботи, згадала про своє хобі мандрівника та фотографа. Її сайт уже визнавався одним із кращих веб-ресурсів, що розповідають про старовину.

Популяризуючи історичні пам'ятки, Ірина привертає увагу до їх стану, закликає берегти те, що дісталося нам від попередніх поколінь. «Понад 3000 оборонних споруд було в Україні колись, — пише вона в передньому слові до «Замків і храмів». — 116 твердинь — або лише їх руїн — збереглося до нашого часу. Збереглося? Ох... Ну, хай буде так. Дивіться. Думайте».

Віра ШПИЛЬОВА.

ХРОНІКА

Магія старого балету

У Національній опері України показано прем'єру балету «Баядерка» у постановочній редакції Наталії Макарової. Прима-балерина **(на знімку)** прибула до Києва зі США на запрошення художнього керівника балетної трупи Дениса Матвієнка.

У репертуарі театру вже була класична постановка Валерія Ковтуна. Тепер, у пошуках оновлень, звернулися саме до версії Макарової, що створена за мотивами «Баядерки» Маріуса Петіпа. Наталія Макарова не любить пафосу та штучності на сцені, через те її версія менш архаїчна і більш природна. Структуру балету по-

мітно змінено — сюжет позбавлено зайвої розважальності, більше уваги приділено драматичним аспектам. Цей експеримент, втілений у життя на сценах Королівського шведського балету, Лондонського королівського балету, Ла Скала, Театру Колон, Гамбурзького балету тощо, уже приніс Наталії Макаровій світову славу. Київська версія практично не відрізняється від усіх вищезгаданих.

Художник В'ячеслав Окунєв (Санкт-Петербург) створив для постановки Макарової розкішну сценографію — бісер, блиск самоцвітів, позолота, мальовані декорації. Все це стилізовано під старовину, щоб нагадати публіці пишноту російського імператорського театру, в якому колись і народився знаменитий та легендарний балет Маріуса Петіпа.

Головні ролі виконали заслужені артисти Денис Матвієнко, Денис Недак, Наталія Мацак, народна артистка України Олена Філіп'єва, солісти балету Ольга Голиця, Катерина Чебикіна та молоді артисти балету.

Олександра БЕРЕЗЮК.

Для нової вистави вивчали побут гуцулів

З двома прем'єрами — комедією «Ревізор» за Миколою Гоголем та музичною казкою «Солом'яний бичок» — увійшов у новий рік Рівненський обласний академічний музично-драматичний театр. А до Міжнародного дня театру рівненські актори обіцяють ще одну — «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського у режисурі Ігоря Борисюка. Робота над постановкою триває кілька місяців: вистава надзвичайно трудомістка, у ній задіяний майже повний склад акторів театру. Ще задовго до початку репетицій художник-постановник, головний диригент та головний балетмейстер театру разом з режисером у карпатських селах досліджували побут гуцулів, особливості їхнього танцю та пісні. Звідти привезли автентичні музичні інструменти та розуміння, чим жили і живуть гуцули. Рівненські «Тіні забутих предків» режисер обіцяє наситити автентичними гуцульськими піснями, танцями, обрядами.

Олександра ЮРКОВА.

Позавчора визначилися всі команди, котрі продовжать боротьбу в 1/8 фіналу Ліги Європи. 7 та 14 березня гратимуть: «Анжі» (Росія, Махачкала) — «Ньюкасл» (Англія), «Бенфіка» (Португалія, Лісабон) — «Бордо» (Франція), «Вікторія» (Чехія, Пльзень) — «Фенербахче» (Туреччина, Стамбул), «Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург) — «Базель» (Швейцарія), «Рубін» (Росія, Казань) — «Леванте» (Іспанія), «Стяуа» (Румунія, Бухарест) — «Челсі» (Англія, Лондон), «Тоттенгем» (Англія, Лондон) — «Інтер» (Італія, Мілан), «Штутгарт» (Німеччина) — «Лаціо» (Італія, Рим).

Чорний день: нічия і дві поразки

Футбол. Ліга Європи. 1/16 фіналу. Матчі у відповідь. 21 лютого.

«Бордо» (Франція) — «Динамо» (Україна, Київ). 1:0. Гол: Діабате, 41.

«Бордо»: Карассо, Бійого Поко, Планю, Фобер, Сертич, Пундж, Обраньяк (Плашил, 85), Тремулінас (Моріс-Белай, 85), Саве, Діабате. **Тренер** — Франсіс Жийо.

«Динамо»: Коваль, Віда, Хачериді, Михалик, Тайво, Аруна, Велозу, Безус (Гусєв, 46), Кранчар (Гармаш, 81), Ярмоленко, Мехмеді (Ідейє, 46). **Тренер** — Олег Блохін.

Рефері — Іван Бебек (Хорватія).

Бордо. Стадіон «Шабан Дельма». 11 889 глядачів. 2 градуси.

Звичайно, прикро сходити з дистанції, маючи помітну перевагу в двох матчах протистояння. Вдома тиждень тому динамівці дозволили «Бордо» реалізувати лише один момент, і ще завершилося незручною для господарів нічиєю.

Схожа картина спостерігалася і на полі суперника: гості багато атакували, але пропустили і, зрештою, програли.

А відкрити рахунок кияни мали ще в середині першого тайму, а точніше — на 22-й хвилині. Після подачі Мігелем Велозу кутового виник по-справжньому голевий момент. Потужно приклався Ярмоленко, справу мав довершувати Віда, але господарі непробивними колодами лягали під м'яч...

Ще один особливо гострий момент біля воріт «Бордо» виник рівно за десять хвилин. Знову в центрі подій опинився київський португалець. Велозу виконав штрафний метрів із 25, поцілівши у «дев'ятку», але удар вийшов не надто сильний, тому Карассо відбив м'яча.

Отже, наші атакували, тиснули, мали купу можливостей забити, але під кінець тайму самі пропустили. Прикро, але кожна подача кутового для «Динамо» — якесь потрясіння, та й годі. От і цього разу київські оборонці запанікували, і цим миттєво скористався Діабате, котрий, перебуваючи біля дальньої стійки, не знітився і направив м'яч у нижній кут воріт.

Після перерви Олег Блохін зробив одразу дві заміни. Дещо загострив гру попереду Браун Ідейє, але не більше. Були моменти, коли важче було промахнутися, ніж забити. Одного разу лівим флангом на великій швидкості пройшов Тайво, гостро прострелив, але партнери не завершили цю блискавичну і дуже ефектну атаку.

— Гадаю, що «Динамо» більше заслужило вийти до наступного раунду, — сказав на прес-конференції після поєдинку **Франсіс Жийо**. — А моя команда терпіла, виявила характер. Добре організована оборона — головна складова нашого успіху. До речі, ми непогано захищалися і в Києві. Ми зробили ретельний аналіз того матчу і, як ви бачили, вже не дозволяли Аруні здійснювати небезпечні проходи і бити по воротах, як на НСК «Олімпійський» у столиці України. Ну, а кілька наших молодих свіжих виконавців, котрі в домашній зустрічі замінили травмованих основних гравців, задавали темп, підвищили бойовий тонус команди. Але тепер наші думки вже про «Бенфіку» — наступного суперника в Лізі Європи...

— За повної переваги ми примудрилися не забити бодай м'яча, — сказав **Олег Блохін (на знімку)**. — Не реалізовуючи моменти, матчу не виграєш. В обороні «Бордо» грали п'ятеро. Господарі не створили жодного моменту, але скористалися стандартом. Один удар — один гол. Як кажуть французи, таке воно життя.

— У чому причина?

— Бракує виконавчої майстерності.

— Поява Ідейє в другому таймі, здається, трохи загострила дії динамівців попереду...

— Я би так не стверджував. Взагалі персоналії я ніколи не обговорюю. Скажу лише таке: ані в першому, ані в другому таймі я не побачив жодного гострого виконавця в атаці. Нам доводиться працювати з тим контингентом гравців, який маємо. І у нас, на жаль, поки немає форварда, котрий вміє стабільно завершувати атаки. Алe і за таких умов ми зобов'язані були проходити цю команду. Але ви не почуєте від мене банальної фрази на кшталт: зимовий футбол, нам важко. Це хибна реакція на подію. Життя триває, і ми наполегливо працюватимемо.

Шкода, звичайно, що сьогодні одразу три українські клуби припинили боротьбу в Лізі Європи. Але у нас залишився один представник у Лізі чемпіонів — донецький «Шахтар», якому щиро бажаю успіху.

Уже в аеропорту Олег Блохін розповів мені під час особистого спілкування, що група гравців, зокрема Велозу, Кранчар, Мехмеді, Віда і Вукоєвич, з Франції полетіла додому. Пару днів відпочинуть, а потім приєднаються до команди вже у Туреччині, де динамівці проведуть завершальний збір перед відновленням чемпіонату України. З березня вони приймають «Кривбас».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ (з Бордо).

Фото автора.

Браун Ідейє (крайній ліворіч) та Олег Гусєв (крайній праворуч), вийшовши на заміну в другому таймі, дива не створили.

Рішення, котрі знищили господарів...

«Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ) — «Базель» (Швейцарія). 1:1. Голи: Селезньов, 76 (п), Шер, 81 (п).

«Дніпро»: Лаштувка, Мандзюк, Джуліано, Чеберячко, Стрінич, Зозуля, Селезньов, Ротань, Дуглас (Калинич, 53), Федецький (Коноплянка, 31), Матеус (Кравченко, 53). **Тренер** — Гуанде Рамос.

«Базель»: Соммер, Пак Чжу Го, Драгович, Д. Деген (Зуа, 82), Серей Дьє, Штокер, Шер, Ф. Фрей, Салах (Ель-Ненні, 89), Кабрал, Штайнгефер. **Тренер** — Мурат Якін.

Вилучено Калинича, 63, Ф. Фрея, 75.

Рефері — Деніз Айтекін (Німеччина).

Дніпропетровськ. «Дніпро-Арена». 26 501 глядач. 0 градусів.

Суддівські помилки зумовили сумарну поразку «Дніпра» від «Базеля» у 1/16 фіналу Ліги Європи. Так вважає **Гуанде Рамос**.

— З трибуни такі моменти, напевно, краще видно. Але наша лава знаходилася недалеко від епізоду, коли видаляли Калинича. Особисто я в тому моменті порушення не побачив, — сказав він. — І одинадцятиметровий у наші ворота не знаю, як арбітр вгледів. Мене дивує, що в Європі призначають такі пенальті, які вирішують долю цілого раунду, коли ще жива інтрига. Ці два рішення були головними у протистоянні.

Звісно, вони нам нашкодили, але ми нічого не можемо з цим вдіяти і повинні сприймати ситуацію, як вона є.

— Чому замінили Матеуса?

— Нас не влаштовували рахунок і гра. Мали щось змінювати. Була дуже млява гра на половині поля «Базеля», і потрібно було внести корективи і свіжість...

Фото www.fcdnipro.ua.

Момент зустрічі у Дніпропетровську.

Сталося не так, як гадалося

«Металіст» (Україна, Харків) — «Ньюкасл» (Англія). 0:1. Гол: Амеобі, 64 (п).

«Металіст»: Горяїнов, Вильягра, Папа Гуйє, Торсільєрі, Фініньо, Торрес (Вілліан, 66), Едмар (Бланко, 82), Гав'єр, Соса, Марлос (Жажа, 66), Крістальдо. **Тренер** — Мирон Маркевич.

«Ньюкасл»: Крул, Колоччіні, Кабай (Бігірімана, 87), Сімпсон, Сіссоко, Аніта (Перч, 75), Сіссе (Гутьєрез, 75), Янга-Мбіва, Марво, Амеобі, Айдара. **Тренер** — Алан Пардью.

Рефері — Серж Гуменні (Бельгія).

Харків. Стадіон «Металіст». 39 973 глядачі. Мінус 4 градуси.

Саме від «Металіста» очікували оптимістичного підсумку двобою. Адже харків'яни досягли досить пристойного результату на полі «сорок» — нульової нічиєї. Здавалося, що вдома підопічні Мирона Маркевича зуміють переграти англійців.

Багато аргументів було саме у такої розв'язки. У «Металіста» не було травмованих, дискваліфікованих, натомість — велике бажання порадувати і себе, і вболівальників. Однак сталося не так, як мріялося.

Але не лише невезіння привело харків'ян до поразки. У їхніх діях не було системності. Не вистачало взаємодії між середньою лінією й атакою, та й оборона шкутильгала. Усе це нагадувало гру за тактикою «біжи, куди заманеться».

Сподівання на індивідуальну майстерність Крістальдо і Соси не виправдалися. «Відзначився» і Папа Гуйє — сенегалець дуже підвів команду. Можливо, його тренер сподівався на нічию в основний і додатковий час, а тут — пенальті. Папа у простій ситуації віддав передачу назад своєму воротареві, але не в ноги, а на дальню стійку, де Горяїнову довелося зачепити Сіссе, борючись за той м'яч. Хоча у цій ситуації йому варто було взагалі відпустити суперника, оскільки кут для удару по воротах був дуже гострий.

Вердикт рефері — пенальті, котрий легко і впевнено реалізував Амеобі...

Прикро, але кожна подача кутового для «Динамо» — якесь потрясіння

ОГОЛОШЕННЯ

Товарна біржа "Сімферопольська"(95007, Україна, АР Крим. м. Сімферополь, вул. Радищева, 66, ЄДРПОУ 35409025) проводить аукціон з продажу частини майна РП "Сімферопольський завод фурнітурних виробів ім. Островського", ЄДРПОУ 00275257. Об'єкт продажу - частка обладнання заводу (27 найменувань в умовно придатному технічному стані), що розташоване на території продавця - заводу за адресою: Україна, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Комунальна / пер. Проміжний, 22/3. Телефон (0652) 27 25 01

№ лота	Найменування	Марка, модель	кількість, шт.	Вартість одиниці без ПДВ	Загальна вартість без ПДВ
1	токарний верстат	ЛТ-10М	1	1192,0	1192,0
2	токарний верстат	16К20	1	3260,0	3260,0
3	Токарно-гвинторізний верстат	ФТ-11	1	9523,0	9523,0
4	Поперечно-стругальний верстат	7Д-36	1	1380,0	1380,0
5	Плоско-шліфувальний верстат	3Л722	1	7872,0	7872,0
6	Плоско-шліфувальний верстат	3Г711	1	1734,0	1734,0
7	Вертикально-фрезерний верстат	6Р11	1	3462,0	3462,0
8	Випрямляч	ВАКГ 12/6-320	1	728,0	728,0
9	Верстат інструментально-фрезерний	675П	1	3492,0	3492,0
10	Поздовжньо-стругальний верстат	7110	1	19492,0	19492,0
11	Радіально-свердлильний верстат	2Н55	1	10532,0	10532,0
12	Настільно-свердлильний верстат	2М112	1	934,0	934,0
13	Настільно-свердлильний верстат	2М112	1	450,0	450,0
14	ножиці листові	НГ-3118	1	7526,0	7526,0
15	Універсально-заточний верстат	3А64Д	1	1648,0	1648,0
16	Компрессор	4ВУ1-5/9	1	2861,0	2861,0
17	Компрессор	КСЭ-5М	1	2085,0	2085,0
18	Горизонтально-фрезерний верстат	Р81	1	1715,0	1715,0
19	Компрессор	КСЭ-5М	1	2085,0	2085,0
20	Пресс	КД2126	1	2790,0	2790,0
21	Пресс	КД2326	1	4529,0	4529,0
22	Пресс	КД2128Е	1	3922,0	3922,0
23	Пресс	КД2128	1	1185,0	1185,0
24	Пресс	КД2324	1	1436,0	1436,0
25	Плоско-шлифовальный станок	3Г71М	1	1950,0	1950,0
26	Плоско-шлифовальный станок	3Д711	1	2611,0	2611,0
27	Апарат точкового зварювання	МТ-809	1	1029,0	1029,0

Аукціон відбудеться 11 березня 2013 р. об 11.00 за адресою: Україна, АР Крим, м. Сімферополь, вул. Комунальна, 22. Для участі в аукціоні необхідно подати заяву організатору аукціону та сплатити реєстраційний збір 17 грн. та гарантійний внесок у розмірі 10% початкової вартості лота на розрахунковий рахунок організатора аукціону: р/р 2650801184548 в КВ ЦА ПАТ "Кредобанк" м.Сімферополь, МФО 325365, ЕДРПОУ 35409025. До заяви додаються копії наступних документів:
- виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців;
- документа, що підтверджує повноваження особи на здійснення дій від імені заявника;
- паспорта та довідки про присвоєння ідентифікаційного коду (для фізичних осіб);
- документа про сплату гарантійного внеску та реєстраційного збору.

Заяви на участь в аукціоні приймаються до 11 години 07.03.2013 р. за адресою:АР Крим, м. Сімферополь, вул. Київська 120-13. Телефон продавця - (0652) 27 24 01. Телефоны організатора аукціону - (0652) -22-13-51, (050) -344-75-14,
e-mail: d_barsukov@mail.ru.
Умови аукціону не передбачають зниження початкової вартості лоту. Торги проводяться з кроком 10% початкової вартості лота. Переможцю надається податкова накладна.
Покупець (переможець аукціону) укладає договір купівлі-продажу з продавцем. Текст договору можна отримати в організатора аукціону.

ТБ "Перша Товарна Біржа" (надалі - Організатор) повідомляє, що 12 березня 2013 року о 13-00 за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська 45/2, відбудуться відкриті торги (аукціон) з продажу майна (активів) ПАТ "Банк Столиця" (юридична адреса: м. Київ, вул. М. Тимошенка, буд. 29-Б) (надалі - Продавець), а саме:

Лоти № 1 - 72 - рухоме майно (оргтехніка, меблі, обладнання, тощо). Початкова вартість лоту, без урахуванням ПДВ, складає - 2 110 150 грн. 13 коп. Кожна одиниця лоту (майна пропонується до продажу окремо, за ринковою вартістю, визначеноюнезалжним оцінювачем.)

Лот № 73 - нерухоме майно (25 об'єктів - земельні ділянки, нежитлові приміщення, гаражі), що знаходяться у місті Києві та Київській обл., у місті Миколаїв та Одеській обл.,

майнові права (право вимоги грошових коштів) за кредитними договорами;

майнові права грошової вимоги на отримання грошових коштів номінальної вартості облігацій Корпорації "Столиця". Початкова вартість лоту, без урахуванням ПДВ, складає - 101 629 375 грн. 80 коп.

Отримати додаткову інформацію стосовно детальних характеристик та стану майна можна за тел. (044)-230-87-67 (Відповідальна особа - Інга Сергіївна).

Гарантійний внесок складає 10% від початкової вартості лота та перераховується ТБ "Перша Товарна Біржа" р/р 26000367149 в АТ "Райффайзен Банк Аваль"", МФО 380805, код 36707637. Призначення платежу: гарантійний внесок 10% від початкової вартості продажу лоту згідно умов відкритих торгів (аукціону). Плата за реєстрацію заяви (реєстраційний внесок) складає 17,00 грн. та перераховується ТБ "Перша Товарна Біржа" на р/р 26000367149 в АТ "Райффайзен Банк Аваль"", МФО 380805, код 36707637 . Призначення платежу: реєстраційний внесок за реєстрацію заяви за лотом № __ згідно умов відкритих торгів (аукціону).

Організатор відкритих торгів (аукціону): ТБ "Перша Товарна Біржа". Час прийому: кожний день тижня крім суботи та неділі з 9.00 до 12.00 години, за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська 45/2.

Порядок ознайомлення з об'єктами продажу: ознайомлення з об'єктом продажу здійснюється за його місцезнаходженням. Час для ознайомлення з об'єктом продажу: кожний день тижня крім суботи та неділі з 9.00 до 13.00 години.

Заявки приймаються з 9.00 до 12.00 години кожний день тижня, крім суботи та неділі, за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська 45/2. Кінцевий термін прийому заявок о 12 год. 00 хв. за три дні до початку проведення торгів.

Платіжні засоби - грошові кошти. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити остаточну ціну об'єкту продажу ПАТ "Банк Столиця" на н/р № 32070416701 в Головному правлінні Національного Банку України по м. Києву і Київський області, МФО 321024, Код ЄДРПОУ 26520464. Протягом 30 календарних днів з моменту укладення договору купівлі - продажу з ПАТ "Банк Столиця". Гарантійний внесок, сплачений Покупцем для участі в аукціоні, зараховується йому в рахунок остаточної оплати ціни об'єкту продажу в розмірі 40% від сплаченої суми гарантійного внеску. Подальше переоформлення права власності на об'єкт продажу проводиться Покупцем (переможцем торгів) за його власний рахунок, в тому числі: оплата всіх можливих платежів при здійсненні переоформлення та інше.

В оголошенні про проведення аукціону з продажу майна ТОВ "Український промисловий банк", опублікованому в номері від 19 лютого 2013 року слід читати: "аукціон відбудеться не раніше, ніж через 15 календарних днів з дати публікації оголошення", далі - за текстом.

В оголошенні, опублікованому в газеті "Голос України " № 33 від 19 лютого 2013 року щодо визнання банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури Комунального підприємства Водопровідно-каналізаційного господарства міста Мерефа (62472, м. Мерефа, вул. Дніпропетровська, б. 206, Харківський район, Харківська область, код 32583506), правильно слід читати код - 32583506.

"Перша українська міжрегіональна товарна біржа 18.03.2013р. о 12-00год. проводить аукціон з продажу майна підприємства банкрута ТОВ "Інтершляхбуд":

Лот № 1 - будівля лабораторії з коридором літ. "6-1", "6-2" у приміщенні побутово-виробничого корпусу "Г-1", "Г3-1" загальною площею 33,6 кв.м, Місцезнаходження майна: м.Чернігів, Михайло-Коцюбинське шосе, 1.

Початкова вартість 22000,00грн. у т.ч. ПДВ.

Лот № 2 - нерухоме майно:

-Будівля майстерні літ. "А-2", "$А^1$-1", " $А^2$-1" загальною площею 328 кв.м.;

-Будівля КВП літ. "Б-1" загальною площею 21.2 кв.м;

-Приміщення для охорони літ. "$Д^1$-2", загальною площею 27,6 кв.м.;

Початкова вартість 991000,00грн. у т.ч. ПДВ.

Місцезнаходження майна:м.Чернігів, вул.Михайло-Коцюбинське шосе,3.

Лот № 3 - обладнання та інше загальногосподарське майно:

а)обладнання для виробництва бетону;

б)обладнання для виробництва асфальту;

в)інше загальногосподарське майно.

Початкова вартість 1494400,00грн у т.ч. ПДВ.

Місцезнаходження майна: м.Чернігів, вул.Михайло-Коцюбинське шосе, 3.

Лот № 4 - дизельний навантажувач, марка L-34, рік випуску 1984, № двигуна 677108, кузов 9298, № шасі 736/34, № свідоцтва про реєстрацію ЧН № 000519, Польща.

Початкова вартість 160000,00грн. у т.ч. ПДВ. Місцезнаходження дизельного навантажувача: м.Чернігів, вул.Михайло-Коцюбинське шосе, 3.

Бажаючим придбати майно, необхідно до 15.03.2013 р. включно в робочі дні з 9-00 до 18-00 подати заявку за адресою: м.Чернігів, пр.-т.Миру, 139, кім. 20. Сплатити реєстраційний збір 54,00грн, на рахунок Першої Української міжрегіональної товарної біржі: р/р 26000066812001 МФО 320702 ПАТ "Банк Національний кредит", код ЄДРПОУ 33448992 та внести гарантійний внесок 10 відсотків від початкової вартості на рахунок ТОВ "Інтершляхбуд": р/р26002038318, ПАТ "Полікомбанк", МФО 353100, код ЄДРПОУ 30648079. Додаткова інформація за тел.: (04622)5-63-78.

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 15.02.2013 року порушено справу № 5011-46/19091-2012 про банкрутство Закритого акціонерного товариства "Трансроуд Груп" (03680, м. Київ, пр. Відрадний, 50, ЄДРПОУ 30211827, п/р 260023055501 у Київській філії АБ "Кредит-Дніпро", МФО 320898) за заявою Приватного акціонерного товариства "Інтер-Контакт" (01004, м. Київ, вул. Шота Руставелі,16, ЄДРПОУ 20009598).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Швачку Сергія Васильовича (ліцензія серії АВ № 499166 від 09.02.2010р. Місце проживання: м. Київ, вул. Срібнокільська, б. 8, кв. 50, ІПН 2830720075).

Заяви з кредиторськими вимогами до боржника направляються до господарського суду м. Києва (ЄДРПОУ 05379487, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) та арбітражному керуючому Швачці Сергію Васильовичу (поштова адреса: 01001, м. Київ, а/с 296) протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Волинської області (43010, м. Луцьк, пр-т Волі, 54а) від 12.02.2013 по справі №5004/1441/12 Спільне українсько-польське підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю "АНСЕР-УКРАЇНА" ЛТД (43023, м. Луцьк, вул. Ранкова, 1, код ЄДРПОУ 30887525, рахунок 26005234108001 в ВГРУ ПАТ КБ "ПриватБанк", МФО 303484) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Матвіїва Вадима Миколайовича, ІПН 2777406977, ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серія АВ №547788 від 30.09.2010, адреса для кореспонденції: 43025, м. Луцьк, вул. Кривий Вал, 34, офіс 308.

Вимоги кредиторів, що виникли під час проведення процедур банкрутства приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Загублено оригінал Дозвіл на виконання будівельних робіт №0377-Шв/С від 27.05.08 р., виданий Київському національному економічному університету ім. Вадима Гетьмана, 03680, м. Київ, просп. Перемоги, 54/1, на виконання будівельних робіт із будівництва гуртожитку для іноземних студентів за адресою: вул. Желябова,8 у Шевченківському районі м. Києва.

Диплом специалиста, на имя Федоренко Владимира Николаевича Серии КВ № 783020, выданный 30 июня 1984 года Киевским институтом народного хозяйства им. Д.С.Коротченко, считать утерянным.

Постановою Господарського суду Львівської області від 28.11.2012р. по справі № 5015/4528/12 було визнано банкрутом ТОВ "Асеррадеро Хосе Ігнасіо" (81130, Львівська область, Пустомитівський район, с. Сокільники, вул.Бузкова ,15; код ЄДРПОУ 35845453) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений Борсук Віталій Богданович (Ліцензія АВ №600571 від 13 грудня 2011р.) Поштова адреса : 79071, м.Львів вул. Кульпарківська 143 кв.49 . Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня цього оголошення.

Постановою господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) по справі 924/50/13-г від 11.02.2013р. Державне підприємство "Маслоробний комбінат" м. Дунаївці, вул. Колгоспна, 1 (код ЄДРПОУ 23830448) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Мельник Таїсію Михайлівну (Свідоцтво № 178 від 08.02.2013 року, м. Деражня, вул. Миру, 52, кім. 11).

Ліквідатор підприємства банкрута ЗАТ "Славута-папір", Хмельницька обл., м.Славута, вул. Б.Хмельницького 144 проводить торги по реалізації простого векселя від 02.03.2009р серії АА 0611762 на суму 35 016 300,00 гривень. Векселедавець ВАТ "СП "Біодизель", ЄДРПОУ 36123972. Стартова вартість 1413034,02 грн . Дата торгів 26.02.2013р.

Торги проводяться за адресою м. Хмельницький , вул. Театральна 10 (у приміщенні товарної біржі) об 11.00.

Ліквідатор ТОВ "Укрпромбанк" згідно з рішенням комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 15/02/2013р. №93 оголошує про продаж чекових книжок у кількості 2952 одиниці. Продаж розпочнеться через 10 робочих днів з дня публікації даного оголошення.

Ліквідатор ТОВ "Укрпромбанк" згідно з рішенням комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 15/02/2013 р. №100 оголошує про продовження терміну дії рішень щодо продажу майна (активів) Банку №558, 780, 781, 882, 953, 954.

З питань придбання майна звертатися за адресою: 01133, м. Київ, бул. Л.Українки, 26 та за тел./факс: 537-47-06.

Ліквідатор ТОВ "Український промисловий банк" оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:

Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл.53,7 кв.м разом з рухомим майном, розташоване на 1-му поверсі 5-поверхового будинку.

Місцезнаходження: м.Житомир, вул..Київська, 7/4.

Початкова ціна продажу лоту - 172 200,00 грн. (з врахуванням ПДВ).

Сума застави - 17 220,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 51,00 грн. (в т.ч.ПДВ). Засоби платежу - грошові кошти.

Аукціон відбудеться не раніше, ніж через 15 календарних днів з дати публікації оголошення об 11.00 на Українській універсальній товарній біржі (УУТБ) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються на УУТБ в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - за 3 (три) дні до дати проведення аукціону.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться на р/рахунок 26007799973595 в ПАТКБ "Правекс Банк", МФО 380838, код ЄДРПОУ 16470831. Отримувач - Українська універсальна товарна біржа.

За більш детальною інформацією та з приводу огляду майна звертатись за адресою: 01133 м.Київ, бул.Л.Українки 26, тел./факс (044) 537-47-06, 285-05-27.

Ухвалою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, майдан Свободи, 5, Держпром 8 -й під"їзд) від 18.01.2013 р. по справі №922/238/13-г порушено справу про банкрутство ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АВАНТАЖ-ЛТД" (юридична адреса: 61075, м. Харків, вул. Сімнадцятого партз"їзду, б. 21, код ЄДРПОУ 24123730, поточний рахунок №26009700048101 у Філії "Харківське регіональне управління" ПАТ "ЕКСПОБАНК", МФО 351964).

Ухвалою Господарського суду Харківської області від 12.02.2013 р. по справі №922/238/13-г введено процедуру розпорядження майном боржника. Розпорядником майна боржника ТОВ "АВАНТАЖ-ЛТД" призначено арбітражного керуючого Камінську Анну Анатоліївну (61195, м. Харків, вул. Гвардійців Широнінців, б.112, кв. 67, ІПН 3164515762, ліцензія серії АД №077738 від 11.01.2013р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 13.02.2013 року порушено провадження у справі про банкрутство № 908/506/13-г ТОВ "Вторметекспорт" (вул. Яценка, 10-А / 5, м. Запоріжжя, 69005; код ЄДРПОУ 34373700).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Комарову Анжеліку Вячеславівну (ліцензія АГ № 580375 від 19.08.2011 року, ідент. номер - 3147613466, адреса для листування: 69005, м. Запоріжжя, а/с 1147)

Конкурсні кредитори мають право заявити свої вимоги до боржника у справі про банкрутство в тридцятиденний строк з дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва від 06 лютого 2013 року по справі №15/814-б, Закрите акціонерне товариство "Укренергоатом" - 01042, м. Київ, бульвар Дружби Народів, 19, код ЄДРПОУ 32111036, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено ліцензованого арбітражного керуючого Вінник А.С. (ліцензія АВ № 482139 від 27 жовтня 2009 р.).

Заяви кредиторів направляти на адресу: 18009 м. Черкаси, вул. Дахнівська, 44/1, кв. 42, тел. (097) 245-80-92.

Загальними зборами учасників товариства з обмеженою відповідальністю "КОМПЛЕКС-Д" (Протокол № 4 від 14.02.2013 року) прийнято рішення припинити ТОВ "КОМПЛЕКС-Д" (код ЄДРПОУ 36072169) шляхом його ліквідації.

Головою ліквідаційної комісії призначено Шевцова Євгена Вікторовича, визначено адресу ліквідаційної комісії, за якою приймаються вимоги кредиторів: 51909, м. Дніпродзержинськ, вул. Дніпропетровська, 2.

Вимоги кредиторів приймаються протягом двох місяців з дати публікації оголошення.

КУРІНЬ

№ 37 (5537) СУБОТА, 23 ЛЮТОГО 2013

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями мокрий сніг і дощ. Вітер східний, південно-східний, 5—10 м/с, на заході й півдні місцями пориви 15—20 м/с. Температура на сході й півночі Лівобережжя вночі 8—13 градусів, удень 0—4; на крайньому півдні й Закарпатті вночі близько 0, удень 4—9 тепла; на іншій території вночі 1—6 градусів морозу, вдень від 2 морозу до 3 тепла

ЦЬОГО ДНЯ, 23 ЛЮТОГО

■ **1923.** У столиці Польщі Варшаві з ініціативи Українського комітету організовано Вищі курси українознавства. ■ **1925.** Народилася Єлизавета Чавдар — українська співачка і педагог, народна артистка СРСР. ■ **1927.** Раднарком України прийняв постанову про допомогу циганам під час переходу на «трудовий осілий спосіб життя». ■ **1947.** Почала роботу Міжнародна організація зі стандартизації (ISO). ■ **1957.** Помер Данило Скоропадський — український політичний і громадський діяч в еміграції, син гетьмана України Павла Скоропадського. ■ **1999.** Президент України Леонід Кучма видав указ «Про День захисника Вітчизни» (свято відзначається щорічно 23 лютого).

Що це означає?

Історія з історією, певно, зачепила за живе наших дотепників. Злива підписів до знімка. Один кращий за інший. Міркуйте самі:

М. Капуста:

1. А на грудях табличка: «Сучасність»: продам дешево».

Ю. Заєць:

2. ...Купимо історію дорого. Можливий обмін на газ. «Історію» не пропонувати.

О. Приймак:

3. «Лапкова» історія — на брехні настояна!

І. Западенко:

4. «А не купимо, то вкрадемо!». На знімку — закинутий в Україну член групи з підготовки нового видання «История России» полює на факти української історії.

Г. Макаренко:

5. Продаю не історію, продаються історики.

С. Заворозко:

6. Дедесист шукає історію «Куреня».

І. Заречняк:

7. Куплена історія — це сумне українське сучасне, яке ніколи не минає...

8. А ми продамо «кредитну» історію дешево...

В. Стручков:

9. «Прихватизація» історії.

10. Якщо є покупець, то історію ми придумаємо.

11. Ось що значить дефіцит історії.

12. Вона знає, на чому можна розбагатіти сьогодні.

Й. Білоскурський:

13. Ось так, спиною до народу, плюндрується наша історія: сьогодні скуповують наше, а завтра продадуть нам своє!

В. Бренькач:

14. «Купимо дорого історію України, УНР, ЗУНР, перепишемо її за ваші податки так, як клієнт хоче це бачити, продамо її вам за курсом російського рубля, польського «злотого»-євро та долара США».

(Міністерство освіти України).

15. Російський диктор: «Приїжджайте до нас на Соловки — архіпелаг Соловецьких таборів на островах Білого моря...».

Диктор із Києва: «Щиро вам вдячні, приїжджайте до нас у Чорнобиль. Із задоволенням зможете вивчити історію КПРС».

16. Красиво жити не заборониш: «Купимо дорого історію, продамо дорого фальсифікат».

Фотоетюд Андрія НЕСТЕРЕНКА.

В. Пузанов:

17. Знімок із Москви: «Історія, купимо дорого: запрошуємо до співпраці російських письменників-казкарів і фантастів».

(Міністерство освіти України (а спиною стоїть, щоб за бородою не впізнали).

А тепер, увага, переможці:

В. Стручков:

18. Ось так Міносвіти вилучає в населення справжні підручники з історії.

В. Пузанов:

19. «Купимо дорого історію держави, де чесні депутати, порядні президенти, справедливі суди, свідомі громадяни. Новітню історію України не пропонувати».

Ю. Заєць:

20. Табачник — вигляд зі спини.

Після цього етапу в «Куренi» вимальовується ось така історична картина:

1. Й. Білоскурський — 1.
2. В. Бренькач — 2.
3. Ю. Заєць — 1.
4. С. Заворозко — 1.
5. І. Заречняк — 1.
6. І. Пата — 1.
7. В. Пузанов — 4.
8. С. Стручков — 2.
9. Р. Тимошейко — 2.

А тепер час братися за нове завдання. Воно ходить серед зими в шортах, капцях і... Що це означає?

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь» — «Що це?».

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Міністр доходів і зборів Олександр Клименко порадував країну новиною: в податковій службі за останні два роки рівень корупції знизився на третину. Тепер черга за митною службою.

У зв'язку з цією заявою постає кілька цікавих запитань, а саме:

— невже на третину скоротилося число чиновників, які беруть хабарі?

— чи на третину зменшилися розміри самих хабарів?

— чи чиновники стали брати хабарі в одному із трьох (!) випадків?

Тобто нам без чергового гасла не розібратися. Як вам таке:

Репродукція плакату часів СРСР.

«Знищимо корупцію зсередини! Укорінюйтеся в її лігвище!».

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

Казку Мирослава МИЛОРАДОВИЧА «Дід, ріпка, Баба і компанія» читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

ДОШКА ПОШАНИ

За дорогою дороги не видно

Микола Азаров, Прем'єр-міністр України:

— Якщо ми сьогодні весь наш бюджет, який у нас є, спрямуємо не на зарплату і не на пенсію, а тільки на дороги, то все одно не виправимо ситуацію.

Від чергового:

— Скажіть прямо: дорога в нас буде одна — тільки від Кабміну до Конча-Заспи.

Відставка прем'єра

Бойк Борисов, прем'єр-міністр Болгарії:

— Я подаю прохання про відставку уряду. Я не хочу брати участі в роботі уряду в умовах, коли поліція б'є народ.

Від чергового:

— А ви не бажаєте приїхати до України й подати у відставку тут, у Києві?

Можна тільки давати хабарі...

Віталій Захарченко, керівник МВС (про побоїще біля Гостиного двору за участю «Беркута»):

— Міліцію бити не можна нікому в принципі, а ті громадяни, ті народні депутати, які думають, що можна штовхати й бити міліцію, вони помиляються...

Від чергового:

— Можна, звичайно, і не «бити» міліцію, але тільки тоді нам усім доведеться переселятися до Болгарії...

Бідні

Любомир Кобильчук-Левицький, український режисер:

— Хоч би що намагалися зняти бідні росіяни — в них, зрештою, виходить кіно про ментів і про горілку.

Від чергового:

— Ви про третього персонажа забули: про бандерівця, який п'є горілку й не віддає ментам Севастополь.

Тому що мисливець

Алла, донька голови Харківської ОДА М. Добкіна (у програмі «Світське життя») про те, що подарували батькові на день народження:

— Ми подарували татові кулемет «Максим» — він дуже любить зброю, тому що він мисливець.

Від чергового:

— Тепер друзям залишається подарувати Мишкові лише Анку-кулеметницю.

Землю — селянам?

Анатолій Могильов, голова Радміну Криму:

— Зважаючи на те, що партія «Свобода» має у Криму мінімальну підтримку, то ми без заїжджих козачків у Криму розберемося самі, що нам робити...

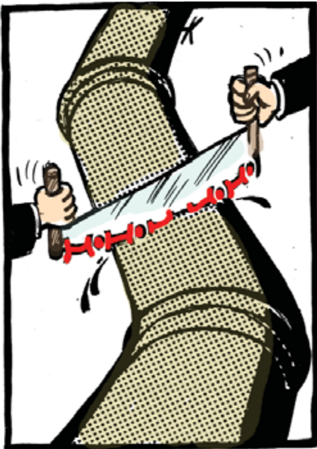
Від чергового:

— Судячи із заяви Могильова, у Криму знову збираються землю роздавати селянам...

Третій зайвий

Леонід Кравчук, екс-Президент України (про те, що Україні треба твердо визначитися з вибором, куди вступати: до Європейського чи до Митного Союзу):

— Тоді б ми сказали так: ми вже визначилися, ми вже не наречена, а заміжня дама, і на нас уже ніхто не може розраховувати, тому що ми дуже любимо свого чоловіка в особі Європи.

Від чергового:

— А що в цьому разі зробить коханець в особі Росії? Невже від злості ліквідує «Газпром»?

Плач за міністром

Леонід Кожара, глава МЗС України:

— Ніхто не знає, що буде з Євросоюзом через кілька років.

Від чергового:

— Він плакатиме за Кожарою й казатиме: «Еге ж, який проникливий міністр був, адже він нас поховав ще в 2013 році!».

Мал. Костянтина КАЗАНЧЕВА, Василя ФЛЬОРКА, Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГИ.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Іван ІЛЛЯШ, Алла ДОДАТКО, Ірина ШАТРОВА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Ⓡ Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 28574

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

